

OPLÆG:
**PÅ VEJ MOD ET BÆREDYGTIGT
EUROPA I 2030**

Frans Timmermans

Førstenæstformand
Bedre regulering,
interinstitutionelle
forbindelser,
retsstatsprincippet og
chartret om grundlæggende
rettigheder

Jyrki Katainen

Næstformand
V
investeringer og
konkurrenceevne

Forord af førstenæstformand Frans Timmermans og næstformand Jyrki Katainen

Vi europæere kan være stolte af vores resultater. Gennem integration og tæt samarbejde har vi skabt hidtil uset rigdom, høje sociale standarder og fantastiske muligheder for vores borgere. Vi har forankret vores fælles principper og værdier såsom demokrati, menneskerettigheder og retsstatsprincippet i vores traktater og skabt en Europæisk Union, der er hel og fri.

Denne succes skyldes det faktum, at europæere sætter barren højt. Vores stærke demokratiske kultur ansporer til intense debatter og med god ret. For dette er ikke tiden til at læne sig tilbage i selvtilfredshed og lade historien gå sin gang. Der er konstant behov for at forbedre levestandarden for alle europæere, at beskytte og forsvare borgerne bedre og give dem mere deltagelse samt styrke deres sikkerhedsfølelse i forhold til forskellige trusler, uanset om disse skyldes terrorisme eller klimændringer.

Verden er i konstant forandring, og vi står midt i den industrielle revolution. Alting ændrer sig for alle. Det strider mod sund fornuft hvis man lader som om, at dette ikke er tilfældet. Spørgsmålet er, om vi er ofre for forandringer, eller om vi vil omfavne dem og styre dem. Europæerne står over for presserende udfordringer såsom miljøforringelse og klimændringer, økonomisk omstilling, migration, ulighed og pres på de offentlige budgetter. Borgerne er bekymret for deres egen og deres børns fremtid. Vi er i færd med at oparbejde en økologisk gæld, som påvirker alting. Fremtidige generationer vil være tvunget til at tilbagebetale denne gæld med høje renter, hvis vi ikke øger vores indsats.

Det er Den Europæiske Unions pligt at tjene europæerne, ikke omvendt. Den Europæiske Union skal hurtigt og effektivt hjælpe folk med at udleve deres drømme og tage hånd om deres bekymringer. Første skridt er at diagnosticere situationen og se

Europa-Kommissionen
COM(2019) 22 af 30. januar 2019.

Rue de la Loi / Wetstraat, 200
1040 Bruxelles/Brussels
+32 2 299 11 11

realiteterne og kendsgerningernes ubestridelighed i øjnene. Disse kendsgerninger bør dog ikke fylde os med bekymringer og frygt, men snarere inspirere os.

Mange af disse bekymringer vedrører udfordringer, der rækker ud over grænser og bringer jobs, vores velstand, vores levestandarder, vores frihed og vores sundhed i fare. Ingen stat eller nation kan håndtere disse udfordringer enkeltvis alene. Vi har brug for Den Europæiske Unions størrelse, som – når medlemsstaterne står sammen og handler beslutsomt – er en global magtfaktor. Men i sidste ende vil selv en samlet indsats på europæisk plan ikke være nok; vi har behov for en dagsorden med global virkning, og denne dagsorden indfanges bedst af de 17 mål for bæredygtig udvikling, som 193 stater blev enige om, herunder Den Europæiske Union og dens medlemsstater. Disse mål for bæredygtig udvikling indtegner en rute for, hvordan vi løser de udfordringer, som vi står overfor, og hvordan vi forbedrer vores omgivelser og vores liv.

Bæredygtig udvikling er et kompliceret spørgsmål, men et enkelt koncept: Det handler om at sørge for, at vores økonomiske vækst gør det muligt for os at opretholde en model, der skaber hæderlige resultater for hele menneskeheden, og om at sikre, at mennesker ikke forbruger ressourcer, end jorden kan tilbyde. Dette betyder, at vi er nødt til at modernisere vores økonomi, så den tager bæredygtige forbrugs- og produktionsmønstre til sig, korrigerer ubalancerne i vores fødevarer-system og bringer vores mobilitet og den måde, hvorpå vi genererer og anvender energi og udformer vores bygninger, over i et bæredygtigt spor. Hvis vi skal nå dette mål, er vi også nødt til at målrette hele vores videnskabelige indsats, vores midler, beskatning og styreform til at nå målene for bæredygtig udvikling.

Dette er ikke et spørgsmål om højre eller venstre, det er et spørgsmål om rigtigt eller forkert. Heldigvis har Den Europæiske Union takket være sine store konkurrencemæssige fordele et godt

udgangspunkt. Europa har udviklet nogle af verdens højeste miljøstandarder, gennemført ambitiøse klimapolitikker og kæmpet for Paris om klimaændringer. Gennem sine eksterne politikker og sin åbne, regelbaserede handelsdagsorden har Den Europæiske Union også delt bæredygtige løsninger med tredjelande.

Den Europæiske Union blev grundlagt på præmissen om, at "verdensfreden kun vil kunne sikres gennem skabende samarbejde, der står mål med de farer, der truer den", som Robert Schuman så elegant formulerede det for 70 år siden. I dag kan vi føje "vores befolkningers velvære og overlevelse" til "verdensfreden".

Bæredygtighedsdagsordenen er en positiv dagsorden, fordi den handler om at gøre folks liv bedre. Europa har alle forudsætninger for at tackle den største af alle udfordringer. Vi kan gøre dette – sammen. Det, vi har brug for, er alles engagement og den politiske vilje til at gennemføre. Samtidig med at andre bevæger sig baglænds, skal Europa nu bevæge sig fremad, forbedre sin konkurrenceevne, investere i bæredygtig vækst og vise vejen fremad for resten af verden.

Det er ikke nok at have en vision, vi er også nødt til at nå til enighed om en konkret vej til målet. Dette oplæg er vores bidrag til denne debat.

Vi var ikke blevet færdige med det uden europæiske interessenters uvurderlige input. Civilsamfundet, den private sektor og akademiske kredse er en del af denne debat. Multiinteressentplatformen på højt niveau om målene for bæredygtig udvikling, som Europa-Kommissionen oprettede i 2017, har været en meget positiv øvelse i at samle tværgående idéer.

De spørgsmål, der tages op i dette oplæg, har til formål at oplyse en debat blandt borgere, interessenter, regeringer og institutioner i de kommende måneder med henblik på at inspirere debatten om Europas fremtid, udarbejdelsen af Den Europæiske Unions strategiske dagsorden for 2019-2024 og den næste Europa-Kommissions fastlæggelse af prioriteter.

"I disse foranderlige tider og i bevidstheden om vores borgeres bekymringer forpligter vi os på Romdagsordenen og lover at arbejde hen imod (...) et velstående og bæredygtigt Europa: (...) en Union, der fremmer vedvarende og bæredygtig vækst (...); en Union, hvor økonomier konvergerer; en Union, hvor energi er sikker og økonomisk overkommelig, og miljøet er rent og sikkert. (...) I det kommende årti ønsker vi en Union, der er sikker og tryk, velstående, konkurrencedygtig, bæredygtig og socialt ansvarlig og har vilje og evne til at spille en central rolle i verden og forme globaliseringen."

Romerklæringen af 25. marts 2017

"Planetens fremtid kræver omgående handling — i nutiden. Derfor opfordrer jeg alle de involverede parter i den økologiske omstilling og i moderniseringen af vores økonomi til omgående at slutte sig sammen og reparere vores opsplittede økonomier og samfund. Det skyldes, at den økologiske omstilling og moderniseringen af økonomien vedrører os alle. (...) Den økologiske omstilling bliver hverken let eller smertefri, og derfor bestræber vi os også på at sikre effektiv social beskyttelse, så de lettere kan tilpasse sig forandringer, at uddanne de unge fuldt ud i de færdigheder, fremtidens job kræver, navnlig inden for grønne teknologier og den digitale sektor, og på at gøre det muligt for landbrugerne at indføre en miljøvenlig og klimavenlig praksis takket være støtten til en moderniseret fælles landbrugspolitik."

*Jean-Claude Juncker
Formand for Europa-Kommissionen
Juncker-Kommissionens bidrag til One Planet-topmødet i Paris den 12. december 2017*

Indhold

1. Bæredygtig udvikling som middel til at forbedre folks liv: Europas konkurrencemæssige fordele	6
2. EU og globale udfordringer, der skal tackles	10
3. På vej mod et bæredygtigt Europa i 2030	14
3.1 Politisk fundament for en bæredygtig fremtid	15
3.1.1 Fra lineær til cirkulær økonomi	15
3.1.2 Bæredygtig energi	17
3.1.3 Fremtidssikret energi, byggeri og mobilitet	18
3.1.4 Sikring af en socialt retfærdig omstilling	20
3.2 Horisontale katalysatorer for en omstilling til bæredygtighed	22
3.2.1 Uddannelse, videnskab, teknologi, forskning, innovation og digitalisering	22
3.2.2 Finansiering, prissætning, beskatning og konkurrence	24
3.2.3 Ansvarlig forretningsskik, virksomhedernes sociale ansvar og nye forretningsmodeller	26
3.2.4 Åben og regelbaseret handel	27
3.2.5 Styring og sikring af sammenhæng i politikkerne på alle niveauer	29
4. EU som global pioner inden for bæredygtig udvikling	31
5. Fremtidsscenarier	33
Bilag	45
Bilag I: Juncker- Kommissionens bidrag til målene for bæredygtig udvikling	45
Bilag II: EU's realisering af målene for bæredygtig udvikling	65
Bilag III: Bidrag fra multistakeholderplatformen til oplægget "På vej mod et bæredygtigt Europa i 2030"	121

1. Bæredygtig udvikling som middel til at forbedre folks liv: Europas konkurrencemæssige fordele

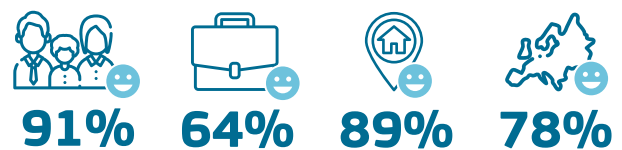
På FN's generalforsamling i september 2015 undertegnede lande fra hele verden 2030-dagsordenen for bæredygtig udvikling (FN's 2030-dagsorden) og dens 17 mål for bæredygtig udvikling og nåede til enighed om en konkret "to-do-liste for mennesker og planet"⁽¹⁾. Verdens ledere forpligtede sig til at udrydde fattigdom, beskytte planeten og sikre, at alle mennesker kan leve i fred og velstand. Målene for bæredygtig udvikling udgør sammen med Parisaftalen om klimaændringer køreplanen for en bedre verden og den globale ramme for internationalt samarbejde om bæredygtig udvikling og dens økonomiske, sociale, miljømæssige og ledelsesmæssige dimensioner. EU var en af de førende kræfter bag FN's 2030-dagsorden og har engageret sig fuldt ud i gennemførelsen af den.

Bæredygtig udvikling – den udvikling, som opfylder nuværende generationers behov uden at bringe kommende generationers muligheder for at opfylde deres behov i fare – er dybt rodfastet i det europæiske projekt. Europæisk integration og EU's politikker har været med til at overvinde fattigdom og hungersnød i efterkrigstiden og har skabt et område med frihed og demokrati, hvor europæiske borgere har haft mulighed for at opnå velstand og velvære på et hidtil uset niveau.

EU har konstant stræbt efter mere inklusive samfund, som bygger på demokrati og retsstatsprincippet som afspejlet i artikel 2 i traktaten om Den Europæiske Union⁽²⁾. EU's sociale standarder og sundhedsstandarder er blandt de mest ambitiøse i verden, og Europa er det kontinent, der har den højeste forventede levetid. Vores sociale markedsøkonomi har skabt velstand og sørget for sikkerhed takket være stærke velfærdssystemer. Væsentlige investeringer i forskning og innovation har drevet nye teknologier og produktionsmodeller og muliggjort en mere bæredygtig anvendelse af ressourcer og udbredelse af digitale løsninger. Sunde budgetter og moderne økonomier er af afgørende betydning; fremskridt i retning af sunde finanspolitikker og strukturreformer har nedbragt gælds niveauerne og stimuleret jobskabelsen. Beskæftigelsesfrekvensen for personer i alderen 20-64 år steg til 73,5 % i tredje kvartal af 2018, hvilket er det højeste niveau nogensinde i EU.

Dette har haft en positiv virkning på produktiviteten og væksten i Europa. Selv om der stadig økonomiske, sociale og territoriale forskelle mellem EU-medlemsstater og regioner⁽³⁾, har EU's samhørighedspolitik hjulpet alle med at vokse og mindske disse afvigelser over hele kontinentet (opadgående konvergens). EU har derudover fastsat nogle af de højeste sociale og miljømæssige standarder, indført nogle af de mest ambitiøse politikker for at beskytte menneskers sundhed og er blevet den globale forkæmper i bekæmpelsen af klimaændringer. EU's medlemsstater har gjort bemærkelsesværdige fremskridt inden for mange områder af FN's 2030-dagsorden, og som et resultat heraf er EU et af de bedste steder i verden at bo, hvis ikke det bedste.

Hovedparten af svarpersonerne er tilfredse med deres privatliv bor i, og liv i EU:

Europas fremtid, Eurobarometer 2017

Den Europæiske Union er et af de bedste steder at bo

- Ni EU-27-medlemsstater er placeret blandt de 20 lande i verden, som har den lykkeligste befolkning, med Finland på en førsteplads⁽⁴⁾.
- Den overordnede livstilfredshed i EU, som er baseret på EU-borgeres subjektive velvære, ligger på 70 %⁽⁵⁾.
- Elleve EU-27-medlemsstater ligger i den globale top-20 på Det Europæiske Ungdomsforums Youth Progress Index⁽⁶⁾. Youth Progress Index er et af de første instrumenter, der er udviklet med henblik på uafhængigt af økonomiske indikatorer at fortælle hele sandheden om, hvordan livet er for et ung menneske i dag.

EU-medlemsstaterne er blandt de førende med hensyn til at nå målene for bæredygtig udvikling

I en global sammenligning ligger syv EU-27-medlemsstater i **top-10** på det globale indeks for målene for bæredygtig udvikling, og alle EU-27-medlemsstater ligger i **top-50** (ud af 156):

EU-27-medlemsstaterne har i gennemsnit den **højeste score** for **SDG 1** (udrydde fattigdom i alle dens former overalt).

EU-27-medlemsstaterne har i gennemsnit **den anden højeste score** for **SDG 3** (sikre et sundt liv for alle og fremme trivsel for alle aldersgrupper).

EU-27-medlemsstaterne scorer i gennemsnit lavest for **SDG 12** (sikre bæredygtigt forbrug og bæredygtige produktionsmønstre) og **SDG 14** (bevare havene og bruge havene og de marine ressourcer på bæredygtig vis for at fremme bæredygtig udvikling).

Der er **væsentlige forskelle** mellem og inden for medlemsstaterne med hensyn til at nå SDG 10 (mindske ulighed i og mellem lande).

EU har i løbet af de seneste fem år gjort **gode fremskridt i retning af** næsten alle mål for bæredygtig udvikling (SDG'er).

Kilde: SDSN SDG Index; Eurostat, "Sustainable Development in the European Union, 2018-udgave.

61% af europæerne ser Den Europæiske Union som et stabilt område i en urolig verden, og optimismen med hensyn til EU's fremtid er stigende.

Eurobarometerrapport 2018

Intet er dog nogensinde færdigt eller permanent fastlagt. Vores demokrati, økonomi og naturlige miljø har behov for en løbende indsats for at konsolidere det, vi har opnået, overvinde den økonomiske og krisens negative virkning helt, afkoble forbedringer af vores sundhed, velfærd og velvære fra forringelse af miljøet, overvinde sociale uligheder og håndtere udfordringer, som ikke kender nogen grænser.

Vi er midt i den fjerde industrielle revolution, og forandringerne vil påvirke alle. Spørgsmålet er, om vi bliver i stand til at lede og styre indsatsen i overensstemmelse med vores værdier og interesser. EU og medlemsstaterne har væsentlige konkurrencemæssige fordele, som gør det muligt for os at tage styringen og modernisere vores økonomier, sikre vores naturlige miljø og forbedre alle europæeres sundhed og velvære. At gøre dette vil kræve, at vi tager målene for bæredygtig udvikling til os, samtidig med at vi investerer yderligere i færdigheder, innovation og nye teknologier, og dermed bidrager til at drive omstillingen af vores økonomi og samfund over i et bæredygtigt spor.

Vi er nødt til at overveje, hvordan vi skal udvikle vores produktions- og forbrugsmønstre. Vi er nødt til at handle nu, hvis vi skal stoppe den globale opvarmning og tabet af økosystemer og biodiversitet, som truer vores velvære, udsigter til bæredygtig vækst og selve livet på denne planet. Selv om vi har kapacitet til at gøre dette, har vi ikke den luksus at have meget tid til vores rådighed. Til trods for de fremskridt, der er gjort, findes der stadig omfattende uligheder og territoriale forskelle. Det er vigtigt at håndtere dette for at skabe et retfærdigt samfund, men også for at beskytte og styrke den sociale sammenhængskraft og sikre social og politisk stabilitet i og mellem medlemsstaterne i EU.

Mål for bæredygtig udvikling

1. Ingen fattigdom	10. Mindre ulighed
2. Ingen sult	11. Bæredygtige byer og lokalsamfund
3. God sundhed og velvære	12. Ansvarligt forbrug og ansvarlig produktion
4. Uddannelse af høj kvalitet	13. Klimaindsats
5. Ligestilling mellem kønnene	14. Livet under vand
6. Rent vand og sanitet	15. Livet på land
7. Økonomisk overkommelig og ren energi	16. Fred, retfærdighed og stærke institutioner
8. Ordentligt arbejde og økonomisk vækst	17. Partnerskaber for målene
9. Industri, innovation og infrastruktur	

Kilde: De Forenede Nationer.

Derudover er en respekteret og effektiv regelbaseret multilateral verdensorden den bedste modgift mod jungleloven i en anarkistisk verden fyldt med atomvåben, ekstremisme og begrænsede ressourcer. Der findes i stigende grad en farlig nationalistisk strømning af ”mit land først”, som kan føre til ufred og krig. Flere lande er begyndt at vende ryggen til deres globale forpligtelser med hensyn til menneskelig velfærd, sikkerhed, miljøbeskyttelse og klimaindsats og vender dermed op og ned på en regelbaseret orden.

Målene for bæredygtig udvikling er ikke et mål i sig selv, men de fungerer som vores kompas og kort. De tilbyder det nødvendige langsigtede perspektiv, som strækker sig ud over valgperioder og kortsigtede hensyn til hurtige gevinster. De er med til at vejlede os, så vi kan opretholde solide demokratier og opbygge moderne og dynamiske økonomier, og bidrager til en verden med bedre levestandarder, stadig mindre uligheder og sikkerhed for, at ingen efterlades, samtidig med at de virkelig respekterer vores planets begrænsninger og sikrer den for fremtidige generationer.

Siden starten af sin mandatperiode har Juncker-Kommissionen arbejdet på at gøre bæredygtig udvikling til mainstream i sine politikker⁽⁷⁾ og har allerede lagt fundamentet til den næste generation af bæredygtige politikker: fra den europæiske søjle for sociale rettigheder og den nye europæiske konsensus om udvikling til den værdibaserede strategi ”Handel for alle”, den strategiske indsats for ligestilling mellem kønnene og et europæisk uddannelsesområde, fra pakken om den cirkulære økonomi, pakkerne om et mobilt Europa og energiunionen til strategien for blå vækst og strategien for bioøkonomi og fra investeringsplanen og handlingsplanen for bæredygtig finansiering til EU’s dagsorden for byerne og naturhandlingsplanen osv.

Juncker-Kommissionen har også foreslået at gøre EU’s finanser mere bæredygtige ved at styrke koblingen mellem EU-midler og retsstatsprincippet og gennem et mere ambitiøst mål på 25 % for klimaudgifterne i det kommende EU-budget.

Juncker-Kommissionen har for nylig fremlagt en langsigtet strategisk vision for en fremgangsrig, moderne,

konkurrencedygtig og klimaneutral EU-økonomi i 2050⁽⁸⁾. Denne vision baner vejen for et strukturelt skift i den europæiske økonomi, som skal fremme bæredygtig vækst og beskæftigelse.

Alle disse strategiske politikker skal gennemføres helt og utvetydigt i praksis. Det vil også blive nødvendigt at supplere dem med yderligere handling i erkendelse af det faktum, at alle politikker er gensidigt afhængige, samtidig med at der tages hensyn til nye udfordringer, nye fakta og ny dokumentation, efterhånden som de dukker op. Social dialog og frivillige tiltag i den private sektor har også en vigtig rolle at spille i denne sammenhæng.

EU er særdeles godt placeret til at føre an. Der er som følge af andre globale magters tilbagetrækningspolitikker ved at åbne sig et politisk tomrum. Dette er for EU en vigtig mulighed for at tage ansvar og bane vejen for andre.

I maj i år vil EU-borgerne vælge et nyt Europa-Parlament. En ny Kommission tiltræder efter planen til efteråret. Udløbsdatoen for ”Europa 2020-strategien” for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst⁽⁹⁾ nærmer sig hurtigt. Vi er derfor nødt til at se fremad mod den næste femårige politiske cyklus for Europa og den nye årlige finansielle ramme, som løber fra 2021 til 2027. Det Europæiske Råd⁽¹⁰⁾ tog godt imod Kommissionens intention om at udsende dette oplæg, som bør bane vejen for en omfattende gennemførelsesstrategi i 2019. Dette oplæg indleder også en debat om at videreudvikle EU’s vision for bæredygtig udvikling og fokus for sektorspecifikke politikker efter 2020 og samtidig forberede den langsigtede gennemførelse af målene for bæredygtig udvikling⁽¹¹⁾. Kommissionen ønsker at bidrage til en virkelig omfattende og fremsynet debat om Europas fremtid, og bæredygtig udvikling er uløseligt forbundet med denne fremtid.

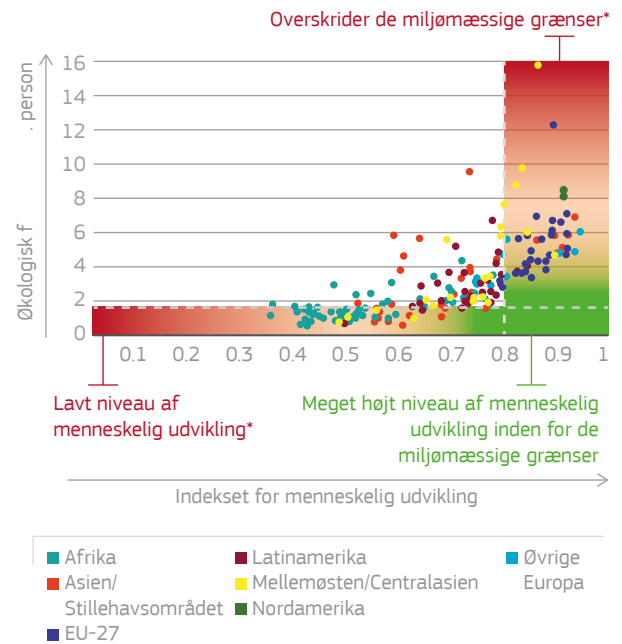
2. EU og globale udfordringer, der skal tackles

EU's økonomiske nøgletal er som følge af reformindsatsen på alle niveauer blevet bedre efter den økonomiske og ansielle krise⁽¹²⁾. Nye prognoser⁽¹³⁾ peger dog i retning af et behov for at øge vækstraterne, nedbringe gældskvoterne og opretholde den finanspolitiske disciplin for at skabe rammen for en solid økonomi. De kommende år kan på grund af store negative risici føre til tab af momentum, medmindre vi gør en indsats for at øge den økonomiske modstandsdygtighed og sammenhængskraft og gør noget ved de strukturelle sårbarheder. Hvis vi gennemfører de nødvendige reformer, herunder gennem investeringer i forskning og innovation, offentlige tjenester, velfærdssystemer og miljøbeskyttelse, kan vi på den anden side skabe mere velvære og en stærkere fremtid. Det er nødvendigt at træffe foranstaltninger på både EU- og medlemsstatsniveau for at fremtidssikre skatte- og pensionssystemer, herunder stabile skatteindtægter i det indre marked.

Derudover er mange udfordringer blevet mere presserende og truer vores velvære og økonomiske velstand. Alle disse udfordringer er komplekse og stærkt forbundne, hvilket betyder, at håndtering af én kan have en positiv effekt på andre.

Det mest alvorlige bæredygtighedsunderskud og vores største udfordring er den økologiske gæld, som vi opbygger ved at overforbruge og udtømme vores naturressourcer, hvilket bringer vores evne til at sørge for, at kommende generationers behov kan blive dækket under hensyntagen til vores planets begrænsninger, i fare. Det globale pres på centrale ressourcer – fra ferskvand til frugtbar jord – bringer den menneskelige eksistens i fare. Menneskeheden forbruger i dag, hvad der svarer til 1,7 jordkloder⁽¹⁴⁾. Eftersom det globale forbrug af materielle ressourcer blev fjortendoblet mellem år 1900 og 2015 og forventes at blive mere end fordoblet mellem 2015 og 2050⁽¹⁵⁾, bevæger verden sig hastigt mod adskillige tippepunkter. Dette udgør både en belastning for miljøet og en alvorlig udfordring for EU's økonomi, som er afhængig af materialer fra de internationale markeder.

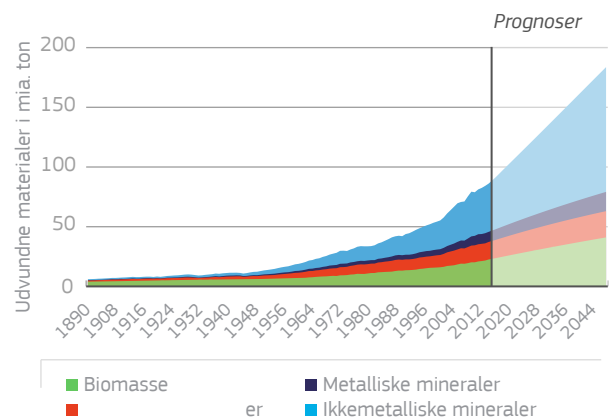
Intet land har alene opnået et højt niveau af menneskelig udvikling inden for planetens begrænsninger

Note: Data for indekset for menneskelig udvikling og miljømæssige grænser fra 2014.

Kilde: Global Footprint Network, UNDP.

Omstilling til en cirkulær økonomi er afgørende, da den globale materialeudvinding stiger støt

Kilde: Europa-Kommissionen, det europæiske innovationspartnerskab er, Raw Materials Scoreboard 2018, baseret på FN's miljøprogram (historisk (prognoser).

Biodiversitet og økosystemer trues i stigende grad af menneskelig aktivitet. På blot 40 år er de globale bestande af hvirveldyrarter faldet med gennemsnitligt 60 %⁽¹⁶⁾. Tropiske skove ødelægges i hurtigt tempo – hvert år går et areal svarende til Grækenland tabt. Dette er ikke ”andres problem”. I EU er kun 23 % af arterne og 16 % af levestederne sunde. Animalske fødevarer sætter et særligt stort arealmæssigt fodaftryk⁽¹⁷⁾, og den stigende efterspørgsel efter fisk og skaldyr lægger et stort pres på havets økosystemer⁽¹⁸⁾.

De globale udledninger af drivhusgasser fortsætter med at stige i et foruroligende tempo med forbruget af energi, men også overforbrugt af ressourcer og ødelæggelsen af økosystemer, som de vigtigste drivkræfter. Transportområdet står for 27 % af EU's drivhusgasemissioner, og mange byområder overskrider de aftalte EU-begrænsninger for luftforurening. Fødevarereproduktionen er stadig en væsentlig forbruger af vand og energi og udleder af forurenende stoffer og står for ca. 11,3 % af EU's drivhusgasemissioner. I EU nyder fossile brændstoffer fortsat godt af offentlige tilskud til en værdi af ca. 55 mia. EUR om året, eller ca. 20 % af EU's udgifter til import af brændstof, til trods for EU's ambitiøse dekarboniseringsforanstaltninger og forpligtelser til udfasning af tilskud i G7 og G20⁽¹⁹⁾.

EU har samlet set været i stand til at nedbringe sine egne udledninger og afkoble dem fra den økonomiske vækst og bidrager dermed solidt til den globale indsats, også under hensyntagen til de emissioner, der er indregnet i EU's import og eksport⁽²⁰⁾. Der er dog behov for en større indsats – både på EU-plan og globalt.

Hvis der ikke tages hånd om den ødelæggende effekt af klimaændringer og forringelse af naturkapital, vil den i alvorlig grad påvirke økonomien, mindske livskvaliteten over hele kloden og øge intensiteten og frekvensen af naturkatastrofer, hvilket vil bringe flere liv i fare. Selv om det ikke er gratis og kræver en stor fælles indsats at vende disse negative tendenser, vil prisen for manglende handling og de deraf følgende sociale konsekvenser være meget højere⁽²¹⁾.

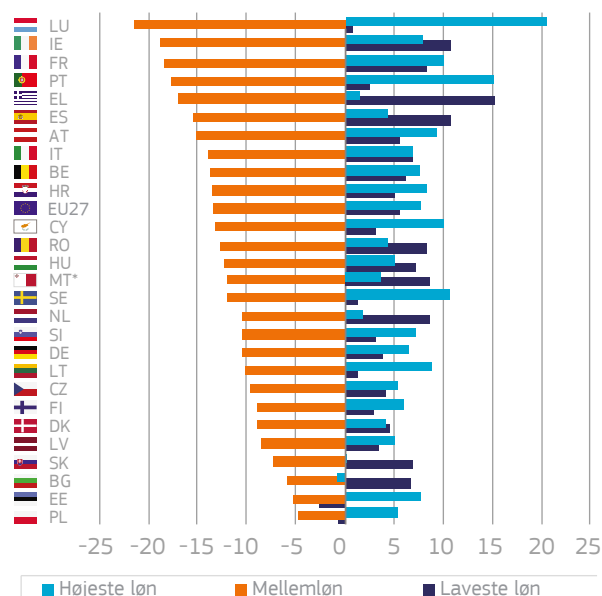
Hovedparten af de europæiske svarpersoner tror, at livet for nutidens børn vil blive sværere end livet for personer fra deres egen generation.

Eurobarometerrapport 2017

EU's sociale velfærdsmodel, som er en hjørnesten i det europæiske projekt, står ikke blot over for en global udfordring – den bliver også på usikker grund. Teknologiske, strukturelle og demografiske forandringer i en globaliseret verden ændrer karakteren af arbejde og stiller spørgsmålstegn ved vores solidaritet, hvilket undergraver løftet om, at hver generation kan håbe på at arve en bedre verden end den forrige. Dette kan også øge truslen mod EU's kerneværdier – demokrati, retsstatsprincippet og grundlæggende rettigheder.

Andelen af arbejdstagere med mellemindtægt falder i hele EU

Jobs med høj, mellemhøj og lav løn i EU Ændring fra 2002 til 2016 i procentpoint

Note: Ændring for Malta fra 2009 til 2016.
Kilde: Employment and Social Developments in Europe (ESDE), 2018.

På nuværende tidspunkt risikerer ca. 22,5 % af EU's befolkning fattigdom eller social eksklusion, og 6,9 % af europæerne lider stadig alvorlige materielle afsavn. I 2017 faldt indkomstuligheden i EU-medlemsstaterne for første gang siden nanskrisen. Indkomstuligheden er dog stadig for stor, og velstanden koncentrerer fortsat i toppen. Dette har sociale konsekvenser og fører til forskelle hvad angår velvære og livskvalitet. EU-medlemsstaterne står også over for en række udfordringer med hensyn til at sikre billig energi til alle europæere, idet millioner kæmper for at holde deres hjem varme⁽²²⁾. Samtidig med at ca. 43 millioner mennesker i EU ikke har råd til et almindeligt kvalitetsmåltid hver anden dag⁽²³⁾, spilder vi ca. 20 % af vores fødevarereproduktion⁽²⁴⁾,

og over halvdelen af EU's voksne befolkning er overvægtig⁽²⁵⁾, hvilket øger risikoen for alvorlige sundhedsproblemer. En anden sundhedsrisiko er antimikrobiel resistens, som kan medføre over 10 millioner dødsfald om året i de kommende årtier⁽²⁶⁾.

I EU...

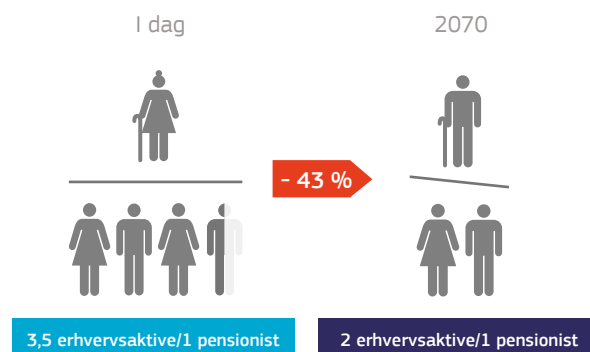

Kilde: Eurostat, Europa-Kommissionen, EU Fusions.

I dag er der stadig ikke fuld lighed mellem kvinder og mænd. Uanset det faktum, at kvinders beskæftigelsesfrekvens er historisk høj, og at der er flere kvinder i magtfulde stillinger end nogen sinde før, så er fremgangen stagneret eller endda vendt til tilbagegang inden for andre områder⁽²⁷⁾. Tolv EU-medlemsstater har bevæget sig baglæns i løbet af de seneste ti år hvad angår balancen mellem kønnene med hensyn til den tid, der bruges på omsorg, husligt arbejde og sociale aktiviteter. Der er fortsat kløfter med hensyn til beskæftigelse og løn⁽²⁸⁾.

Det er en stor bedrift, at EU har den højeste forventede levealder i verden. Men udviklingen med et stadig større antal ældre mennesker koblet med en stadig mindre befolkning i den erhvervsdygtige alder medfører sine egne udfordringer for vores socioøkonomiske model. Aldring i kombination med lang levetid og øget sandsynlighed for kroniske sygdomme kan have en alvorlig indvirkning på de offentlige sundhedssystemer. Dette vil også øge risikoen for ulighed mellem generationer.

Andelen af mennesker over 65 sammenlignet med befolkningen i den erhvervsdygtige alder vil stige hastigt

Note
personer over 65 som en procentdel af befolkningen i den erhvervsaktive alder (dvs. personer i aldersgruppen 15-64).

Kilde: Eurostat, Europa-Kommissionen.

Uligheder og forringelsen af den sociale mobilitet udgør en risiko for vores samlede økonomiske udvikling⁽²⁹⁾ og sociale sammenhængskraft. EU klarer sig generelt relativt godt med hensyn til indkomstulighed, men mindre godt med hensyn til lige muligheder. Ulighed med hensyn til muligheder kan hindre dele af befolkningens sociale og arbejdsmarkedsmæssige inklusion, hvilket hæmmer vækstmulighederne. Det er afgørende at håndtere ulighederne, hvis offentligheden skal støtte omstillingen til bæredygtighed. Den stigende fristelse til isolationisme og nationalisme kan være et tegn på, at alt for mange europæere ikke føler sig godt beskyttet i en verden, som forekommer dem at være stadig mere uretfærdig. Det er dog tydeligt, at ingen medlemsstat er stor og stærk nok til at tackle transnationale udfordringer alene, men i EU kan vi i forening tilbyde beskyttelse.

Uligheder i global skala giver også anledning til dyb bekymring. I betragtning af de store forskelle i befolkningstilvækst og levestandarder på tværs af kloden, og i en situation, hvor de globale temperaturer fortsætter med at stige og økosystemer forsvinder, vil vi uden tvivl opleve en stigning i tvangsfordrivelse og migration i hele verden. I 2050 anslås det eksempelvis, at flere hundrede millioner mennesker vil flytte fra deres hjem på grund af klimaændringer og forringelse af miljøet⁽³⁰⁾. Dette er et tydeligt eksempel på, hvordan de mange komplekse spørgsmål er tæt forbundne og gensidigt afhængige, og på, hvorfor de kræver en omfattende reaktion. Der er ganske enkelt ikke nogen mirakelløsning på nogen af de store og svære udfordringer.

Det er en overvældende opgave at modernisere vores økonomiske model, tage hånd om de sociale problemer, vi står overfor, og fortsætte med at fremme et stærkt, regelbaseret, multilateralt samarbejde. Men dette er de nødvendige ingredienser, hvis vi vil sikre social stabilitet, få vores økonomier til at trives og forbedre vores sundhed. Vores frie samfund kræver økonomisk dynamik og løbende investeringer i centrale støtteteknologier og uddannelse. En bedre fremtid for alle kræver, at vi gennemfører en form for bæredygtig vækst på grundlag af en forståelse af, at de naturlige grænsebetingelser i det 21. århundrede er meget anderledes end betingelserne i det forrige århundrede. Vi hilser denne udfordring velkommen.

*For at håndtere store globale udfordringer bør vores samfund lægge vægt på **social lighed, solidaritet og miljøbeskyttelse.***

1. Mest populære svar

2. Mest populære svar

Europas fremtid, Eurobarometer 2017

Målene for bæredygtig udvikling er pr. definition globale mål, som gælder for alle dele af verden, og vi må håndtere dem i overensstemmelse hermed. Vi er nødt til at arbejde ud fra et internationalt perspektiv, gå foran med et godt eksempel, fastsætte globale standarder og lokke lande, industrier og mennesker til at tilslutte sig denne mission. EU kan som verdens største indre marked, handelsblok og investor samt den største yder af udviklingsbistand have en meget stor indflydelse på, om FN's 2030-dagsorden bliver en succes. EU har allerede indført mange af de mest moderne politikker i verden med henblik på at fremme bæredygtighed. Vi må fortsætte på denne kurs, men tempoet skal sættes op for at sikre et bæredygtigt Europa i 2030. Vi har ikke råd til at efterlade ansvaret til kommende generationer, og vores tidsvindue bliver hele tiden mindre. De beslutninger, som vi træffer eller ikke træffer i de kommende år, vil afgøre, om vi kan få vendt disse tendenser eller ej.

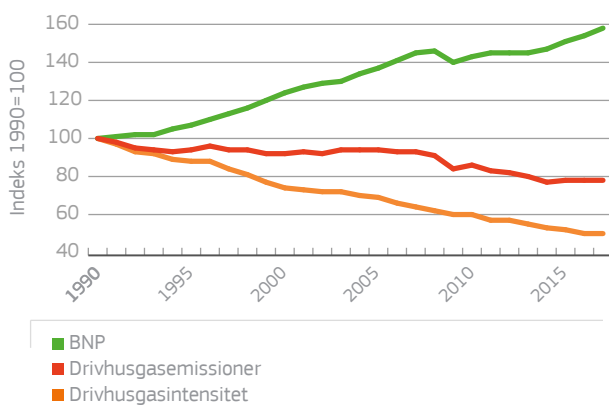
3. På vej mod et bæredygtigt Europa i 2030

Bæredygtig udvikling handler om at forbedre menneskers levestandard ved at give dem reelle valg, skabe gunstige betingelser og formidle viden og bedre information. Dette bør medføre en situation, hvor vi ”lever et godt liv i en ressourcebegrænset verden”⁽³¹⁾ ved hjælp af smartere anvendelse af ressourcerne og en moderne økonomi, der tjener vores sundhed og velvære.

Vi bør derfor fortsætte på den kurs, vi har udstukket: en omstilling til en CO₂-fattig, klimaneutral, ressourceeffektiv og biologisk mangfoldig økonomi i fuld overensstemmelse med FN’s 2030-dagsorden og de 17 mål for bæredygtig udvikling. Det er nødvendigt, at denne omstilling gavner alle, ikke efterlader nogen og sikrer lighed og rummelighed. Vores økonomiske vækst er nødt til at være mindre afhængig af ikkevedvarende ressourcer, så vi kan maksimere anvendelsen af bæredygtigt forvaltede vedvarende ressourcer og økosystemtjenester.

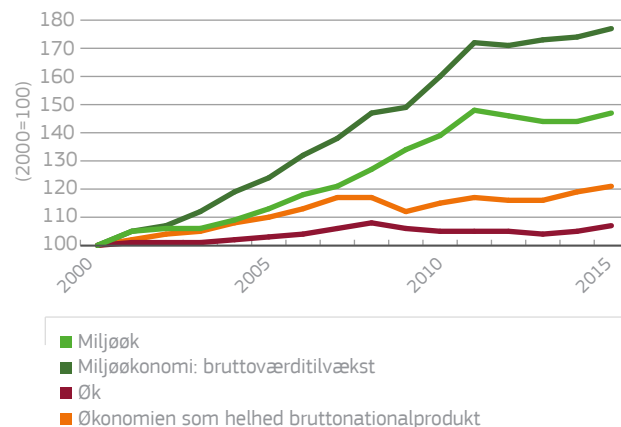
EU har allerede iværksat denne omstilling. Mellem år 2000 og 2015 voksede beskæftigelsen i miljøsektoren hurtigere end i den samlede økonomi⁽³²⁾. Lavemissionsteknologier er i færd med at blive en vigtig handelsvare, og EU nyder godt af væsentlige handelsoverskud. I løbet af perioden 2012-2015 nåede EU’s eksport af vedvarende energiteknologier op på 71 mia. EUR og overgik dermed importen med 11 mia. EUR. EU viser allerede, at det er muligt at få økonomien til at vokse og nedbringe kulstofemissionerne samtidig.

EU viser, at økonomisk vækst og omstilling til en lavemissionsøkonomi er forenelige

Kilde: Europa-Kommissionen, Det Europæiske Miljøagentur.

I EU vokser de miljøøkonomiske sektorer hurtigere end økonomien som helhed

Kilde: Eurostat, Europa-Kommissionen.

EU kan fastlægge standarderne for resten af verden, hvis vi går forrest med gennemførelsen af målene for bæredygtig udvikling og omstillingen til en bæredygtig økonomi, herunder gennem intelligente investeringer i innovation og centrale støtteteknologier. EU vil i så fald blive den første til at høste fordelene ved omstillingen og ville også have den største konkurrencemæssige fordel på morgendagens globale markedsplads. Dette vil bidrage til at skabe stærkere medlemsstater i en stærkere Union, hjælpe mennesker med at forfølge deres mål i frihed og velvære og således opfylde EU’s vision.

”Grøn vækst vil ”løfte alle bådene”⁽³³⁾, og gavne både producenter og forbrugere. Det anslås, at opnåelse af målene for bæredygtig udvikling inden for fødevarer, landbrug, energi, materialer, byer og sundhed og velvære vil kunne åbne op for markedsmuligheder til en værdi af 10 bio. EUR⁽³⁴⁾. EU’s ambition om at opnå en ressourceeffektiv og klimaneutral økonomi vil vise, at en grøn omstilling kan gå hånd i hånd med øget velstand. For at nå målet skal EU og medlemsstaterne føre an inden for videnskab, teknologi og moderne infrastruktur. Vi skal også fremme udviklingen af nye forretningsmodeller, nedbryde barriererne i det indre marked og udnytte nye teknologier såsom kunstig intelligens. Vigtige horisontale katalysatorer såsom forskning og innovation, ansiering, prissætning og beskatning, ansvarlig forretningsetik og nye forretningsmodeller og uddannelse vil skabe de rette betingelser for en bæredygtig omstilling, hvis de er målrettet til en innovativ, grøn, inkluderende og socialt retfærdig økonomisk omstilling.

For at nå målet er vi nødt til at fortsætte med at investere i mennesker og i de forskellige systemer, som understøtter vores samfund. Isolerede, fragmenterede tilgange har vist sig at være ineffektive. Vi er nødt til at formulere strategier, der er omfattende og integrerede. Miljøspørgsmål kan eksempelvis ikke løses blot med miljøpolitikker, hvis de økonomiske politikker fortsætter med at fremme fossile brændstoffer, ressourceineffektivitet eller ikkebæredygtig produktion og ikkebæredygtigt forbrug. På samme måde er socialpolitikker ikke nok til at ledsage den fjerde industrielle revolution og støtte den arbejdskraft, der berøres af omstillingen til en lavemissionsøkonomi. Stærke politikker inden for uddannelse og undervisning samt forskning og udvikling vil også få afgørende betydning for opbygningen af den nødvendige modstandsdygtighed i vores samfund.

Der er behov for handling på alle niveauer. EU-institutionerne, medlemsstaterne og regionerne er nødt til at være med. Byer, kommuner og landområder bør alle blive drivkræfter for forandring. Borgere, virksomheder, arbejdsmarkedets parter og forsknings- og vidensfællesskaber vil være nødt til at slå sig sammen. EU og medlemsstaterne vil være nødt til at samarbejde med internationale partnere. Hvis vi skal nå målet, skal vi trække i samme retning på alle niveauer.

3.1 POLITISK FUNDAMENT FOR EN BÆREDYGTIG FREMTID

Det er derfor af største vigtighed, at alle aktører i EU prioriterer omstillingen til bæredygtighed. De må videreudvikle de tværgående politiske dagsordener, som er blevet vedtaget på EU-plan i de seneste år. Væsentlige dele af EU's politikker er allerede målrettet til at nå målene for bæredygtig udvikling, men de skal stadig omsættes til praksis på en integreret måde af medlemsstaterne. Omkostningerne ved at undlade at gennemføre eksisterende EU-politik på miljøområdet anslås til ca. 50 mia. EUR om året i sundhedsudgifter og direkte omkostninger for miljøet. At opnå fuld overensstemmelse med EU's miljøregler vil ikke blot medføre store fordele for miljøet og vores sundhed, men også skabe jobs⁽³⁵⁾.

På samme måde handler det ikke blot om at øge omfanget af de bæredygtige løsninger og den hastighed, hvormed de gennemføres, men også om at bygge broer og øge sammenhængskraften mellem forskellige dagsordener på alle niveauer. Sammenhæng i politikkerne er en afgørende betingelse for, at vi kan skabe resultater med hensyn til målene for bæredygtig udvikling og sikre langsigtet, grøn og inkluderende vækst i EU.

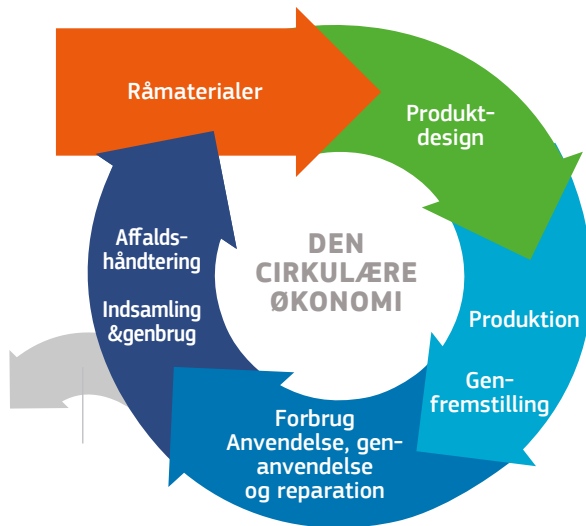
I overensstemmelse med det stærke evidensgrundlag for EU's vigtigste bæredygtighedsudfordringer og -muligheder er det vigtigt at fokusere på produktion og forbrug inden for områderne materialer og produkter, fødevarer, energi mobilitet og bebyggede miljøer⁽³⁶⁾, under hensyntagen til de sociale konsekvenser, som ændringer på disse områder har. Det er her, ændringer er mest nødvendige og potentielt mest gavnlige for EU's økonomi, samfund og naturlige miljø, og der forventes betydelige positive afsmittende virkninger. Disse områder fungerer ikke isoleret, men er stærkt forbundet og gensidigt forstærkende.

3.1.1 Fra lineær til cirkulær økonomi

Forskellige materialers og produkters øgede tilgængelighed og overkommelighed har gjort vores liv enklere og bidraget til stigningen i levestandarder og livskvalitet i EU. Vores forbrugskultur har dog resulteret i en umådeholden ressourceudvinding og stigende pres på naturkapital og klima⁽³⁷⁾.

Vi er nødt til at sikre, at vi kan fortsætte med at skabe økonomisk vækst på en bæredygtig måde og skabe de forbedrede levestandarder, som befolkningerne kræver. Dette vil kræve, at materialer og produkter udformes på nye måder, således at vi er ordentligt klædt på til at genanvende, reparere og genbruge mere og mere. Dette vil ikke blot nedbringe affaldsmængden, men også mindske behovet for udvinding af nye ressourcer med store og miljømæssige omkostninger. Når et produkt når frem til afslutningen på sin livscyklus, uanset om det er et par bukser, en smartphone, en fødevarerbeholder eller et møbel, så sikrer en rigtig cirkulær økonomi, at hovedparten af den materielle værdi bevares, således at det, der tidligere blev betragtet som affald, kan genanvendes til at lave nye produkter.

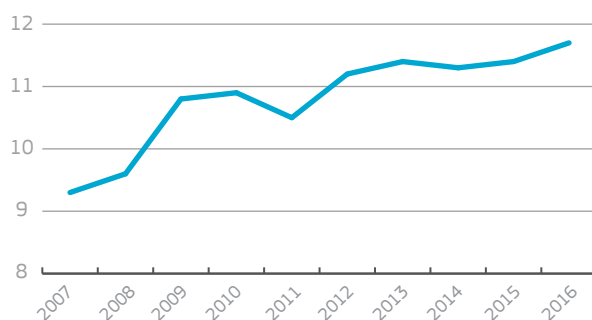
Den cirkulære økonomi mindsk og behovet for nye ressourcer

Kilde: Europa-Kommissionen.

Omstillingen til en cirkulær økonomi, herunder til en cirkulær bioøkonomi, udgør en stor mulighed for at skabe konkurrencemæssige fordele på et bæredygtigt grundlag. Anvendelsen af principperne for en cirkulær økonomi i alle sektorer og industrier vil gavne Europa miljømæssigt og socialt og derudover indeholde potentiale til at generere en økonomisk nettogevinst på 1,8 bio. EUR frem mod 2030⁽³⁸⁾, skabe over 1 millioner nye jobs i hele EU frem mod 2030⁽³⁹⁾ og spille en vigtig rolle for nedbringelsen af drivhusgasemissioner⁽⁴⁰⁾. I betragtning af EU-produkters store afhængighed af ressourcer fra andre dele af verden vil omstillingen til en cirkulær økonomi også hjælpe EU med at nedbringe det miljømæssige, sociale og økonomiske pres på globalt plan og øge EU's strategiske autonomi.

Den cirkulære materialeanvendelse er stigende i EU Udnyttelsesgrad i %, EU-28

Kilde: Eurostat.

EU's økonomi er den økonomi, der er bedst placeret til at nyde godt af omstillingen til en cirkulær økonomi ved at gøre cirkulære produkter til et af sine vigtigste varemærker og dermed generere konkurrencemæssige fordele. For at opretholde denne fordel bliver vi dog nødt til at optrappe vores indsats. I EU-handlingsplanen for den cirkulære økonomi, som Juncker-Kommissionen vedtog i 2015, fastlægges en række foranstaltninger, som har til formål at styre EU's økonomi over i et cirkulært spor og hjælpe EU med at blive verdensførende med hensyn til denne omstilling. Handlingsplanen indeholder skridt, som har til formål at ændre forbrugs- og produktionsmønstre ved at fokusere på udformningen af produkter (holdbarhed, mulighederne for reparation, genbrug og genanvendelighed), affaldshåndtering (forebyggelse, genanvendelse af materialer, genvinding af energi og undgåelse af deponering) samt øget forbrugerbevidsthed. Næsten alle elementerne i handlingsplanen er allerede gennemført, men der er behov for yderligere tiltag for at skabe en rigtig cirkulær europæisk økonomi.

EU's fornyede strategi for bioøkonomi, som blev fremlagt i 2018, supplerer handlingsplanen for den cirkulære økonomi, forbedrer og opskalerer den bæredygtige anvendelse af vedvarende ressourcer og gør det muligt at lave vedvarende råmaterialer og industrielle biprodukter om til biobaserede produkter såsom brændstoffer, kemikalier, kompositmaterialer, møbler og gødningsstoffer.

Det er nu afgørende at omsætte de politikker, der er gennemført, i praksis og fortsætte med at prioritere nye tiltag på alle myndighedsniveauer i EU. Eksempelvis skal medlemsstaterne indføre den ambitiøse modernisering af EU-reglerne om affald i praksis. Livscyklusvurderinger af produkter bør blive normen, og rammen for miljøvenligt design, som blev skabt med henblik på at forbedre produkters evne til at mindske energi- og ressourceforbruget, bør udvides så meget som muligt. Det arbejde, der er indledt med hensyn til kemikalier, det ugiftige miljø, miljømærkning og miljøinnovation, kritiske råstoffer og gødningsstoffer, skal fremskyndes. Det skal fortsat have høj prioritet at styrke markedet for sekundære råstoffer. Det vellykkede arbejde med en cirkulær økonomi inden for plastic skal fortsat være et centralt fokusområde, og andre ressource- og forureningsintensive industrier såsom fødevarer, tekstiler og elektronik vil også kræve støtte, hvis de skal gøres cirkulære. Biobaserede sektorer skal opskaleres og styrkes, samtidig med at vores økosystemer beskyttes og overudnyttelse af naturressourcerne undgås. Vi bør for

fremtiden gøre den cirkulære økonomi til rygraden i EU's industrielle strategi, muliggøre cirkularitet inden for nye områder og sektorer, give forbrugerne mulighed for at træffe oplyste valg og forbedre indsatsen i den offentlige sektor gennem bæredygtige offentlige indkøb. Tiden er inde, og den massive offentlige støtte til EU's plaststrategi viser, at der er stigende forståelse for at fortsætte i dette spor.

Indsatsen for en cirkulær økonomi: EU indfører verdens første omfattende plaststrategi

EU's plaststrategi⁽⁴¹⁾ og lovgivning vedrørende engangsplast⁽⁴²⁾ vil beskytte miljøet fra plasticforurening og samtidig fremme vækst og innovation. Al plastemballage, som markedsføres på EU-markedet, skal kunne genanvendes inden 2030 på en økonomisk bæredygtig måde, bevidst tilsat mikroplast og de mest skadelige engangsprodukter af plast, som der findes alternativer til, vil blive forbudt, og genanvendt plast vil i stigende grad blive brugt til at lave nye produkter.

3.1.2 Bæredygtighed fra gård til el

EU's landbrugssektor og landområder spiller en afgørende rolle for europæernes velvære. Vores **landbrugs- og fødevarerindustri** gør EU til en af verdens førende producenter af fødevarer, garant for fødevarerens sikkerhed og skaber af millioner af jobs til europæerne. EU's landbrugere er også de vigtigste forvaltere af det naturlige miljø, da de plejer naturressourcerne på 48 % af EU's område, med skovbrugere på en andenplads med 40 %. EU's landområder huser innovative sektorer såsom biøkonomi. Derudover fungerer vores landområder som vigtige rekreations- og turismeområder. Den fortsatte stigning i gennemsnitstemperaturene og forringelsen af det naturlige miljø rammer først og fremmest landbrugere og skovbrugere.

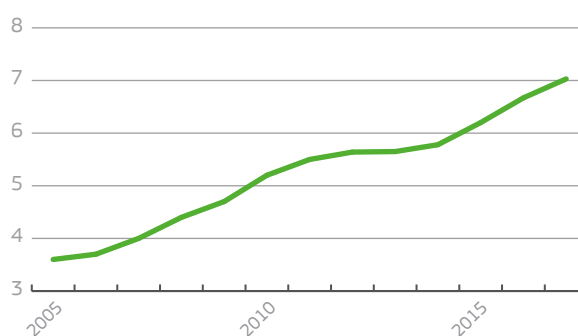
Landbruget i EU har gjort reelle fremskridt på klima- og miljøfronten og nedbragt drivhusgasemissionerne med 20 % og nitratniveauerne med 17,7 % siden 1990. Der er dog fortsat konstaterede udfordringer. Hvis vi skal modernisere vores økonomi, beskytte vores miljø og forbedre kvaliteten af vores fødevarer, så skal ubalancer i fødevarerækeden rettes, fra landbrug og fiskeri til fødevarer- og drikkevarerindustrien, transport, distribution og forbrug.

Målene for bæredygtig udvikling tilbyder en vej fremad. Et globalt system for fødevarer og landbrug i overensstemmelse med målene for bæredygtig udvikling anslås at kunne skabe mere end 1,8 bio. EUR i ny økonomisk værdi frem mod 2030⁽⁴³⁾. Det kan levere næringsrige, billige fødevarer til en voksende verdensbefolkning, generere højere indkomster, bidrage til at genskabe skove, ferskvandsressourcer og økosystemer og være meget mere modstandsdygtig over for klimarisici⁽⁴⁴⁾. Bæredygtig praksis inden for landbrugs- og fødevarerproduktion forventes at skabe mere end 200 millioner fuldtidsjobs på globalt plan frem mod 2050⁽⁴⁵⁾.

Også på dette område udvikler den offentlige efterspørgsel sig. Borgerne sætter i stigende grad pris på fødevarer, som er fremstillet til bredere gavn for samfundet såsom økologiske produkter, produkter med geografiske betegnelser, systemer til lokaliseret fødevarerproduktion med lavere CO₂-fodaftryk og innovative lavemissionsfødevarerløsninger. Omfanget af økologisk landbrug med fokus på miljøbeskyttelse og dyrevelfærd er steget støt i alle EU's medlemsstater siden 2005 og forventes at fortsætte med at stige⁽⁴⁶⁾.

Økologisk landbrug er på vej frem i EU og har næsten medført en fordobling af det samlede landbrugsareal fra 2005 til 2016

Område udlagt til økologisk landbrug, % af udnyttet landbrugsjord

Kilde: Eurostat.

EU er som verdens største eksportør og importør af landbrugsfødevarer⁽⁴⁷⁾ godt rustet til at høste fordelene ved denne økonomiske mulighed og blive en global mester i bæredygtige fødevarer. Det er muligt at nå dette mål, men vi har brug for en omfattende tilgang, der resulterer i en reel ændring af den måde, hvorpå vi producerer, omdanner, forbruger og distribuerer fødevarer, ved at fremskynde omstillingen til et **bæredygtigt fødevarer-system**, som er baseret på principperne for den cirkulære økonomi, og gøre

innovativ, sund, miljø- og dyrevelfærdsvenlig, sikker og næringsrig fødevarerproduktion til et af vores europæiske kendetegn.

Kommissionen har foreslået en modernisering af den fælles landbrugspolitik, hvor medlemsstaternes nationale planer skal afspejle de stærke bæredygtighedsprincipper, som er indeholdt i målene for den fælles landbrugspolitik. Den fælles skeripolitik har ført til betydelige fremskridt med at forbedre europæisk eris bæredygtighed. Det er dog fortsat afgørende, at den fælles eripolitik, herunder bæredygtig forvaltning af alle skebestande og udvikling af bæredygtig akvakultur, gennemføres korrekt.

Tekstboks: Støtte til omstillingen til bæredygtigt landbrug gennem en modernisering af den fælles landbrugspolitik

Fremtidens fælles landbrugspolitik (2021 til 2027)⁽⁴⁸⁾ vil fortsat sikre adgang til fødevarer af høj kvalitet og stærk støtte til den enestående europæiske landbrugsmodel i form af øget fokus på miljø og klima, støtte til den løbende omstilling i retning af en mere bæredygtig landbrugssektor og udvikling af dynamiske landområder.

Nye forpligtelser omfatter bevaring af kulstofrig jord gennem beskyttelse af vådområder eller tørvemoser, en obligatorisk database for næringsstoffer til forbedring af vandkvaliteten og nedbringelse af ammoniak- og dinitrogenoxid-koncentrationen, vekseldrift i stedet for afgrødediversificering. Alle landbrugere, som modtager støtte fra den fælles landbrugspolitik, bliver nødt til at respektere disse grundlæggende standarder.

Alle medlemsstater skal udvikle økologiordninger for at støtte og/eller tilskynde landbrugere til ud over de obligatoriske kriterier at prioritere en klima- og miljøvenlig landbrugspraksis. Landbrugere vil derudover have mulighed for at bidrage yderligere til bedre bæredygtighed ved at modtage ekstra støtte gennem forskellige frivillige ordninger.

I denne sammenhæng er det vigtigt at håndhæve en mere hensigtsmæssig anvendelse af antimikrobielle stoffer for at nedbringe risikoen for yderligere antimikrobiel resistens hos dyr og mennesker⁽⁴⁹⁾, følge EU's handlingsplan om bekæmpelse af madspild, øge fokus på dyrevelfærdsstandarder, sikre bæredygtig anvendelse af pesticider og omdanne bioaffald, restprodukter og udsmid til værdifulde ressourcer. For at tilbyde reelle, billige og sunde valgmuligheder kan man tilskynde til at gøre værdikæderne mere gennemsigtige og give producenter og supermarkeder incitament til at tilbyde og kunderne til at vælge bæredygtige fødevarer og sund kost gennem hensigtsmæssige og innovative foranstaltninger, herunder bedre uddannelse og forbrugerinformation. En omstilling til et mere bæredygtigt forbrug vil både medføre væsentlige sundhedsmæssige fordele for forbrugerne og påvirke det naturlige miljø i positiv retning⁽⁵⁰⁾.

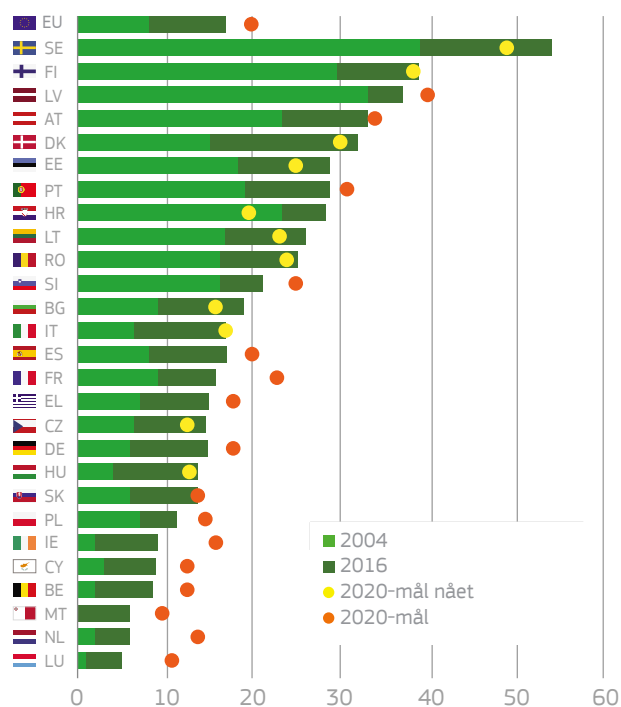
3.1.3 Fremtidssikret energi, byggeri og mobilitet

Ren energi er afgørende for en bæredygtig fremtid. Vi er nødt til at producere, lagre og forbruge energi på en bæredygtig måde for at mindske vores miljøbelastning og beskytte europæernes sundhed.

EU er allerede en af de mest CO₂-effektive økonomier i verden. Vedvarende energi er en integreret del af Europas energimiks, og over halvdelen af EU's elforsyning er klimaneutral. Energieffektivitetsforanstaltninger, herunder energimærkning, har mindsket energiforbruget i de seneste år⁽⁵¹⁾. Ved køb af husholdningsapparater vælger forbrugerne i stigende grad den energieffektive løsning. Der er næsten 1,5 millioner arbejdspladser inden for sektoren for vedvarende energi og energieffektivitet i Europa.

I 2016 udgjorde vedvarende energi 17 % af energiforbruget i EU – på vej mod 2020-målet på 20 %

I % af det udvidede endelige energiforbrug

Kilde: Eurostat.

Europa-Kommissionen har med energiunionen indført en af de mest omfattende globale politiske rammer for energiomstilling og økonomisk modernisering, inden for hvilke klima-, energi-, transport- og forskningspolitikkerne og andre politikker er samlet under ét. Som led i energilovgivningen vil de på EU-plan fastsatte mål om, at vedvarende energi skal udgøre mindst 32 % af det samlede energiforbrug, og om at opnå en energieffektivitet på mindst 32,5 % i 2030 give os mulighed for at gå ud over vores tilsagn i henhold til Parisaftalen om at reducere drivhusgasemissionerne med mindst 40 % frem til 2030 i forhold til 1990-niveaue.

Tekstboks: Ren energi er en mulighed for at skabe arbejdspladser og vækst

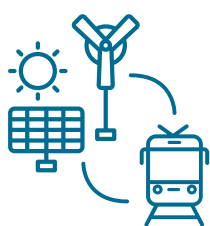
I perioden 2008-2014 steg antallet af arbejdspladser inden for teknologier for vedvarende energi med 70 %. Der er potentiale til at skabe yderligere 900 000 arbejdspladser inden 2030, forudsat at der mobiliseres offentlig og privat investering. Der kan genereres op til 400 000 yderligere arbejdspladser i sektoren for energieffektivitet.

Efter 2030 kræves en større indsats for at leve op til såvel teksten som ånden i Parisaftalen og udnytte energiomstillingens fulde økonomiske potentiale. EU kan i væsentlig grad begrænse sin dyre afhængighed af fossile brændstoffer, mindske sin import af fossile brændstoffer med omkring 260 mia. EUR, øge sin energiuafhængighed og bidrage til et mere retfærdigt energimarked. Det er vigtigt, at vi fortsætter integrationen af energimarkedet ved at anlægge de manglende samkøringslinjer og fremme grænseoverskridende energihandel. Omstillingen til ren energi kan også understøttes af havenergi og offshorevindenergi. EU bør som førende på dette område fortsat udnytte sine ”ver”-fordele.

Eftersom **bygninger** i dag står for omkring 40 % af energiforbruget, er der behov for at fremme bedre energieffektivitet i bygninger gennem renovering og modernisering. Denne indsats er allerede begyndt. F.eks. står de miljøindustrier, der særligt beskæftiger sig med renovering af bygninger, for mere end 3,4 millioner arbejdspladser i Europa. En reduktion af energiefteerspørgslen i bygninger kræver ikke kun øget anvendelse af effektiv og ren elektrisk opvarmning, men også mere intelligente bygninger og husholdningsapparater samt bedre isoleringsmaterialer, der er i fuld overensstemmelse med den cirkulære økonomis principper. Direktivet om bygningers energimæssige ydeevne sigter mod at forbedre livskvaliteten ved at gøre vores huse bedre isolerede og ventilerede og dermed til bedre steder at bo og samtidig gennemføre en dekarbonisering af vores bygningsmasse frem til 2050. Sådanne tiltag vil føre til lavere leveomkostninger og dermed mere penge i folks pengepung. Det er dog nødvendigt at finde metoder og midler, der til at begynde med kan bistå folk med at gennemføre denne omstilling.

En anden vigtig drivkraft for omstillingen til en ren, ressourceeffektiv og kulstofneutral fremtid er **mobilitetssektoren**, lige fra bytransport til transeuropæiske net, vejtransport og sø- og luftfart. Transport- og mobilitetstjenesterne beskæftiger omkring 11 millioner mennesker, og der er i dag stor efterspørgsel efter mobilitet. Transport er dog i dag årsag til luftforurening, støj, trængsel og vejulykker. Sektoren står allerede for næsten en fjerdedel af Europas udledning af drivhusgasser, og dens CO₂-fodafttryk er stigende. Handlingsplanen om lavemissionsmobilitet, som Kommissionen foreslog i 2016, samt de deraf følgende forslag om et mobilt Europa indeholder adskillige foranstaltninger til at gøre vores transportsystem mere bæredygtigt. Disse tiltag sigter mod at mindske udledningen af drivhusgasser og sender et signal til

virksomhederne i EU om, at de skal investere i ren transport. Dette vil også bidrage til beskæftigelse og vækst. Vi er nødt til at prioritere rene og økonomisk overkommelige alternativer for kun at have nulemissionskøretøjer kørende på vejene i EU og for bedst muligt at udnytte digitale teknologier til støtte for nedbringelsen af brændselsforbruget. På samme måde bidrager EU's satellitnavigationssystemer til at mindske udledningerne, f.eks. inden for luft- og vejtransport.

Andelen af den energi, der bruges til **transportaktiviteter og stammer fra vedvarende energikilder, er næsten tredoblet på 10 år og nåede i 2016 op på 7,1 %.**

Eurostat 2018

Byerne går forrest hvad angår omstillingen til bæredygtig mobilitet. Gennem bæredygtig byplanlægning, der integrerer fysisk planlægning og imødekommer behov og infrastruktur på mobilitetsområdet, har byerne en vigtig rolle at spille. Byområderne bør ligeledes bistås, når det kommer til digitalisering, automatisering og andre innovative løsninger, og bør fremme aktiv og fælles transport, lige fra mere befordring til fods og på cykel til delebilts tjenester og samkørsel.

Herudover er det vigtigt at se nærmere på udformningen og udrangeringen af køretøjer og på transportinfrastrukturen, så det sikres, at de muligheder, som overgangen til den cirkulære økonomi bringer, udnyttes fuldt ud. Køretøjer, der er klar til at blive udrangeret, indeholder stadig mange værdifulde materialer. EU's lovgivningsmæssige rammer for udrangerede køretøjer kræver, at producenterne udformer og fremstiller nye køretøjer uden farlige stoffer og på en sådan måde, at det er nemt at genbruge og genanvende materialerne fra et gammelt køretøj til at fremstille nye produkter.

Der kan og bør gøres mere brug af genanvendt indhold i køretøjer og transportinfrastrukturer for at opnå en mere effektiv genanvendelse. F.eks. kan en øget indsamling og genanvendelse af bilbatterier i EU mindske afhængigheden af importerede materialer og medvirke til at bevare værdien af genvundne materialer i EU's økonomi. Det vil være vigtigt med yderligere incitament, både lovgivningsmæssige og nansielle, for at få mest ud af den cirkulære økonomis potentiale i transportsektoren.

3.1.4 Sikring af en socialt retfærdig omstilling

Solidaritet og velstand er dyder i sig selv og udgør grundlaget for vores frie og demokratiske samfund. Overgangen til en miljømæssigt bæredygtig økonomisk vækst og konkurrenceevne kan kun lykkes, hvis den samtidig er inklusiv. Bæredygtig forandring handler derfor også om at fremme sociale rettigheder og velfærd for alle og således bidrage til social samhørighed i medlemsstaterne og hele EU.

Omstillingen til bæredygtighed kan have store positive afsmittende virkninger for den sociale velfærd. Ud over at udgøre fundamentet for anstændigt arbejde kan den også medføre bemærkelsesværdige sundhedsmæssige fordele. Det er almindeligt anerkendt, at et godt helbred hænger tæt sammen med miljøets tilstand. De skadelige virkninger ved luft- og vandforurening er et godt eksempel i denne forbindelse. Bæredygtige fødevarer kan give alle borgere nærende fødevarer af høj kvalitet.

EU's kemikalielovgivning har i væsentlig grad bidraget til sikringen af et højt beskyttelsesniveau for menneskers sundhed. I løbet af de seneste re årtier er menneskers og miljøets eksponering for farlige stoffer faldet drastisk. EU's lovgivning har medvirket til at mindske eksponeringen for visse kræftfremkaldende stoffer på arbejdspladsen og ført til forebyggelsen af omkring én million nye kræfttilfælde i EU i løbet af de seneste 20 år.

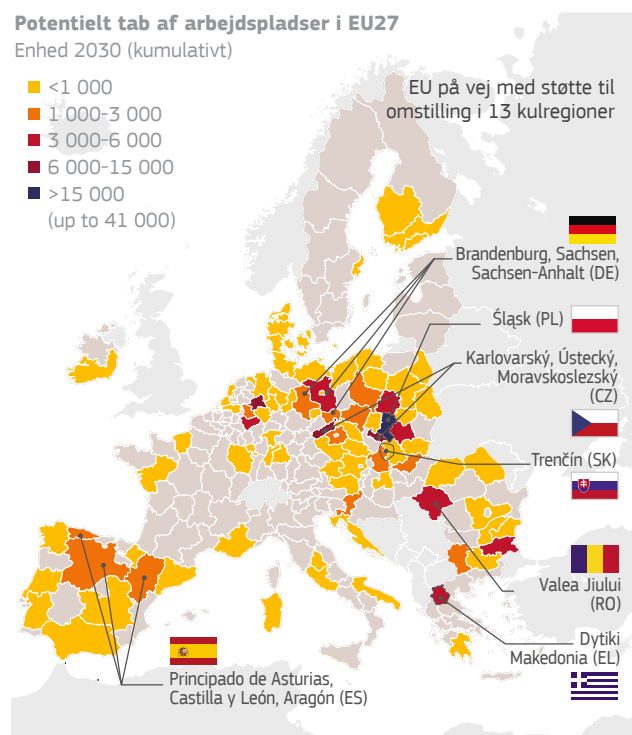
Oprettelsen af synergier og moderniseringen af vores økonomi indebærer også nogle gange vanskelige kompromiser. Selv om der i forbindelse med omstillingen til bæredygtighed vil blive skabt nye arbejdspladser, er det muligt, at traditionelle erhverv forsvinder eller omdannes, bl.a. gennem digitalisering og automatisering, hvilket kan skabe midlertidige gnidninger på arbejdsmarkedet. Hvad angår arbejdsmarkedet er det f.eks. i øjeblikket ikke klart, hvilke virkninger kunstig intelligens helt præcist vil få.

Selv om mange husholdninger har svært ved at få økonomien til at hænge sammen, er der en stigende offentlig forståelse af, at vi er nødt til at ændre den måde, hvorpå vi producerer og forbruger. Alligevel er der en risiko for, at disse udfordringer ikke blot rammer middelklassen og den lavere middelklasse relativt hårdere, men at omkostningerne forbundet med opgraderingen af deres huse, deres biler eller deres færdigheder også udgør en større byrde for dem.

Denne omstilling har konsekvenser for de personer, der er ansat i de berørte virksomheder, og nogle gange for hele regioner. Som grundlæggende princip for omstillingen bør ingen lades i stikken. Vi kan simpelthen ikke gennemføre omstillingen til bæredygtighed på bekostning af befolkningsgrupper, lokalsamfund, sektorer eller regioner. Alle medlemmer af vores samfund skal have lige muligheder for at bidrage til en bæredygtig europæisk fremtid og drage nytte af omstillingen. Vi er nødt til at styrke kvinderne, så de kan komme ind på jobmarkedet og få mulighed for at blive økonomisk uafhængige.

Hvis det skal lykkes os at sætte en bæredygtig kurs for vores samfund, er vi nødt til at sikre, at vores politikker hjælper alle europæere med at gennemføre denne ændring, bl.a. ved at udruste dem med de nødvendige færdigheder. Kommissionen iværksatte f.eks. initiativet vedrørende kulregioner under omstilling, som er med til at udarbejde strategier og projekter for en varig social, økonomisk og teknologisk omstilling i visse regioner i EU, og som vil blive udvidet til at omfatte kulstensive regioner. Sådanne tidlige initiativer, der foregriber udfordringer forbundet med omstillingen, bør styrkes og udvides til andre sektorer, hvor der er behov for omstilling, f.eks. bilindustrien og visse fødevarerbrancher.

EU planlægger omstillingen i kulregioner i god tid

Kilde: Europa-Kommissionen (DG JRC, DG REGIO).

For at opnå offentlighedens accept af de fornødne skridt og sørge for en vellykket omstilling for alle vil det også være af afgørende betydning at sikre en socialt inkluderende, rimelig og retfærdig omstilling. Dette indebærer en højere og mere retfærdig arbejdsmarkedsdeltagelse, med fokus på jobkvalitet og arbejdsvilkår, samt overholdelsen af minoritetsrettigheder.

I den forbindelse kan en velordnet, lovlig og velforvaltet migration skabe muligheder for den europæiske økonomi ved at imødegå demografiske ændringer, både i migranternes oprindelseslande og bestemmelseslande. Integration og en fuld inddragelse i samfundet – hvad enten det er kulturelt, socialt eller økonomisk – af alle migranter, der med rette og lovligt opholder sig i EU, er et fælles ansvar samt altafgørende for at sikre social samhørighed⁽⁵²⁾.

Omstillingen til bæredygtighed kræver også investeringer i effektive og integrerede socialsikringsordninger, herunder kvalitetstjenester som f.eks. uddannelse, undervisning, livslang læring, børnepasning, skolefritidsordninger og sundheds- og langtidspleje. Dette er vigtigt for at sikre lige muligheder for alle og for at fremme økonomisk og social konvergens. Navnlig sundhedssystemerne skal udvikles, således at de er lettilgængelige og økonomisk overkommelige for alle, bl.a. med bedre adgang til lægemidler, mere patientorienterede og stærkt fokuserede på sundhedsfremme og forebyggelse af sygdomme. De bør desuden være mere og bedre i stand til at planlægge og forudberegne arbejdsstyrken i sundhedssektoren og anvende omkostningseffektive digitale teknologier mere bredt⁽⁵³⁾.

Sociale investeringer bør derfor fortsat prioriteres højt i EU og medlemsstaterne. Oplægget om et socialt Europa⁽⁵⁴⁾ udgør et vigtigt referencepunkt og omfatter en nærmere undersøgelse af mulighederne for at tilpasse vores sociale modeller til de udfordringer, vi står over for. De vigtigste rammer for EU's vej frem er den europæiske søjle for sociale rettigheder, som EU-institutionerne proklamerede i november 2017. Formålet med søjlen er at styre en fornyet proces til forbedring af arbejds- og levevilkår. Der fastsættes vigtige principper og rettigheder på det beskæftigelsesmæssige og sociale område. Vores fokus bør nu være at omsætte søjlen til virkelighed. På vejen frem er vi også nødt til at sikre, at gennemførelsen af søjlen er med til at udruste folk med de rette færdigheder til de rette job, som er orienterede mod grøn økonomisk omstilling.

Omstillingen til bæredygtighed skal også fortsat hjælpe medlemsstaterne og regionerne med at vokse i retning af hinanden, idet der bør undgås vidtrækkende uretfærdighed og ulighed i EU inden for og mellem by- og landområderne.

Selv om 75 % af EU's område består af landbrugsarealer, bor mere end to tredjedele af EU's befolkning i byområder. Disse genererer op til 85 % af EU's BNP, tegner sig for omkring 60-80 % af energiforbruget og står typisk over for udfordringer som f.eks. trængsel, boligmangel, luftforurening og nedslidt infrastruktur⁽⁵⁵⁾. Gennemførelsen og udviklingen af EU's dagsorden for byerne bør fortsat prioriteres, og synergier med forskellige bæredygtighedspolitikker og andre instrumenter bør intensiveres.

Landdistrikterne er også de vigtigste leverandører af de fødevarer, energikilder og materialer, vi forbruger, og er derfor afgørende for omstillingen til bæredygtighed. Bioøkonomien er et af de områder, hvor der kan ydes et vigtigt bidrag til at dekarbonisere vores økonomi og samtidig skabe arbejdspladser i landdistrikterne. Bæredygtig turisme og bæredygtige fødevarer-systemer er ligeledes gode eksempler på økonomiske muligheder i landdistrikterne, der omfatter beskyttelse og styrkelse af kultur- og naturarv.

EU-foranstaltninger alene, f.eks. samhørighedspolitikken og politikker for udvikling af landdistrikter, herunder EU's indsats for intelligente landsbyer, vil ikke være nok, og alle aktører, herunder på nationalt og regionalt plan, vil skulle bidrage for at fremskynde omstillingen til bæredygtighed og anvende de passende lovgivningsmæssige og andre tilgange, der styrker landdistrikterne og sikrer lige levevilkår.

3.2 HORIZONTAL KATALYSATORER FOR EN OMSTILLING TIL BÆREDYGTIGHED

3.2.1 Uddannelse, videnskab, teknologi, forskning, innovation og digitalisering

Uddannelse, videnskab, teknologi, forskning og innovation er en forudsætning for at opnå en bæredygtig økonomi i EU, som opfylder målene for bæredygtig udvikling⁽⁵⁶⁾. Vi er nødt til fortsat at øge vores bevidsthed, forbedre vores viden og skærpe vores kompetencer. Vi bør investere mere på disse områder og tilpasse dem til målene for bæredygtig udvikling.

Uddannelse, undervisning og livslang læring er uundværlige, når det gælder om at skabe en bæredygtig

kultur. EU's stats- og regeringschefer er blevet enige om at arbejde hen imod et europæisk uddannelsesområde inden 2025 for at udnytte det fulde potentiale, der ligger i uddannelse, undervisning og kultur som drivkræfter for jobskabelse, økonomisk vækst og social retfærdighed. Uddannelse er både en dyd i sig selv og et uvurderligt middel til at opnå bæredygtig udvikling. Derfor bør der særligt fokuseres på at forbedre den lige adgang til inklusiv uddannelse og undervisning af høj kvalitet i alle livets faser, lige fra vuggestue til videregående uddannelse og voksenundervisning. Uddannelsesinstitutioner på alle niveauer bør tilskyndes til at tilslutte sig målene for bæredygtig udvikling som retningslinjer for deres aktiviteter, og de bør støttes, så de bliver steder, hvor man ikke blot underviser i kompetencer inden for bæredygtighed, men også aktivt praktiserer dem. Der bør ligeledes fokuseres på at foretage en reform og modernisering af uddannelsessystemerne, lige fra opførelsen af grønne skoler og universiteter til udviklingen af nye færdigheder inden for den digitale økonomi.

Bedre IKT-færdigheder og digitale kernekompetencer i tråd med EU's handlingsplan for digital uddannelse⁽⁵⁷⁾ og større fokus på kunstig intelligens⁽⁵⁸⁾ bør prioriteres højt fremover. Udnyttelsen af den digitale omstillings styrke for at nå målene for bæredygtig udvikling er en klar prioritet. EU er fast besluttet på at udvikle kapacitet og ekspertise inden for vigtige digitale teknologier som f.eks. konnektivitet, tingenes internet, cybersikkerhed, blockchain eller højtydende databehandling og er samtidig opmærksom på de potentielle negative eksterne omkostninger, der er forbundet med digitale infrastrukturer.

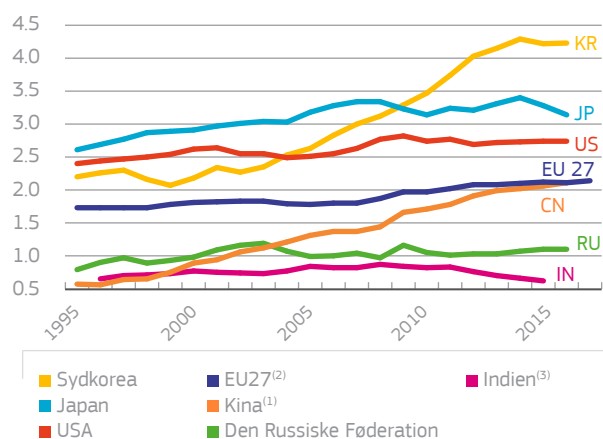
Kunstig intelligens er et område, hvor EU sakker bagud i forhold til Kina og USA⁽⁵⁹⁾. EU er nødt til at indhente de andre hurtigt for at høste de økonomiske fordele og samtidig indtage en ledende rolle i udformningen af de nye etiske retningslinjer, som skal ledsage denne nye teknologi. Således kan EU være med til at sikre, at kunstig intelligens er en nettogevinst for menneskers liv og arbejde. Med sin kapacitet til at behandle store datamængder samtidigt har kunstig intelligens potentiale til i væsentlig grad at øge produktiviteten på mange områder såsom sundhedspleje, energi, landbrug, uddannelse og miljøbeskyttelse. F.eks. gør forskere inden for landbrugssektoren i øjeblikket brug af kunstig intelligens og big data til at forudse høstudbyttet måneder før høsten, hvilket potentielt kan hjælpe landbrugerne med at øge deres produktivitet, træffe informerede beslutninger for så vidt angår afgrøder og i sidste ende forbedre fødevarer-sikkerheden⁽⁶⁰⁾.

Forskning og innovation spiller en vigtig rolle som katalysator for forandring. De udgør et værktøj til analyse af følgerne ved forandring samt et middel til at sikre, at enhver omstilling fører til øget velfærd. De giver os ligeledes mulighed for at spare penge. Flere investeringer i innovation og teknologisk udvikling i dag vil på længere sigt hjælpe os med at sænke de omkostninger, der skal til for at opfylde vores langsigtede politiske mål som f.eks. inden for klima og miljø. Europa har talenterne, færdighederne og den iboende kreativitet. Med sit rige forsker- og innovatorsamfund har EU et særdeles godt udgangspunkt for at blive førende inden for udvikling og udbredelse af banebrydende løsninger på området grøn og inklusiv vækst, der vil kunne anvendes i EU såvel som på verdensplan.

For at udnytte dette potentiale fuldt ud er EU-medlemsstaterne dog nødt til at øge deres udgifter til forskning. EU er nået til enighed om, at 3 % af EU-medlemsstaternes BNP i 2020 bør investeres i forskning, udvikling og innovation, men vi er stadig langt fra at nå dette mål.

Kina investerer i FoU i et højere tempo end både EU og USA

1995-2017

Noter: (1) CN: Kina omfatter ikke Hongkong. (2) EU27: Det Forenede Kongerige er ikke medregnet. (3) IN: Data ikke tilgængelige for 2012, 2013 og 2014. Værdierne er fremskrevet af GD RTD.

Kilde: GD Forskning og innovation – kontor for reformer og økonomisk indvirkning – landeoplysninger. Data: Eurostat, OECD, UNESCO.

På EU-plan er rammeprogrammerne for forskning og innovation katalysator for bæredygtig konkurrenceevne, vækst og investeringer. For at fremskynde omstillingen til bæredygtighed skal finansieringen af forskning og innovation suppleres med en strategisk tilgang til investering, som gør det muligt for innovative løsninger at nå ud på markedet, idet disse ofte kræver kapitalintensive

og højrisikable investeringer. Instrumenter som f.eks. Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer er blevet oprettet for at hjælpe med at nedbringe risiciene ved sådanne investeringer og dermed gøre dem mere attraktive for private interessenter. Det nyligt foreslåede Europæiske Innovationsråd kan også yde støtte i denne henseende ved at bistå topinnovatorer, nystartede virksomheder, små virksomheder og forskere med at gennemføre innovative højrisikoprojekter, vokse på internationalt plan og nyde godt af tværfaglig vidensudveksling.

EU og medlemsstaterne kunne fokusere på at banebrydende og disruptive teknologier og innovative virksomheder med potentiale til at blive førende på EU-markedet og det globale marked, når det gælder om en omstilling til bæredygtighed, samt på effektiv og rettidig udnyttelse af disse innovationer. Der bør lægges særlig vægt på bæredygtige og innovative landbrugs- og fødevarer-systemer, ren teknologi, menneskers og dyrs sundhed, økosystemløsninger og ressourceeffektive produkter og produktionsmetoder. Desuden er der behov for en understøttende retlig ramme til at stimulere en effektiv udbredelse af innovation med henblik på bæredygtig udvikling.

EU og dets medlemsstater ville også skulle fremme stærkere forbindelser mellem forskere og erhvervslivet. EU's knudepunkter og -væksthuse for forskning, udvikling og innovation er vigtige for at støtte bæredygtig udvikling, således at forskere og virksomheder kan mødes, udveksle bedste praksis og fremme innovation. Mens store virksomheder kan have midlerne til at udvikle deres forskningsaktiviteter internt, er dette ofte ikke tilfældet for små og mellemstore virksomheder. Stærkere og mere direkte forbindelser med forskersamfundet har potentiale til at slå bro over denne kløft.

Med 40 innovationsknudepunkter i hele EU samler Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi (EIT) den videnstrekant, som uddannelse, forskning og erhvervsliv tilsammen udgør. Der er lanceret adskillige **videns- og innovationsfællesskaber** (VIF'er), og mere følger. Disse fællesskaber **tager fat på store samfundsmæssige udfordringer i EU for så vidt angår målene for bæredygtig udvikling** såsom klima, energi, fødevarer, sundhed, råvarer, digitalisering, bytrafik og kompleks fremstillingsvirksomhed. Mere end 1 200 partnere fra erhvervslivet og forsknings- og uddannelsesmiljøet samles for at løfte disse udfordringer.

3.2.2 Finansiering, prissætning, beskatning og konkurrence

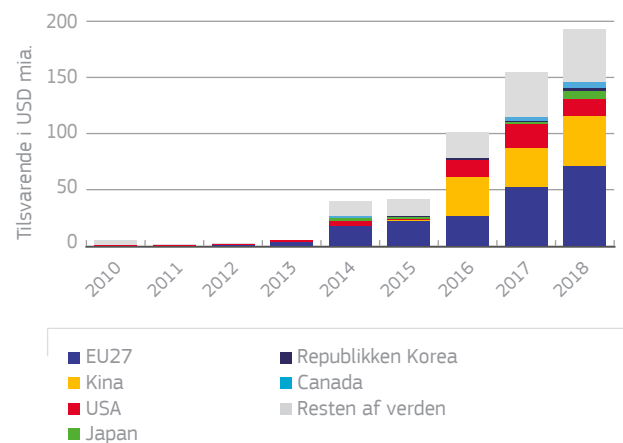
Omkostningerne ved ikke at gøre noget er store på mellemlang og lang sigt. Samtidig indebærer omstillingen til bæredygtighed væsentlige investeringer på kort sigt og en betydelig ændring i, hvordan det finansielle system fungerer. På verdensplan forventes det at kræve omkring 4,5-6 bio. EUR at nå målene for bæredygtig udvikling⁽⁶¹⁾. Der er behov for yderligere investeringer på omkring 180 mia. EUR for at nå EU's 2030-mål, der blev aftalt i Paris, herunder en reduktion af drivhusgasemissionerne på 40 %. De offentlige midler skal målrettes bedre og mere fornuftigt forfølgelsen af målene for bæredygtig udvikling, men vi kan ikke opfylde vores behov, hvis den private sektor ikke også gennemfører en bæredygtig omstilling. Mobiliseringen af midler til finansiering af omstillingen skal gå hånd i hånd med udfasningen af projekter til skade for grøn og inklusiv økonomisk vækst.

Investeringsplanen for Europa har til formål at mobilisere privat finansiering til gavn for offentligheden. Den i 2015 lancerede Europæiske Fond for Strategiske Investeringer har via sin finansieringsdel indtil videre mobiliseret i alt 370 mia. EUR til investeringer inden for nøgleområder, som er nødvendige for moderniseringen af den europæiske økonomi. Dette omfatter vedvarende energi, energieffektivitet, forskning, udvikling og innovation samt social infrastruktur som f.eks. sociale eller økonomisk overkommelige boliger. Med henblik på den næste budgetramme for perioden 2021-2027 foreslog Kommissionen at fordoble budgetmidlerne til den sociale sektor, herunder til socialt iværksætter, samt kun at finansiere bæredygtige infrastrukturer. Den Europæiske Investeringsbank-Gruppen er allerede i dag den største multilaterale yder af kapital finansiering på verdensplan og har afsat mindst 25 % af sine investeringer til modvirkning af og tilpasning til klimaforandringer.

Kommissionen har på grundlag af anbefalinger fra en ekspertgruppe også fastlagt en køreplan for at styrke den rolle, som finansiering spiller i bestræbelserne på at opnå

en velfungerende økonomi i topform, der samtidig skaber resultater med hensyn til de miljømæssige og sociale mål. Handlingsplanen for bæredygtig udvikling⁽⁶²⁾ og de deraf følgende lovgivningsforslag vil hjælpe investorer med at træffe informerede investeringsbeslutninger baseret på klare kriterier for, hvad der er en bæredygtig investering. Dette bør lette fremskyndelsen og udbredelsen af mere omfattende investeringer i bæredygtige projekter både i EU og på verdensplan samt tilskynde investorer til at trække sig ud af investeringer, der ikke er bæredygtige.

Grønne obligationer er op vej op, men er fortsat marginale i forhold til det globale obligationsmarked (omkring 1 %)

Kilde: Verdensbanken, Bloomberg.

Der bør fokuseres yderligere på at sammenkoble bæredygtig finansiering med realøkonomien, således at den øgede efterspørgsel efter bæredygtige produkter og tjenester fra investorer vil blive modsvaret af et øget udbud. I den forbindelse vil en effektiv prissætning af eksterne omkostninger være afgørende. Ligeledes bør der gøres en yderligere indsats for at oplyse de europæiske borgere om bæredygtige investeringer, således at de er mere opmærksomme på de erhvervsaktiviteter, de finansierer, og på, hvordan de skal stille fondsforvaltere til regnskab, såfremt deres penge ikke forvaltes bæredygtigt.

EU står i spidsen for en omfattende

imod en mere bæredygtig kurs gennem:

- **Oprettelse af et fælles sprog:** et fælles EU-klassifikationssystem ("taksonomi") for at de nere, hvilke økonomiske aktiviteter der er bæredygtige, og kortlægge områder, hvor bæredygtige investeringer kan få størst virkning.
- **Mindskelse af risikoen for grønvaskning:** oprettelse af standarder og mærker for grønne finansielle produkter, som giver investorer mulighed for let at identificere investeringer, der opfylder grønne eller kulstoffattige kriterier.
- **Indarbejdelse af bæredygtighed i investeringsrådgivning:** krav om, at forsikringselskaber og investeringsvirksomheder rådgiver kunder på grundlag af deres præferencer vedrørende bæredygtighed.
- **Udvikling af bæredygtighedsbenchmarks og fremme af deres gennemsnitlighed.**
- **Identificering af forpligtelserne for institutionelle investorer og kapitalforvaltere:** sikring af, at de i deres investeringsbeslutninger tager hensyn til bæredygtighed og styrker deres oplysningskrav.
- **Øget gennemsnitlighed i virksomhedsrapportering:** revision af retningslinjerne om offentliggørelse af ikk er.
- **Indarbejdelse af bæredygtighed i tilsynskrav:** indførelsen af en grøn støttefaktor, når det for at sikre stabilitet er berettiget ud fra en risikobetragtning.

For at sikre de offentlige myndigheders finansielle kapacitet til at investere i bæredygtig omstilling er der også behov for en bæredygtig reform på alle niveauer. Vi bør styrke bekæmpelsen af skatteunddragelse og selskabsskatteundgåelse. Det er nødvendigt med samarbejde på tværs af grænserne for at tage fat på spørgsmålet om skattely, der udhuler skattegrundlaget i både EU og udviklingslandene.

Mere grundlæggende bør EU's skattesystemer og prissætning udformes således, at de afspejler de faktiske omkostninger, imødegår vores vigtigste sociale og miljømæssige udfordringer og udløser en adfærdændring i hele økonomien. Bæredygtig konkurrence afhænger af priser,

der afspejler de reelle produktions- og brugsomkostninger, dvs. at eksterne omkostninger internaliseres⁽⁶³⁾.

Myndigheder, erhvervsledere og civilsamfundet er nødt til at samarbejde for at sikre lige konkurrencevilkår i tråd med målene for bæredygtig udvikling og stimulere en udvikling, der fører til, at bæredygtige produkter og tjenester bliver de mest økonomisk overkommelige.

Dette bør omfatte ændringer i skattesystemerne, således at medlemsstaterne mindsker skatten på arbejde og øger afgifterne på kapital, forurening, for lavt prissatte ressourcer og andre eksterne miljømæssige omkostninger⁽⁶⁴⁾. "Brugeren betaler"-princippet og "forurenere betaler"-princippet skal anvendes for at forebygge og rette op miljøforringelse og for at undgå at overvælde byrden på skatteyderne. I øjeblikket er skatteindtægterne fra arbejde fortsat otte gange højere end indtægterne fra miljøafgifter i EU, og i årenes løb har kun et begrænset antal EU-medlemsstater skåret ned på skatteindtægterne og indfør

94%

Næsten alle europæere er enige i, at de, der forurener meget, har det største ansvar for at udbedre de skader, de forvolder.

Holdninger til miljøet, Eurobarometer 2017

De eksterne transportomkostninger i EU er betydelige

Europa-Kommissionen har foretaget en undersøgelse om internaliseringen af eksterne omkostninger, der vedrører alle transportformer og omfatter trængsel, ulykker, CO₂-udledninger, støj, luftforurening og skader på habitater, og som sammenligner disse omkostninger med de omkostninger, der betales af brugerne. Formålet er at vurdere, i hvilket omfang "brugeren betaler"-princippet og "forurenere betaler"-princippet gennemføres i EU, samt at finde frem til løsningsmodeller for yderligere internalisering af de negative eksterne omkostninger. Ifølge de foreløbige resultater anslås det overordnede niveau for eksterne transportomkostninger i EU-medlemsstaterne til omkring 1 000 mia. EUR om året, hvilket svarer til næsten 7 % af BNP. Resultaterne af denne undersøgelse, der skal være afsluttet inden midten af 2019, vil udgøre et vigtigt input til de kommende debatter om EU's fremtidige transportpolitik.

Vi er også nødt til at sikre, at omstillingen er socialt retfærdig, at omkostningerne forbundet hermed fordeles ligeligt mellem skatteyderne, og at alle betaler deres rimelige andel. Den nødvendige omlægning af afgifter og fjernelse af kontraproduktive nansielle incitamenter som f.eks. tilskud til fossile brændstoffer kan have regressive virkninger og ramme de fattige hårdere. De politiske beslutningstagere er derfor nødt til at tage alle relevante instrumenter i brug og bør foruden f.eks. aktive arbejdsmarkedsforanstaltninger, uddannelse og undervisning sikre, at omstillingen går hånd i hånd med foranstaltninger, der gør skattesystemerne og afgifterne mere progressive og tager højde for de mest sårbare grupper⁽⁶⁵⁾.

På vejen frem vil en harmoniseret beskatning af negative sociale og miljømæssige eksterne omkostninger i EU's indre marked også være vigtig for at gøre det muligt for EU at overgå til en mere effektiv og bæredygtig økonomi og sikre lige konkurrencevilkår for virksomheder⁽⁶⁶⁾. F.eks. strider EU's retlige ramme for energibeskatning stadig imod EU's miljø- og klimamål⁽⁶⁷⁾, hvilket har skadelig indvirkning på de aftalte politiske mål. Et skift væk fra enstemmighed i Rådet i overensstemmelse med Kommissionens meddelelse "På vej mod en mere effektiv og demokratisk beslutningstagning inden for EU's skattepolitik"⁽⁶⁸⁾ vil være en nødvendig forudsætning for forandring.

Herudover udgør konkurrence er en vigtig del af den overordnede politiksammensætning og af omstillingen til bæredygtighed. Konkurrencepolitikken bidrager til "økonomisk demokrati" og ligestilling. Den muliggør økonomisk overkommelige priser, kvalitet og udvalg og begrænser rodfæstet økonomisk magt, der ikke bygger på fortjeneste. Der er dokumentation⁽⁶⁹⁾ for, at konkurrencepolitikken relativt set er til mere fordel for fattigere husholdninger end rigere husholdninger, og at den fører til en mere effektiv fordeling af ressourcer samt fremskynder innovation, navnlig inden for det teknologiske forskningsområde.

Tekstboks: EU's statsstøttepolitik, navnlig siden dens fornyelse i de seneste år, har været rettet mod bæredygtighed. 94 % af den samlede statsstøtte i EU var rettet mod horisontale mål af fælles interesse som f.eks. miljøbeskyttelse, forskning, udvikling, innovation og regional udvikling. Af de samlede udgifter var 54 % til støtte for miljøet og energibesparelser⁽⁷⁰⁾.

3.2.3 Ansvarlig forretningskik, virksomhedernes sociale ansvar og nye forretningsmodeller

Virksomhederne spiller en afgørende rolle i omstillingen til bæredygtighed. I løbet af de seneste årtier har et stadig større antal virksomheder både frivilligt og på foranledning af offentlige myndigheder gjort miljømæssig og social ansvarlighed til en vigtig del af deres virksomhedsformål. Flere og flere virksomheder betragter målene for bæredygtig udvikling som en integreret del af deres konkurrenceevne og vækststrategi. De har forstået, at en ansvarlig forretningskik kan føre til mere bæredygtig fortjeneste og vækst, nye markedsmuligheder og langsigtede værdier for deres aktionærer.

I 2017 inkluderede **78%** verdens førende virksomheder virksomheders samfundsansvar i deres årlige rapportering.

KMPG-undersøgelse fra 2017 af rapportering af virksomheders samfundsansvar, "The Road Ahead"

I betragtning af den stigende kompleksitet i og globalisering af forsyningskæder er det vigtigt også at fremme anvendelsen af høje bæredygtighedsstandarder i tredjelande. EU-virksomhedernes og forbrugernes forretningspraksis og forbrugs- og produktionsmønstre bør ikke indirekte bidrage til krænkelse af menneskerettighederne eller miljøforringelse andre steder i verden.

I løbet af de seneste to år har EU styrket aktionærernes⁽⁷¹⁾ og investorernes⁽⁷²⁾ rettigheder og hjulpet dem med at forstå både de og ikke aspekter af virksomhedernes resultater og med at blive bedre i stand til at drage virksomhederne til ansvar. EU har ligeledes indført nye miljømæssige og sociale kriterier i sin lovgivning om offentlige udbud for at tilskynde virksomheder til at udvikle socialt ansvarlige produkter og tjenester. EU har vedtaget forordningen om konfliktmineraler⁽⁷³⁾ med det formål at sikre, at virksomheder i EU kun importerer visse mineraler og metaller fra ansvarlige kilder, der ikke bruger fortjenesterne til at finansiere væbnede konflikter. I denne forbindelse er den nyligt vedtagne handlingsplan om bæredygtig ligeledes relevant, idet den forbinder med mere bæredygtige projekter⁽⁷⁴⁾.

Der er dog tydeligvis plads til yderligere fremskridt på alle niveauer. På EU-plan kan arbejdet med at identificere en række passende foranstaltninger og konkrete måder, hvorpå en mere bæredygtig forretningskik kan blive fremmet, give yderligere resultater og styrke EU-virksomhedernes konkurrencefordel på dette område. Vi vil skulle overveje forskellige former for yderligere incitamenter for virksomheder, således at de i deres aktiviteter integrerer målene for bæredygtig udvikling, herunder undersøger potentialet af fremspirende teknologier og den cirkulære økonomi. EU er i sine interne såvel som eksterne tiltag nødt til fortsat at fremme gennemførelsen af internationalt vedtagne retningslinjer og principper for ansvarlig forretningskik såsom FN's vejledende principper om erhvervslivet og menneskerettigheder. Dette er også vigtigt for at sikre lige konkurrencevilkår på internationalt plan.

Med henblik på fremtiden kan den kollaborative økonomi – hvor forbrugerne kan handle direkte med hinanden – udgøre et vigtigt bidrag til bæredygtig vækst og fremkomsten af mere bæredygtige forretningsmodeller, når de fremmes og udvikles på en ansvarlig måde. I øjeblikket skaber kludetæppet af forskellige lovgivningsmæssige tiltag på tværs af EU imidlertid usikkerhed for såvel traditionelle erhvervsdrivende, nye tjenesteydere som forbrugere og hindrer den kollaborative økonomis vækst i EU og de nye og innovative tjenester, der er forbundet hermed.

Socialt iværksættereri – der sigter mod at løse lokale problemer – kan ligeledes spille en vigtig rolle, når det gælder om at imødegå bæredygtighedsudfordringer og samtidig fremme inklusiv vækst og jobskabelse lokalt, fælles velstand og inklusion. Der er tendens til, at nuværende sociale virksomheder er koncentreret i nye områder – niche – navnlig i lokale sammenhænge – og har svært ved at blive større i EU. Finansiering er fortsat et vigtigt spørgsmål, hvorfor EU afsætter midler til sociale virksomheder. Ligesom med den kollaborative økonomi kan den komplekse eller manglende lovgivningsmæssige ramme udgøre en hindring. I Frankrig har man med en målrettet lovgivningsmæssig ramme, der blev indført i 2014, anerkendt de særlige forhold, der kendetegner sektoren, hvilket har sat nyt skub i disse virksomheder.

3.2.4 Åben og regelbaseret handel

Åben og regelbaseret handel er et af de bedste redskaber til at øge vores og vores partners velstand og forbedre vores levestandarder og vores planets og demokratiers bæredygtighed. Hvis vi ønsker at opnå et bæredygtigt Europa i en bæredygtig verden, er det vigtigt at gøre brug af vores multilaterale institutioner og bilaterale og multilaterale handelsaftaler til at udforme globale standarder.

Protektionistiske tendenser og en ”mit land først”-tilgang er tilbøjelige til at føre til konflikter. Desuden udgør de store hindringer for opbygningen af en bæredygtig planet, hvilket typisk er et mål, der kræver internationalt samarbejde. Af mange årsager er det i EU's vitale interesse at yde markant støtte til og fastholde det multilaterale system.

I forbindelse med omstillingen til bæredygtighed er vi nødt til at arbejde mere aktivt sammen med ligesindede partnere for at forhandle sig frem til progressive nye regler, der tager hensyn til FN's 2030-dagsorden. Med sidstnævnte anerkendes den nøglerolle, som det regelbaserede multilaterale handelssystem med Verdenshandelsorganisationen (WTO) i centrum spiller, når det drejer sig om at bidrage til målene for bæredygtig udvikling. EU's løbende konstruktive bestræbelser på at modernisere WTO er derfor afgørende.

I takt med at visse magter trækker sig tilbage fra internationale handelsaftaler, opstår der nye muligheder for EU. Denne Union med det mest udviklede indre marked i verden og med knap en halv milliard forbrugere kan træde ind, hvor andre træder ud, hvilket den har gjort. Desuden har den skabt et nyt og mere bæredygtigt grundlag for handel. Alle nye EU-handels- og investeringsaftaler indeholder nu et kapitel om bæredygtig udvikling, der opretholder og fremmer sociale og miljømæssige standarder. Den økonomiske partnerskabsaftale, der blev undertegnet med Japan i juli 2018, er den første aftale, der uddyber de med Parisaftalen indgåede forpligtelser. I september 2018 blev EU og Canada enige om at samarbejde om handel og klimaændringer inden for rammerne af den samlede økonomi- og handelsaftale (CETA). EU er i færd med at forhandle om kønsspecifikke bestemmelser i forbindelse med moderniseringen af vores associeringsaftale med Chile.

Tekstboks: Juncker-kommissionen har vedtaget eller indledt gennemførelsen af otte handelsaftaler med 15 lande, bl.a. Canada, Ukraine, Singapore, Vietnam, Japan og adskillige lande i Afrika og Stillehavet⁽⁷⁵⁾. EU har nu 39 EU-handelsaftaler på plads med 70 lande over hele verden. Bestemmelser om handel og bæredygtig udvikling har været en central del af EU's frihandelsaftaler siden 2010.

Kommissionen foreslog 15 punkter til styrkelse af gennemførelsen og håndhævelsen af kapitlerne om handel og bæredygtig udvikling i EU's handelsaftaler⁽⁷⁶⁾. Fokus er på stærkere samarbejde mellem forskellige aktører, mere effektiv håndhævelse, herunder en mere bestemt anvendelse af kapitlerne om bæredygtighed i

den eksisterende tvistbilæggelsesmekanisme, og forbedret kommunikation og gennemsigtighed.

Som led i sine bestræbelser på at bistå udviklingslande indrømmer EU inden for rammerne af den generelle toldpræferenceordning unilaterale handelspræferencer. Disse er betinget af de præferenceberettigede landes overholdelse af gennemførelsen af centrale internationale konventioner og aftaler om mennesker- og arbejdstagerrettigheder, miljøbeskyttelse og god regeringsførelse og skaber således et incitament for udviklingslandene til at opbygge deres modeller for økonomisk vækst på et bæredygtigt grundlag. I tilfælde af alvorlige og systematiske overtrædelser af disse konventioners principper kan Kommissionen midlertidigt trække disse præferencer tilbage.

3.2.5 Styring og sikring af sammenhæng i politikkerne på alle niveauer

En reel omstilling til bæredygtighed til fordel for alle europæere ved at nå målene for bæredygtig udvikling kræver en samlet tilgang. EU, dets medlemsstater og dets partnere er nødt til at tage hensyn til de indbyrdes forbindelser mellem de forskellige udfordringer og muligheder for bæredygtigheden og støtte sammenhængen mellem forskellige politikområder, sektorer og trin i beslutningsprocessen.

Alle berørte parter skal være ombord og spille en aktiv rolle i den bæredygtige omstilling

Respekten for retsstatsprincippet, demokrati og grundlæggende rettigheder er ”hvem vi er”. Der er tale om principper og værdier, som ikke er til forhandling, og som er fastsat i EU-traktaterne, og de udgør det fundament, vi bygger på. De er også fastlagt som en integreret del af FN’s 2030-dagsorden og målene for bæredygtig udvikling. Det samme gælder principperne om fred, retfærdighed og robuste institutioner, som EU altid har været en stærk fortaler for. Disse principper og fælles værdier er ikke selveffektuerende, og EU, dets medlemsstater og alle europæere er nødt til at opretholde, fastholde og styrke dem. Arbejdsmarkedsparterne skal yde et væsentligt bidrag. Dette partnerskab skal fastholdes og styrkes for at sikre både effektiv regeringsførelse og en passende sammenhæng i politikkerne.

Ud over disse grundlæggende principper er det yderst vigtigt, at der på grundlag af planlægning, evidensbaserede politikker, inklusivitet, effektivitet, overholdelsen af nærheds- og proportionalitetsprincipperne, måling og overvågning er sammenhæng i alle politikker. Bedre regulering og forvaltning på alle niveauer er også afgørende i denne forbindelse. Det er nødvendigt at

foretage grundige konsekvensanalyser for alle politiske løsningsmodeller samt minimere og afbøde kompromiser mellem de økonomiske, sociale og politiske målsætninger. Herudover bør der på en effektiv og struktureret måde tages hånd om relaterede mangler i gennemførelsen, som kan være til fare for en bæredygtig sammenhæng i politikkerne.

Målene for bæredygtig udvikling er udformet således, at de er udelelige, og de fleste mål dækker flere politikområder. Derfor bør bedre samarbejde på tværs af forvaltninger ledsages af en bedre sammenhæng på tværs af forskellige politikområder. Fødevarer, energi og forvaltning af vandressourcer hænger tæt sammen. Det samme gælder f.eks. transport, luftkvalitet og sundhed. En såkaldt ”neksustilgang” kræver tværsektorielle projekter på alle niveauer, som tager fat på den indbyrdes forbundethed mellem målene for bæredygtig udvikling. Europa-Kommissionen har fulgt denne tilgang ved at indføre en intern arbejds metode, som går på tværs af siloerne mellem kommissærer og alle Kommissionens ansatte.

Sammenhængen i politikkerne er ikke kun af betydning på internt niveau, men også for den interne politiks indvirkning på den eksterne dimension og omvendt. Vi må sørge for ikke at eksportere vores økologiske fodaftryk eller skabe fattigdom, ulighed og ustabilitet i andre dele af verden. Som europæere er vi jo godt klar over, at negative konsekvenser andre steder vil få en boomerangeffekt på vores egen økonomi og vores eget samfund, f.eks. ved at forværre årsagerne til migration. EU går ind for sammenhæng i udviklingspolitikken, hvilket sikrer, at indvirkningen af EU’s interne politikker på udviklingslandene systematisk tages i betragtning. Den relevante overvågning er blevet indarbejdet i Kommissionens overordnede opfølgning på FN’s 2030-dagsorden⁽⁷⁷⁾.

For at sikre vellykkede politikker er vi nødt til at fastlægge klare og målbare målsætninger, således at fremskridtene kan overvåges, og resultaterne gøres offentligt tilgængelige. En aftale om sådanne mål og et overvågningssystem kunne udgøre et næste skridt på EU-plan. Det Europæiske Råd glædede sig over Kommissionens hensigt om at offentliggøre dette oplæg for at bane vejen for en omfattende gennemførelsesstrategi for FN’s 2030-dagsorden i 2019, hvilket kunne indarbejde dette initiativ.

Gennemførelsen af målene for bæredygtig udvikling kræver desuden effektivt samarbejde på europæisk, nationalt, regionalt og lokalt plan. Henstillingerne i

Kommissionens meddelelse "Nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet: Styrkelse af deres rolle i EU's politiske beslutningsproces" fra taskeforcen om nærhedsprincippet, proportionalitetsprincippet og "Mindre, men mere effektivt" omfatter en køreplan for opfyldelsen heraf⁽⁷⁸⁾. Kommissionen og andre EU-organer vil navnlig kunne fremme udvekslingen af bedste praksis mellem byer og regioner og fastsætte parametrene for en grænseoverskridende territorial tilgang til opfyldelse af målene for bæredygtig udvikling.

Civilsamfundet, den private sektor og den akademiske verden skal selvfølgelig også inddrages i samtalen og gennemførelsesforanstaltningen. Multiinteressentplatformen på højt plan om målene for bæredygtig udvikling, som Kommissionen oprettede i 2017⁽⁷⁹⁾, har bidraget positivt til samlingen af tværgående idéer. Platformens input har været uvurderlig for Kommissionens arbejde og er knyttet som bilag til dette oplæg. Ekspertgruppen på højt plan om bæredygtig finansiering er et andet positivt eksempel på tværsektorielt samarbejde af afgørende betydning for udarbejdelsen af

Kommissionens handlingsplan om bæredygtig

I forbindelse med komplekse udfordringer med en bred vifte af konkurrerende interesser vil partnerskaber med mange interessenter kunne fremmes yderligere for at tackle den indbyrdes afhængighed mellem de forskellige mål for bæredygtig udvikling.

På den anden side kræver niveaustyringstilgangen, at EU's indsats er hensigtsmæssigt formuleret på det overordnede forvaltningsniveau. Vi skal i forbindelse med gennemførelsen af målene for bæredygtig udvikling håndtere mange udfordringer, som ikke kender nogen grænser. En stærkere "udadvendt" vinkling i tæt samarbejde med EU's partnere fra hele verden på alle niveauer er derfor nødvendig. I FN spiller Det Politiske Forum på Højt Niveau en vigtig rolle, navnlig for så vidt angår overvågningen af fremskridt. EU kan som en stærk fortaler for multilateralisme føre an, når det gælder om at sikre en korrekt indberetning af fremskridt hen imod målene for bæredygtig udvikling og insistere på en stringent gennemførelse og overvågning fra samtlige partners side.

4. EU som global pioner inden for bæredygtig udvikling

EU og FN er naturlige partnere i bestræbelserne på at skabe en sikrere og bedre verden for alle. Vi har ikke brug for mere, men derimod globale regler, som overholdes af alle. EU betragter det regelbaserede system som den bedste garanti for bæredygtigheden af vores økonomi og samfund. Kun multilateralt diplomati kan føre til løsninger på internationale udfordringer. I EU's globale strategi for udenrigs- og sikkerhedspolitikken anerkendes betydningen af målene for bæredygtig udvikling som en tværgående prioritet, og der er behov for en samordnet indsats fra EU og dets medlemsstater i deres samkvem med resten af verden.

Med den globale opblussen af voldelige konflikter, der især har fundet sted de seneste fem år, bliver vi igen mindet om, at fred og sikkerhed i EU også afhænger af dets evne til at bidrage til at skabe og bevare fred andre steder i verden. EU's erfaring med at skabe fred hjemme giver det en blød magt og troværdighed som global aktør i indsatsen for bæredygtig fred og velstand.

EU skal også fortsætte med at dele bæredygtige løsninger på globale problemer, idet vores politikker kun vil have en begrænset virkning på kloden, hvis andre forfølger modstridende politikker. Ved at hjælpe og opmuntre andre til at følge os i vores indsats kan EU presse på for at sikre lige vilkår, således at alle konkurrerer med hinanden på de samme betingelser. Når EU lader andre lande få del i dets løsninger, fører det desuden til job og højere bæredygtig vækst, ikke kun i partnerlandene, men også i EU.

Hvis vi skal lykkedes med grøn og inklusiv økonomisk omstilling, kræver det i sidste ende, at vi får vores globale partnere med, og at vi kan argumentere for, at en global model for bæredygtig udvikling, som bygger på vores vigtigste værdier og principper, er den bedste vej til at opnå fælles velstand og en bæredygtig verden. EU's interne arbejde med målene for bæredygtig udvikling og udlandets billede deraf er derfor to sider af samme sag. Det er i EU's interesse at spille en førende rolle i gennemførelsen af FN's 2030-dagsorden på globalt plan gennem sin optræden udadtil.

EU og dets medlemsstater er den største donor af humanitær bistand og udviklingsbistand på verdensplan. EU har kollektivt forpligtet sig til at øge sin udviklingsbistand til mindst 0,7 % af EU's bruttonationalindkomst på årsbasis. Via samarbejdet med 150 partnerlande over hele verden er EU's

udviklingssamarbejde både et middel til at løfte mennesker ud af fattigdom og sikre værdighed og lighed, og det bidrager også til at skabe fredelige, retfærdige og inkluderende samfund. Krisernes langvarige karakter gør det nødvendigt for EU at fortsætte sin samordnede indsats for at imødekomme humanitære behov og bekæmpe de grundlæggende årsager til fattigdom, fordrivelse, skrøbelighed og ustabilitet.

Den nye europæiske konsensus om udvikling justerer udtrykkeligt EU's politik med henblik på gennemførelsen af FN's 2030-dagsorden, og hovedformålet er at udrydde fattigdom. Det er især en styrke, at dette er et fælles tilsagn fra EU og alle medlemsstaterne om at arbejde bedre sammen, herunder gennem fælles programmering og mere effektiv koordinering på stedet. Der bør ske en yderligere styrkelse af denne kurs med EU's fremtidige eksterne politikker, som udtrykkeligt har til formål at understøtte gennemførelsen af målene for bæredygtig udvikling.

Vi vil fortsætte vores aktive engagement med partnerlande gennem politiske dialoger på grundlag af målene for bæredygtig udvikling og kombinere dette med vores økonomiske bistand og udviklingssamarbejde. EU's nye partnerskab med landene i Afrika, Vestindien og Stillehavet, som vil afløse den nuværende Cotonouaftale, bør bidrage til at øge befolkningernes velstand ved at opfylde målene for bæredygtig udvikling. Fremadrettet bør EU og medlemsstaterne lægge særlig vægt på at opbygge et stærkt og ligeværdigt partnerskab og samarbejde med Afrika. EU har stor interesse i et afrikansk kontinent med økonomisk og politisk fremgang, hvor der er større muligheder for vækst, lokal beskæftigelse, nye forretningsmodeller og gensidigt fordelagtige handelsforbindelser med Europa. Samtidig kan EU's samarbejde med mere udviklede udviklingslande i en lang række sektorer have en betydelig indvirkning på den globale bæredygtige udvikling.

Det er fortsat en prioritet at få inddraget den private sektor fuldt ud og at styrke bæredygtige investeringer – også uden for EU's grænser. Planen for europæiske eksterne investeringer har skabt en ny standard for anvendelse af offentlige midler til at mobilisere private investeringer til bæredygtig udvikling i partnerlande – med udgangspunkt i Afrika og EU's naboskabslande⁽⁸⁰⁾. Den nye alliance mellem Afrika og Europa med fokus på bæredygtige investeringer og jobs, der blev lanceret i september 2018, rummer et stort potentiale for

udnyttelse af bæredygtige investeringer, og den vil kunne skabe op til 10 mio. arbejdspladser i Afrika bare de næste fem år.

Eftersom især udviklingslande har vanskeligheder med at få adgang til tilstrækkelig finansiering til at dække deres behov inden for bæredygtig infrastruktur og energieffektivitet, vil de åbne markeder med deres globale omfang kunne åbne store muligheder for støtte til alle landes omstilling ved at opfylde lokale behov ved hjælp af globale muligheder. Hvis initiativer og værktøjer til bæredygtig finansiering på tværs af jurisdiktioner gensidigt justeres, vil det kunne sikre kompatible markeder for bæredygtige aktiviteter på tværs af grænser, og derigennem kan stordriftsfordele opnås og fragmentering undgås. Dette vil give nye store investeringsmuligheder for virksomheder og den globale erdensplan.

Det er EU's mål at gå forrest i koordineringen af den internationale indsats for at opbygge et globalt system, der understøtter bæredygtig vækst globalt. Med henblik på at styrke samarbejdet vil det være hensigtsmæssigt at oprette et internationalt netværk af myndigheder fra både udviklede lande og udviklingslande, som ønsker at fremme bæredygtig økonomisk vækst. En sammenhængende international strategi og arkitektur, som udnytter den indsats, der gøres af institutioner som f.eks.

Verdensbankgruppen, Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling, Den Europæiske Investeringsbank og Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling, vil kunne bidrage til at opskalere bæredygtig finansiering og mobilisere internationale investorer med henblik på bæredygtige investeringer over hele verden. Nye finansielle teknologier og innovative finansieringsløsninger giver også store muligheder for at forbinde investorer med bæredygtige projekter.

Klimaforandringer og miljøforringelser er stadig en af de største trusler mod fred og sikkerhed i verden, og hvis der ikke handles beslutsomt, vil de blive en endnu større kilde til globale risici, herunder til tvangsfordrivelse og migration. EU er nødt til at gå forrest, bl.a. med stringent gennemførelse af Parisaftalen og i de internationale bestræbelser på at dekarbonisere transportsektoren. EU kan også tage initiativ til bindende globale aftaler inden for områderne cirkulær økonomi, ressourceanvendelse og biodiversitet.

Ved at være "først mover" inden for grøn og inklusiv økonomisk omstilling og samtidig presse på for internationale regler vil vi kunne fastsætte standarderne for resten af verden, og det vil give os en stor konkurrencefordel på det globale marked.

5. Fremtidsscenarier

EU har forpligtet sig til at gennemføre FN's 2030-dagsorden. Med en ny femårig politikcyklus i horisonten er det tid til at nå til enighed om, hvordan vi lever op til vores kollektive tilsagn. EU's institutioner skal beslutte, hvilke strukturer, værktøjer og politikker de vil anvende til at gennemføre og nå målene for bæredygtig udvikling og til at hjælpe og guide vores partnere. Der er forskellige syn på, hvordan vi bedst opnår dette, og hver institution, dvs. Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen, har sine egne ansvarsområder i overensstemmelse med traktaterne og vores internationale forpligtelser.

I oktober 2018 udtrykte Det Europæiske Råd sin tilfredshed med Kommissionens hensigt om at offentliggøre et oplæg med henblik på at bane vejen for en omfattende gennemførelsesstrategi i 2019.

I nærværende oplæg foreslås der på baggrund af Det Europæiske Råds retningslinjer tre forskellige scenarier med henblik på drøftelser om, hvordan målene for bæredygtig udvikling bedst kan nås, og hvad der vil være den mest effektive rollefordeling. Disse overvejelser har til formål at kvalificere debatten mellem borgere, interessenter, regeringer og institutioner i de kommende måneder med henblik på at give inspiration til EU's strategiske dagsorden 2019-2024 og den kommende formand for Europa-Kommissionens fastlæggelse af prioriteter.

Alle tre scenarier bygger på den fælles forudsætning, at der i medlemsstaterne, virksomhederne og civilsamfundet

er en bred erkendelse af, at der er behov for et stærkere engagement, hvis EU og verden skal sikre en bæredygtig fremtid og nå målene for bæredygtig udvikling inden 2030 og tiden derefter. Derigennem kan vi sikre en moderne økonomi, et rent miljø og borgernes velfærd på en beboelig planet.

Der er også enighed om, at selv om indsatsen for bæredygtighed bør foregå på europæisk niveau, vil vi i sidste ende kun kunne nå i mål med en global tilgang. For at Europa fortsat skal kunne blomstre som kontinent, er der desuden behov for at støtte en stor del af udviklingslandene med henblik på at nå op på vores økonomiske og sociale niveau. På samme måde bidrager støtte til udviklingslandenes økonomiske fremskridt hen imod målene for bæredygtig udvikling også til at opnå en lang række af EU's strategiske interesser, såsom begrænsning af irregulær migration. Målene for bæredygtig udvikling, som er blevet underskrevet af 193 stater, er den mest moderne og omfattende ramme at bygge vores arbejde på.

Omdrejningspunktet for den europæiske debat er nu, hvad vi skal gøre, og hvordan. De tre scenarier skitserer forskellige reaktioner, men er alle baseret på, at EU har store konkurrencefordele med hensyn til at påtage sig en førerrolle og være "mover". Disse scenarier er hverken begrænsende eller bestemmende. De har til formål at fremlægge forskellige ideer og anspore til debat og udvikling af ideer. Det endelige resultat vil sandsynligvis være en kombination af visse elementer fra hvert scenarie.

5.1 SCENARIO 1:

EN OVERORDNET EU-STRATEGI FOR MÅLENE FOR BÆREDYGTIG UDVIKLING SOM RETTESNOR FOR EU'S OG MEDLEMSSTATERNES INDSATS

En af de måder, hvorpå vi kan imødegå de udfordringer, vi står over for, er ved på højeste EU-politiske niveau at støtte de globalt aftalte mål for bæredygtig udvikling og gøre dem til de overordnede strategiske politiske mål for EU og medlemsstaterne. Denne tilgang vil være i overensstemmelse med anbefalingen fra multiinteressentplatformen på højt plan om målene for bæredygtig udvikling.

I dette scenarie vil FN's 2030-dagsorden og målene for bæredygtig udvikling være vores kompas og kort og derigennem fastlægge den strategiske ramme for EU og medlemsstaterne.

En strategisk indsats fra EU's og medlemsstaternes side – med inddragelse af regionale og lokale myndigheder – vil kunne gennemføres, og den vil kunne koordineres effektivt. En fælles tilgang vil derved blive fremmet på alle forvaltningsniveauer i tæt samarbejde med alle interessenterne. Det vil udgøre en stærk komponent i EU's relationer med tredjelande med henblik på at fremme den internationale indsats for bæredygtighed.

Dette vil også indebære oprettelsen af en ”europæisk proces for politikkoordinering vedrørende målene for bæredygtig udvikling” for regelmæssigt at kunne vurdere og overvåge fremskridtene med hensyn til gennemførelse, og det vil på den måde afspejle den tværgående karakter og de indbyrdes forbindelser mellem målene, herunder i den interne forvaltning i Europa-Kommissionen.

Hvad det betyder i praksis

- Målene for gennemførelsen af målene for bæredygtig udvikling er på EU-plan, og en overordnet EU-strategi for målene gennemføres af Kommissionen, Europa-Parlamentet og Rådet
- Omfattende nationale strategier for målene for bæredygtig udvikling udarbejdes på nationalt plan
- Konkrete og tidsbestemte delmål for 2030 foreslås af Kommissionen og godkendes af Det Europæiske Råd
- Princippet om ”sustainability first” (bæredygtighed først) integreres i dagsordenerne for bedre regulering i EU og medlemsstaterne
- En mekanisme til indberetning og overvågning af fremskridt med hensyn til målene for bæredygtig udvikling på EU-plan og i medlemsstaterne oprettes og koordineres, f.eks. i forbindelse med det europæiske semester
- Den rolle, som multiinteressentplatformen om målene for bæredygtig udvikling varetager, styrkes i form af en specifik rolle i overvågningen af gennemførelsen af målene
- EU’s foranstaltninger udadtil med hensyn til bæredygtighed styrkes yderligere, og alle udenrigspolitiske foranstaltninger justeres med henblik på gennemførelsen af målene for bæredygtig udvikling.

For og imod

- + Skabelse af en stærk fælles positiv vision for en bæredygtig europæisk fremtid i hele EU
- + Styrkelse af det politiske ejerskab og bedre koordinering på tværs af alle forvaltningsniveauer inden for EU samt – på baggrund af den grænseoverskridende natur af udfordringerne i EU – bedre mulighed for at gennemføre FN’s 2030-dagsorden og sikre grøn og inklusiv vækst i EU
- + Et stærkt signal på internationalt plan om, at EU er fuldt engageret i sine internationale forpligtelser, FN’s 2030-dagsorden og målene for bæredygtig udvikling, både internt og eksternt
- + Klar og gennemsigtig kommunikation og inddragelse af interessenter
- Risiko for, at fremgangsmåden ikke er tilstrækkelig tilpasset de særlige forhold og udfordringer i de enkelte medlemsstater, idet den strategiske ramme ikke kan tage højde for alle forskellene
- Risiko for, at der i betragtning af kompleksiteten af at aftale EU-dækkende mål på alle de forskellige områder omfattet af målene for bæredygtig udvikling vil blive brugt meget tid på strategiudvikling i stedet for at gå videre på konkrete politikområder på alle de niveauer, hvor der vil kunne gøres en forskel.

5.2 SCENARIO 2:

FORTSAT INTEGRATION AF MÅLENE FOR BÆREDYGTIG UDVIKLING I ALLE RELEVANTE EU-POLITIKKER GENNEMFØRES AF KOMMISSIONEN, MEN DE ENKELTE MEDLEMSSTATER KAN IKKE PÅLÆGGES AT HANDLE

I dette scenarie vil målene for bæredygtig udvikling fortsætte med at inspirere vores politiske beslutningstagning i EU-regi og være styrende for udarbejdelsen af EU's vækststrategi for perioden efter 2020, men EU's medlemsstater vil ikke være forpligtet til kollektivt at nå målene for bæredygtig udvikling i EU.

I Europa-Kommissionen vil dette kunne betyde, at et medlem af kollegiet får tildelt et bredt ansvar for "bæredygtighed". Denne kommissær vil kunne arbejde videre med andre kommissærer i en særlig projektgruppe med deltagelse af alle kommissærer. For at sikre den politiske sammenhæng vil det være nødvendigt med tæt samarbejde med andre kommissærprojektgrupper.

Gennem dagsordenen om bedre regulering vil Kommissionen kunne fortsætte med at sikre en inkluderende og evidensbaseret beslutningsproces. I kombination med stærkere integration af målene for bæredygtig udvikling i det europæiske semester i overensstemmelse med EU's vækststrategi for perioden efter 2020 styrkes sammenhængen i EU's politikker, og det sikres, at EU rykker nærmere opfyldelsen af målene for bæredygtig udvikling.

Med denne tilgang vil det imidlertid i højere grad være overladt til medlemsstaterne og regionale og lokale myndigheder at tilpasse deres indsats med henblik på en konsistent opfyldelse af målene for bæredygtig udvikling.

Hvad det betyder i praksis

- Målene for bæredygtig udvikling anvendes som rettesnor for EU's vækststrategi for perioden efter 2020 med fokus på de områder, hvor der er størst EU-merværdi, f.eks. den cirkulære økonomi, forskning og innovation, beskæftigelse og social inklusion, klima og energi, fødevarer-systemer, landbrug og arealanvendelse samt samhørighedspolitikken
- Målene for bæredygtig udvikling integreres gennem EU's politikker og tiltag, gennem dagsordenen for bedre regulering, og tilpasses den specifikke EU-sammenhæng med delte kompetencer med medlemsstaterne
- Den økonomiske ramme (FFR) anvendes til at yde en del af den nødvendige yderligere finansiering til at gennemføre integrationen af bæredygtighed. Medlemsstaterne forpligter sig til at gøre det samme
- Målene for bæredygtig udvikling og relevante EU-mål inddrages i processen i forbindelse med det europæiske semester, når det relevant i forhold til vækststrategien for perioden efter 2020
- Kapitlerne om handel og bæredygtighed styrkes efter behov i forbindelse med modernisering af EU's frihandelsaftaler og forhandling af fremtidige handelsaftaler, og der sikres en effektiv håndhævelse heraf
- Gennemførelsen af målene for bæredygtig udvikling overvåges af EU gennem Eurostats analyse af fremskridtene med målene, og denne analyse vil løbende blive videreudviklet. Årlige nationale overvågningsrapporter udarbejdes af medlemsstaterne
- Medlemsstaternes centrale ansvar for rapportering af gennemførelsen af målene for bæredygtig udvikling fastholdes, mens Europa-Kommissionen supplerer med rapportering om fremskridt med hensyn til målene for bæredygtig udvikling på internationalt niveau til FN's Politiske Forum på Højt Niveau vedrørende Bæredygtig Udvikling.

For og imod

- + Eftersom de mest kritiske områder for EU med hensyn til at nå målene for bæredygtig udvikling stort set ligger fast, kan EU fokusere på at fastlægge strategiske prioriteter og levere konkrete resultater på de områder, hvor der kan opnås størst EU-merværdi
- + Beslutningstagningen på EU-plan er hurtigere, og forhandlingerne om strategiske prioriteter er præget af større konsensus
- + EU vil fortsætte med at være en global fortaler for FN's 2030-dagsorden og målene for bæredygtig udvikling
- Det vil blive vanskeligere at sikre sammenhængen mellem politikker på området bæredygtig udvikling på EU-plan og mellem EU-politikker og nationale politikker på området
- Der er en risiko for, at EU og medlemsstaterne ikke kan leve op til deres fælles tilsagn med hensyn til bæredygtighed, og at medlemsstaterne ikke kan pålægges at handle på området
- I stedet for en højere grad af koordinering på EU-plan vil de enkelte medlemsstater kunne iværksætte tiltag på visse centrale områder, som kan påvirke det indre marked og den globale konkurrenceevne
- Der er en risiko for uoverensstemmelse mellem EU's politiske tilsagn med hensyn til at nå målene for bæredygtig udvikling og de opnåede resultater.

5.3 SCENARIO 3:

ØGET FOKUS PÅ EKSTERNE TILTAG OG KONSOLIDERING AF DE NUVÆRENDE AMBITIONER FOR BÆREDYGTIGHED PÅ EU-PLAN

Eksterne tiltag vil blive prioriteret i forbindelse med målene for bæredygtig udvikling. Da EU allerede er førende inden for mange aspekter vedrørende målene for bæredygtig udvikling, vil der blive rettet et større fokus mod, at resten af verden når op på vores niveau, samtidig med at der indføres forbedringer på EU-plan.

Vores sociale markedsøkonomi er blevet et EU-varemærke og har gjort det muligt for EU-medlemsstaternes økonomier at skabe velstand og bredt funderet fremgang takket være de stærke sociale velfærdssystemer. EU har allerede nogle af verdens højeste miljøstandarder, og vores virksomheder er på forkant med udviklingen i forhold til konkurrenterne på verdensplan. Unionen opfattes også som en højborg for frihed og demokrati med stabile institutioner, der bygger på retsstatsprincippet og et dynamisk civilsamfund. EU vil derfor kunne beslutte i højere grad at fremme sine nuværende miljømæssige, sociale og forvaltningsmæssige standarder i multilaterale forhandlinger og handelsaftaler.

EU kunne også intensivere sit samarbejde med centrale internationale organisationer og fora yderligere, f.eks. med FN, Den Internationale Arbejdsorganisation, Verdenshandelsorganisationen og G20 samt med tilsynsorganerne for multilaterale miljøaftaler, med henblik på at fremme EU's værdibaserede udenrigspolitiske dagsorden.

EU's støtte til multilateralisme – med FN som det centrale led – og gennemsigtige og pålidelige internationale relationer vil fortsat blive prioriteret.

Hvad det betyder i praksis

- Integrationen af målene for bæredygtig udvikling i EU's eksterne politikker fortsættes, og forskellige behov og interesser hos partnere anerkendes, mens der i mindre grad foretages interne justeringer
- Regelmæssig og detaljeret rapportering og overvågning af processen vedrørende målene for bæredygtig udvikling i forbindelse med EU's eksterne tiltag foretages af EU på internationalt plan inden for rammerne af FN
- Kapitlerne om handel og bæredygtighed styrkes efter behov i forbindelse med modernisering af EU's frihandelsaftaler og forhandling af fremtidige handelsaftaler, og der sikres en effektiv håndhævelse heraf
- Gennemførelsen af den globale strategi for EU's udenrigs- og sikkerhedspolitik og den nye europæiske konsensus om udvikling styrkes
- Politikområderne forsvar, rumfart, sikkerhed og migration søges styrket, idet de som understøttende politikker bidrager til at fremme den eksterne politiske dagsorden for bæredygtig udvikling
- Nye former for bæredygtig finansiering og udvikling styrkes, f.eks. den eksterne investeringsplan.

Výhody a nevýhody

- + EU's ressourcer koncentrerer sig om de lande eller regioner, der har størst behov, samtidig med at justeringen af EU's politikker gennem integration af målene for bæredygtig udvikling foretages uden en særlig strategisk ramme herfor
- + Der sikres sammenhæng mellem EU's eksterne tiltag og Unionens målsætninger om at fremme bæredygtighed, demokrati, menneskerettigheder, retsstatsprincippet og de grundlæggende frihedsrettigheder i verden
- Der er en risiko, at denne tilgang vil undergrave EU's politiske troværdighed og lederskab både hjemme og globalt med hensyn til FN's 2030-dagsorden og målene for bæredygtig udvikling på et tidspunkt, hvor multilateralismen er under pres. Det er et vigtigt aspekt ved FN's 2030-dagsorden, som EU aktivt har virket for at fremme, at den er universel
- EU får ikke udnyttet muligheden for at udvikle en positiv vision for Europa, der bygger på bæredygtighed
- EU får ikke udnyttet fordelene af at være "st mover" til at fastlægge bæredygtighedsstandarder, som resten af verden kan følge, og risikerer, at gevinsterne ved bæredygtig vækst indkasseres af andre på det globale marked
- Konsolideringen af den nuværende EU-politik vedrørende målene for bæredygtig udvikling risikerer ikke at leve op til borgernes voksende forventninger og ambitioner.

Notes

- 1 FN's generalsekretær Ban Ki-moon på topmødet for vedtagelse af udviklingsdagsordenen efter 2015 i New York den 25. september 2015. Findes på: <https://www.un.org/press/en/2015/sgsm17111.doc.htm>
- 2 *EUT C 202 af 7.6.2016.*
- 3 Min region, mit Europa, vores fremtid: Syvende rapport om økonomisk, social og territorial samhørighed, 2017. Findes på: <https://ec.europa.eu/ports/cohesion7/7cr.pdf>.
- 4 World Happiness Report 2018, af John F. Helliwell, Richard Layard og Jeffrey D. Sachs.
- 5 Eurostat, livskvalitetsindikatorer. Findes på: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Quality_of_life_indicators
- 6 Det Europæiske Ungdomsforum, Youth Progress Index 2017. Findes på: <https://www.youthforum.org/youth-progress-index>.
- 7 Bilag 3 til oplægget indeholder mere detaljerede oplysninger om, hvordan Juncker-Kommissionens vigtigste initiativer bidrager til FN's 2030-dagsorden og Parisaftalen om klimaændringer.
- 8
- 9
- 10 EUCO 13/18 – Det Europæiske Råd (18. oktober 2018), konklusioner, III.12.
- 11
- 12 Årlig vækstundersøgelse
- 13 Europæisk økonomisk prognose – efterår 2018, offentliggjort den 8. november 2018. Findes på: https://ec.europa.eu/economy_finance/.
- 14 Global Footprint Network. Findes på: <https://www.footprintnetwork.org/our-work/ecological-footprint/>.
- 15 Europa-Kommissionen, 2018-resultattavlen for råstoffer.
- 16 WWF. 2018. Living Planet Report – 2018: Aiming Higher. Grooten, M. and Almond, R.E.A.(Eds). WWF, Gland, Schweiz.
- 17 Det Europæiske Miljøagentur (2017), "Food in a green light. A systems approach to sustainable food".
- 18
- 19 COM(2019) 1.
- 20 Grundig analyse til støtte for Kommissionens meddelelse COM(2018)
- 21 Dante Disparte, "If You Think Fighting Climate Change Will Be Expensive, Calculate the Cost of Letting It Happen", 12. juni 2017, Harvard Business Review online. Findes på: <https://hbr.org/2017/06/if-you-think-climate-change-will-be-expensive-calculate-the-cost-of-letting-it-happen>
- 22 Eurostat, "Sustainable Development in the European Union – Monitoring report on progress towards the SDGs in an EU context", 2018-udgave.
- 23 https://ec.europa.eu/food/safety/food_waste_en.
- 24 Eurostat, "Sustainable Development in the European Union – Monitoring report on progress towards the SDGs in an EU context", 2018-udgave.
- 25 Eurostat, "Sustainable Development in the European Union – Monitoring report on progress towards the SDGs in an EU context", 2018-udgave.
- 26 FN's Fødevarer- og Landbrugsorganisation (FAO), 2016, Antimicrobial resistance and our food systems: challenges and solutions. Findes på: <http://www.fao.org/3/a-i6106e.pdf>

- 27 Det Europæiske Institut for Ligestilling mellem Mænd og Kvinder (2017), kønligestillingsindekset 2017 – ”Measuring gender equality in the European Union 2005-2015”, pressemeddelelse af 11. oktober 2017. Findes på: <https://eige.europa.eu/news-and-events/news/gender-equality-index-2017-progress-snails-pace>
- 28 Europa-Kommissionen, 2018 Betænkning om ligestilling mellem kvinder og mænd i EU.
- 29 OECD(2015), In It Together: Wh aris.
- 30 Den Internationale Organisation for Migration, ”Migration, Environment and Climate Change: Assessing the Evidence”, 2009.
- 31 7. miljøhandlingsprogram. Findes på: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32013D1386>.
- 32 Eurostat, Environmental economy – statistics on employment and growth. Findes på: <https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/pdfscache/10420.pdf>. Miljøøkonomien omfatter to brede grupper af aktiviteter og/eller produkter: ”miljøbeskyttelse” – alle aktiviteter i forbindelse med undgåelse, nedbringelse og eliminering af forurening og enhver anden forringelse af miljøet; ”ressourceforvaltning” – bevarelse og vedligeholdelse af bestanden af naturressourcer og dermed beskyttelse mod udtømming.
- 33 S. Fankhauser, A. Bowen et al. ”Who will win the green race? In search of environmental competitiveness and innovation”, 2013.
- 34 Kommissionen for erhvervsliv og bæredygtig udvikling, ”Better Business Better World, The report of the Business & Sustainable Development Commission”, januar 2017 (s. 12).
- 35 EU’s 2017-revision af gennemførelsen af miljøreglerne.
- 36 Bl.a.: Det Mellemlandslige Panel om Klimaændringer ”Global warming of 1.5 °C: an IPCC special report on the impacts of global warming of 1.5 °C above pre-industrial levels and related global greenhouse gas emission pathways, in the context of strengthening the global response to the threat of climate change, sustainable development, and efforts to eradicate poverty”, 2018; Sachs, J., Schmidt-Traub, G., Kroll, C., Lafortune, G., Fuller, G. (2018): SDG Index and Dashboards Report 2018. New York: Bertelsmann Stiftung and Sustainable Development Solutions Network (SDSN); Europe moving towards a sustainable future, Contribution of the Multi-Stakeholder Platform on the implementation of the Sustainable Goals in the EU Reaction Paper, oktober 2018.
- 37 Eurostat, ”Sustainable Development in the European Union – Monitoring report on progress towards the SDGs in an EU context”, 2018-udgave.
- 38 ”Growth within: A circular economy vision for a competitive Europe”, Ellen MacArthur Foundation og McKinsey Center for Business and Environment, 2015.
- 39 Towards a circular economy – Waste management in the EU, 2017, Europa-Parlamentets Forskningstjeneste
- 40 SITRA, The circular economy - a powerful force for climate mitigation, 2018. Findes på: <https://www.en/publications/circular-economy-powerful-force-climate-mitigation/>.
- 41
- 42
- 43 Kommissionen for erhvervsliv og bæredygtig udvikling, ”Better Business Better World, The report of the Business & Sustainable Development Commission”, januar 2017.
- 44 Kommissionen for erhvervsliv og bæredygtig udvikling, ”Better Business Better World, The report of the Business & Sustainable Development Commission”, januar 2017.
- 45 FN’s Fødevarer- og Landbrugsorganisation, ”Green jobs”. Findes på: <http://www.fao.org/rural-employment/work-areas/green-jobs/en/>

- 46 Eurostat, "Sustainable Development in the European Union – Monitoring report on progress towards the SDGs in an EU context", 2018-udgave.
- 47 Europa-Kommissionen, Monitoring Agri-trade Policy, MAP 2018-1, "Agri-food trade in 2017: another record year for EU agri-food trade".
- 48 Findes på: <https://ec.europa.eu/commission/publications/natural-resources-and-environment>.
- 49 Findes på: <https://ec>.
- 50 Grundig analyse som støtte til Kommissionens meddelelse COM(2018) 773 "A Clean Planet for all. A European long-term strategic vision for a prosperous, modern, competitive and climate neutral economy". Produktionen af kød stiller et af de største arealkrav pr. kalorie. Omstillingen og nedbringelsen af kødforbruget vil frigøre yderligere arealer.
- 51 Køleskabe er blevet væsentligt mere energieffektive i løbet af de seneste 10 år (det samme gælder f.eks. vaskemaskiner, opvaskemaskiner og fjernsyn). Dette betyder desuden, at forbrugerne køber mere effektive produkter. Top ti baseret på GFK-data. Findes på: topten.eu
- 52 COM(2016) 377.
- 53 Op til 9,6 % af Europas BNP var afsat til sundhedspleje i 2017, og det er derfor af stadig større betydning, at sundhedsudgifterne er effektive, og at der undgås ressourcspild.
- 54 Oplæg om Europas sociale dimension af 26. april 2017 (COM(2017) 206).
- 55 FN's mål for bæredygtig udvikling – mål nr. 11 om at gøre byer, lokalsamfund og bosættelser inkluderende, sikre, robuste og bæredygtige. Findes på: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/cities/>
- 56 The Role of Science, Technology and Innovation Policies to Foster the Implementation of the Sustainable Development Goals, *rapport fra ekspertgruppen om opfølgningen på Rio+20, navnlig målene for bæredygtig udvikling*.
- 57
- 58 I november 2018 lancerede Europa-Kommissionen "AI Watch" for i EU og på verdensplan at overvåge udviklingen inden for kunstig intelligens og for at skabe det fornødne analytiske grundlag for yderligere tiltag.
- 59 Europa-Kommissionen, "USA-China-EU plans for AI: where do we stand?", januar 2018. Findes på: <https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/dem/monitor/sites/default/files/2018-01/2018-01-10-USA-China-EU-plans-for-AI-v5.pdf>.
- 60 Jiaxuan You, Xiaocheng li, melvin low, David B. Lobell, Stefano Ermon, "Sustainability and Artificial Intelligence Lab, Combining Remote Sensing Data and Machine Learning to Predict Crop Yield". Findes på: <http://sustainable.stanford.edu/crop-yield-analysis>
- 61 De Forenede Nationers Konference for Handel og Udvikling. Findes på: <http://www.eurasia.undp.org/content/rbec/en/home/blog/2017/7/12/What-kind-of-blender-do-w>
- 62 Handlingsplanen om bæredygtig finansiering. Findes på: <https://ec.europa.eu/info/publications/180524->
- 63 Kommissionen for erhvervsliv og bæredygtig udvikling, "Better Business Better World, The report of the Business & Sustainable Development Commission", januar 2017.
- 64 Kommissionen for erhvervsliv og bæredygtig udvikling, "Better Business Better World, The report of the Business & Sustainable Development Commission", januar 2017.
- 65 "Tax Policies in the European Union: 2018 Survey". Findes på: https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/company-tax/tax-good-governance/european-semester-tax-policies-european-union-survey_en. I december 2018 iværksatte Kommissionen en undersøgelse om megatendenser (klimaændringer, digitalisering, befolkningsaldring osv.) og deres indvirkning på EU's økonomier, navnlig bæredygtigheden af skattesystemerne i EU.

- 67
- 68
- 69 Dierx, Adriaan, Ilzkovitz, Pataracchia, Ratto, Thum-Thysen and Varga (2017), “Does EU competition policy support inclusive growth”, *Journal of Competition Law & Economics*, Vol. 13, No. 2; OECD, “Factsheet on how competition policy affects macro-economic outcomes” (October 2014); Fabienne Ilzkovitz and Adriaan Dierx, “Ex-post economic evaluation of competition policy enforcement: A review of the literature”, GD for Konkurrence (juni 2015).
- 70 http://ec.europa.eu/competition/state_aid/scoreboard/index_en.html
- 71 Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/828 af 17. maj 2017 om ændring af direktiv 2007/36/EF, for så vidt angår tilskyndelse til langsigtet aktivt ejerskab (EØS-relevant tekst).
- 72 Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/95/EU af 22. oktober 2014 om ændring af direktiv 2013/34/EU for så vidt angår offentliggørelse af ikke- oplysninger og oplysninger om mangfoldighed for visse store virksomheder og koncerner (EØS-relevant tekst).
- 73 Forordning (EU) 2017/821 om k
- 74 https://ec.europa.eu/info/publications/180524-proposal-sustainable-finance_en#investment. Der vil i forbindelse med EU's industridage i begyndelsen af 2019 blive fremlagt et mere omfattende billede af EU's seneste fremskridt med hensyn til virksomhedernes sociale ansvar/ansvarlig forretningskik og erhvervsliv og menneskerettigheder.
- 75 Cameroun, Elfenbenskysten, Ghana og SADC-ØPA-landene Botswana, Lesotho, Mozambique, Namibia, Sydafrika og Swaziland.
- 76 cielt dokument fra Kommissionens tjenestegrene. Findes på: http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2018/february/tradoc_156618.pdf.
- 77 I EU-rapporten fra 2019 om sammenhæng i udviklingspolitikken, der offentliggøres sammen med dette oplæg, er der gjort rede for fremskridtene – arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene (SWD(2019) 20).
- 78 COM(2018) 703 l. Findes på: https://ec.europa.eu/info/sites/inunication-principles-subsidiarity-proportionality-strengthening-role-policymaking_en.pdf og <https://ec.europa.eu/commission/priorities/democratic-change/better-regulation/task-force-subsidiarity-proportionality-and-doing-less-more->
- 79 Findes på: https://ec.europa.eu/info/strategy/international-strategies/global-topics/sustainable-development-goals/multi-stakeholder-platform-sdgs_en.
- 80 Med mobiliseringen af over 37 mia. EUR siden starten i september 2017 er alliancen godt på vej til at nå 2020-målet om mobilisering af 44 mia. EUR i investeringer med henblik på bæredygtig udvikling.

Bilag I

JUNCKER- KOMMISSIONENS BIDRAG TIL MÅLENE
FOR BÆREDYGTIG UDVIKLING

Juncker- Kommissionens bidrag til målene for bæredygtig udvikling

2030-dagsordenen for bæredygtig udvikling, som De Forenede Nationer vedtog den 25. september 2015, indeholder en global ramme om at opnå en bæredygtig udvikling senest i 2030. Den omfatter 17 ambitiøse mål for bæredygtig udvikling og 169 tilknyttede målsætninger, som landene og interessenterne skal gå videre med.

EU har medvirket aktivt til udformningen af De Forenede Nationers 2030-dagsorden for bæredygtig udvikling er sammen med sine medlemsstater fast besluttet på at spille en ledende rolle i dens gennemførelse, både inden for EU og gennem sine eksterne politikker, ved at støtte gennemførelsesbestrebelse i andre lande, navnlig i de lande, hvor der er størst behov herfor.

De vigtigste aspekter af bæredygtig udvikling indgår i samtlige af Juncker-Kommissionens 10 prioriteter: beskæftigelse, vækst og investeringer (prioritet 1), et digitalt indre marked (prioritet 2), mere sikker og bæredygtig energi til en overkommelig pris (prioritet 3), et stærkere og mere retfærdigt indre marked (prioritet 4), en stærkere og mere retfærdig økonomisk og monetær union (prioritet 5), åben og fair handel (prioritet 6), retfærdighed og grundlæggende rettigheder (prioritet 7), migration (prioritet 8), en stærkere global aktør (prioritet 9) og en union med demokratiske forandringer (prioritet 10).

Juncker-Kommissionen har siden starten af sit mandat i november 2014 integreret bæredygtig udvikling i centrale tværgående dagsordener samt sek e politikker og initiativer ved hjælp af sine værktøjer til bedre regulering. Alle Kommissionens konsekvensanalyser forud for lovforslag omfatter en analyse af de sociale, miljømæssige og økonomiske virkninger med henblik på at tage behørigt hensyn til og medtage spørgsmål vedrørende bæredygtig udvikling. Alle EU's seneste handelsaftaler indeholder derudover et kapitel om bæredygtig udvikling med henblik på at fremme en bæredygtig vækst og udvikling og sikre alle et anstændigt arbejde.

Juncker-Kommissionen har plantet en række vigtige frø for en bæredygtig europæisk fremtid i de kommende generationer

— lige fra den europæiske søjle for sociale rettigheder, den europæiske konsensus om udvikling og den globale strategi for udenrigs- og sikkerhedspolitik til den værdibaserede Handel for alle-strategi, den strategiske indsats for ligestilling mellem kønnene og et europæisk uddannelsesområde, fra pakken om cirkulær økonomi, pakkerne om mobilitet og ren energi til strategien for blå vækst, fra ”investeringsplanen for Europa” og handlingsplanen for bæredygtig til EU's dagsorden for byerne for blot at nævne nogle få. Kommissionen har også foreslået at styrke sammenhængen mellem og retsstatsprincippet, vurdere alle EU's rede forsknings- og innovationsaktiviteter ud fra deres miljømæssige og sociale virkninger samt at vedtage et mere ambitiøst klimaudgiftsmål i det fremtidige EU-budget. Senest har Kommissionen fremlagt den europæiske strategiske langsigtede vision for en blomstrende, moderne, konkurrencedygtig og klimaneutral økonomi inden udgangen af 2050, hvilket baner vejen for en strukturel ændring af den europæiske økonomi, hvor der skabes vækst og beskæftigelse og samtidig opnås klimaneutralitet. Dette vil kræve banebrydende løsninger og investeringer i forskning og innovation.

Dette dokument giver et overblik Juncker-Kommissionens bidrag til De Forenede Nationers 2030-dagsorden for bæredygtig udvikling, idet der først redegøres for de vigtigste politiske fokusområder og derefter opstilles en liste over de forskellige tiltag, der er blevet gennemført for hvert af målene for bæredygtig udvikling.

Mens der i dette bilag fokuseres på Juncker-Kommissionens tiltag, har mange andre EU-politikker, som allerede var vedtaget før denne Kommissions tiltræden, naturligvis også været med til at indfri målene for bæredygtig udvikling. Som nogle få eksempler kan nævnes EU's charter om grundlæggende rettigheder, EU's biodiversitetsstrategi frem til 2020 og ren luft-pakken, den fortsatte gennemførelse af strategien for virksomhedernes sociale ansvar, det europæiske sygesikringskort, reglerne om bæredygtig anvendelse af pesticider og EU-reglerne om tobaksvarer.

Politiske fokusområder

Den europæiske søjle for sociale rettigheder

Den europæiske søjle for sociale rettigheder fra november 2017 indeholder 20 principper, der tager direkte sigte på at anspore til en opadgående konvergens i retning af bedre arbejds- og levevilkår i Europa. Søjlen bidrager til at bekæmpe fattigdom i alle dens afskygninger og til at sikre retfærdige, tilstrækkelige og bæredygtige velfærdssystemer. Den fremmer lige muligheder og adgang til arbejdsmarkedet, herunder ligestilling mellem kønnene, rimelige arbejdsvilkår samt social inklusion og beskyttelse. Den ledsages af en social resultattavle, der sammen med andre redskaber hjælper med at overvåge gennemførelsen.

Gennemførelsen af de principper og rettigheder, som den europæiske søjle for sociale rettigheder indeholder, vil også bidrage væsentligt til at opnå et bæredygtigt Europa ved at yde aktiv støtte til sikker beskæftigelse og rimelige lønninger, der garanterer en anstændig levestandard, og ved at bidrage til at udstyre borgerne med færdigheder, som er tilpasset det 21. århundrede, give dem adgang til gode job og opveje virkningen af en aldrende arbejdsstyrke og sociale beskyttelsessystemer. Den europæiske søjle for sociale rettigheder yder støtte til innovation og konkurrenceevne, samtidig med at den fremmer social retfærdighed, lige muligheder, social dialog og adgang til gode plejetjenester af høj kvalitet, herunder økonomisk overkommelig sundhedspleje af høj kvalitet for alle, børne- og langtidspæje, boligstøtte og andre basale tjenesteydelser.

EU's indsats for ligestilling mellem kønnene

Kommissionen vedtog i 2015 en strategisk indsats for ligestilling mellem kønnene 2016-2019. Dette er rammen for Kommissionens fortsatte arbejde med at fremme ligestilling mellem kønnene og styrke kvindernes stilling. I den europæiske søjle for sociale rettigheder bekræftes EU's forpligtelse til at sikre ligebehandling og lige muligheder for mænd og kvinder på alle områder. I 2017 fremlagde Kommissionen en omfattende pakke for en bedre balance mellem arbejde og privatliv med lovgivningsmæssige og politiske foranstaltninger, der i højere grad tilskynder til kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet.

EU's kønshandlingsplan for perioden 2016-2020 er EU's ramme til fremme af kønsligestilling og styrkelse af kvinders og pigers stilling i EU's eksterne forbindelser med tredjelande samt i internationale fora og dagsordener. EU fører sin kønshandlingsplan ud i livet gennem sin udviklingspolitik og den reviderede europæiske naboskabspolitik.

EU-ungdomsstrategien

I maj 2018 fremlagde Kommissionen sine idéer vedrørende "Engagement. Netværk. Mobilisering" i forbindelse med en ny EU-strategi for unge, som Rådet godkendte i november 2018. Den nye ramme for samarbejde på ungdomsområdet for perioden 2019-2027 har til formål at bringe EU tættere på de unge og bidrage til en løsning af de problemer, der optager dem. Formålet med den nye EU-strategi for unge er at tilskynde unge til at deltage i samfundslivet og demokratiet (engagement), bringe unge sammen på tværs af EU og uden for EU's grænser for at fremme frivilligt arbejde, uddannelsesmuligheder i udlandet, solidaritet og mellemløst forståelse (netværk) samt støtte mobilisering af unge via øget innovation, kvalitet og anerkendelse af unges arbejde (mobilisering). De instrumenter, der foreslås for at nå målene i strategien omfatter en fornyet ungdomsdialog, anvendelsen af nationale aktivitetsplanlæggere samt Rådets arbejdsplan for ungdom for perioden 2019-2020.

Kommissionen hjælper også EU-medlemsstaterne med at sætte gang i ungdomsbeskæftigelsen. Hvert år modtager end 3,5 millioner unge, som er registreret under ungdomsgarantiordningen, et tilbud om beskæftigelse, fortsat uddannelse, et praktikophold eller en læreplads.

Sammenhæng mellem EU- verholdelse af retsstatsprincippet

Kommissionens forslag til det kommende EU-budget for perioden 2021-2027 er et budget, som bygger på principperne om velstand, bæredygtighed, solidaritet og sikkerhed.

Forslaget indeholder en ny mekanisme til at styrke sammenhængen mellem EU- og retsstatsprincippet. Generaliserede mangler i en medlemsstat for så vidt angår retsstatsprincippet har alvorlige konsekvenser for en forsvarlig økonomisk forvaltning og effektivitet. Der er ikke tale om en sanktionsmekanisme, men om et budgetredskab, der gør det muligt at beskytte EU-budgettet og sikre en forsvarlig økonomisk forvaltning samtidig med at fremme retsstatsprincippet.

Investeringsplanen for Europa / Junckerplanen

EU var efter udbruddet af den globale økonomiske og kriseramte lavt investeringsniveau. "Investeringsplanen for Europa", den såkaldte "Junckerplan", sigter mod at fjerne hindringer for investeringer, at give synlighed og teknisk bistand til investeringsprojekter og at gøre mere intelligent brug af de ressourcer.

I juli 2018 nåede Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer inden for rammerne af Junckerplanen sit oprindelige mål på 315 mia. EUR i investeringer, og den havde i december 2018 mobiliseret 371 mia. EUR i yderligere investeringer i hele EU siden 2015. Den har allerede bidraget til mere end 750 000 arbejdspladser. Tallet forventes at stige til 1,4 mio. inden udgangen af 2020. Over 850 000 små og mellemstore virksomheder (SMV'er) nyder godt af forbedret adgang til finansiering. Mindst 40 % af investeringen fra Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer inden for infrastruktur- og innovationsvinduet går til projektelementer, der bidrager til klimaindsatsen i overensstemmelse med Parisaftalen om klimaændringer.

Horisont 2020 – EU's forsknings- og innovationsprogram

"Horisont 2020" er det største program i verden til fremme af samarbejde inden for videnskab, teknologi og innovation i og uden for EU.

Der vil over en periode på syv år (2014-2020) blive stillet en milliard på knap 77 mia. EUR til rådighed for "Horisont 2020" — det nuværende rammeprogram for forskning og innovation — ud over de private og nationale offentlige investeringer, som allerede vil tiltrække. Over 60 % af dette budget er blevet investeret i bæredygtig udvikling. For opfølgingsprogrammet "Horisont Europa" foreslås der et endnu større budget.

"Horisont 2020" er tænkt som et bidrag til at opnå intelligent, bæredygtig og inklusiv økonomisk vækst. Målet er at sikre, at EU producerer videnskab og teknologi i verdensklasse til gavn for økonomien, samfundet og miljøet, fjerner innovationsbarrierer og gør det nemmere for den offentlige og private sektor at samarbejde om at frembringe løsninger på de store udfordringer, som vores samfund står over for.

Finansiering af bæredygtig vækst

Vores planet står i stigende grad over for uforudsigelige konsekvenser af klimaændringer og udtømming af ressourcer, og der er derfor brug for hurtig handling for at tilpasse sig en mere bæredygtig model. Det skønnes, at der er behov for yderligere investeringer på omkring 180 mia. EUR om året for at nå EU's 2030-mål, der blev aftalt i Paris, herunder en reduktion af drivhusgasemissionerne på 40 %.

Derfor vedtog Kommissionen i marts 2018 en handlingsplan om bæredygtig for at styrke den rolle, som spiller med hensyn til at opnå en velfungerende økonomi, som samtidig skaber miljømæssige og sociale resultater. Derved gør EU det muligt for den sektor at gøre sin fulde delte gældende i indsatsen for at nå målene for bæredygtig udvikling.

#SustainableFinanceEU

Handlingsplanen for den cirkulære økonomi

I en cirkulær økonomi bevares værdien af produkter, materialer og ressourcer længst muligt i økonomien, og affaldsproduktionen minimeres (f.eks. mad- og havaffald). En cirkulær økonomi rummer også bredere gevinster såsom nye konkurrencefordele, et reduceret behov for knappe ressourcer, et faldende energiforbrug og faldende CO2-emissionsniveauer.

Kommissionens foranstaltninger siden vedtagelsen af handlingsplanen for den cirkulære økonomi i 2015 støtter den cirkulære økonomi i hvert led af værdikæden. Med pakken om cirkulær økonomi giver EU et klart signal til erhvervsdrivende og samfundet om vejen frem. En indsats på EU-plan kan fremme investeringer, skabe lige konkurrencevilkår og fjerne hindringer på det indre marked.

En ren planet for alle — en langsigtet vision for en blomstrende, moderne, konkurrencedygtig og klimaneutral økonomi inden udgangen af 2050

Den langsigtede vision for en blomstrende, moderne, konkurrencedygtig og klimaneutral økonomi inden udgangen af 2050, som Kommissionen vedtog i november 2018, viser, hvordan Europa kan vise vejen til klimaneutralitet ved at modernisere energisystemet, investere i realistiske teknologiske løsninger, give borgerne større deltagelse og tilpasse foranstaltninger på nøgleområder såsom industripolitik, eller forskning — og samtidig sikre social retfærdighed ved en retfærdig omstilling. I fuld overensstemmelse med målene for bæredygtig udvikling fremhæves der i visionen også en række strategiske byggesten for omstillingen til et klimaneutralt EU.

Formålet med den langsigtede vision er at udstikke kursen for EU's klimapolitik og indlede en tilbundsgående debat om, hvordan Europa i tiden frem mod 2050 skal forberede sig med henblik på senest i 2020 at forelægge en ambitiøs, langsigtet EU-strategi under FN's rammekonvention om klimaændringer inden 2020.

P **klimaændringer — pakken om ren energi til alle europæere**

EU bidrog aktivt til, at der i Paris blev indgået den første universelle og juridisk bindende klimaafnåte, hvori der fastsættes en global handlingsplan til bekæmpelse af klimaændringer. EU's ledere er blevet enige om senest i 2030 at nedbringe udledningen af drivhusgasser med mindst 40 % sammenlignet med niveauet i 1990.

EU er gået foran med pakken om ren energi til alle europæere, som sætter skub i omstillingen til ren energi og moderniseringen af energisystemet, så det bliver muligt at nå målene fra Paris.

Omstillingen til ren energi og bekæmpelsen af klimaændringerne vil i væsentlig grad ændre den måde, hvorpå vi producerer og forbruger energi. Den vil påvirke de forskellige sektorer og regioner på forskellig vis. Mange virksomheder og forretningsmodeller såsom kulminedrift ser ud til at blive mindre rentable og vil i sidste ende blive udfaset.

Kommissionen har derfor iværksat målrettede initiativer til at tage hånd om de sociale og økonomiske udfordringer, som borgerne i kulregionerne står over for. Initiativerne bidrager til udviklingen af overgangsstrategier, konkrete projekter vedrørende strukturel diversifikation og den teknologiske omstilling. Støttetiltag til fordel for 41 regioner med kulmineaktiviteter i 12 forskellige medlemsstater sigter mod at udnytte omstillingen til at skabe nye muligheder, der kan fremme innovation, investeringer og nye kompetencer.

Et mobilt Europa

Som et led i strategien for lavemissionsmobilitet vedtog Kommissionen i henholdsvis 2017 og 2018 tre mobilitetspakker under overskriften "Et mobilt Europa". "Et mobilt Europa" er en omfattende række initiativer, der vil gøre køretøjskørsel mere sikker, fremme intelligent brug af vejafgifter, nedbringe CO₂-emissioner, luftforurening og begrænse virksomhedernes administrative byrder, bekæmpe illegal beskæftigelse og sikre de rette arbejdsforhold og hviletider for arbejdstagerne. De langsigtede fordele ved disse foranstaltninger vil række langt videre end transportsektoren, idet de vil fremme vækst og jobskabelse, styrke social retfærdighed, øge forbrugernes valgmuligheder og hjælpe Europa godt på vej mod nulmission.

I den sidste pakke under "Et mobilt Europa" opstilles der en positiv dagsorden, hvor målet er at give alle europæere en mere sikker og mere avancerede tekniske løsninger og samtidig støtte det europæiske erhvervslivs konkurrenceevne. Med dette for øje omfattede initiativerne en integreret politik for fremtidens trafik, foranstaltninger til køretøjs- og infrastrukturens sikkerhed, de første CO₂-normer for tunge køretøjer nogensinde, en strategisk handlingsplan for udvikling og fremstilling af batterier i Europa og en fremadskuende strategi for opkoblet og automatiseret mobilitet.

EU's plaststrategi

Havenes sundhedstilstand er afgørende for vores overlevelse. Havene er en væsentlig fødevarer- og indtægtskilde for ca. 40 % af verdens befolkning. Både vores klima, vand og ilt stammer fra og reguleres af havene.

Ved EU's internationale havforvaltningsdagsorden blev der fastsat en overordnet ramme for en styrket international havforvaltning, der garanterer sikre og rene have, som anvendes lovligt og bæredygtigt. Et af tiltagene i havforvaltningsdagsordenen er bekæmpelsen af havaffald.

I maj 2018 foreslog Kommissionen nye EU-dækkende regler rettet mod de ti engangsplastprodukter, der oftest forekommer på Europas strande og i havet, samt tabte og efterladte kredskaber. Dette udgør tilsammen 70 % af alt havaffald.

Andre initiativer vedrørende plast omfatter foranstaltninger med henblik på at forebygge henkast af affald, lade plast indgå i en cirkulær økonomi, håndtere havaffald fra kilder til søs og sikre en bedre viden om og overvågning af havaffald.

EU-handlingsplan for natur, mennesker og økonomi

Fugledirektivet og habitatdirektivet er EU's skibe inden for naturbeskyttelse. De etablerer det største koordinerede net af beskyttede biodiversitetsrige områder ("Natura 2000"), som bidrager til EU's økonomi gennem vandrensning, ring, bestøvning og turisme ("økosystemydelse"), svarende til mellem 1,7 og 2,5 % af EU's BNP.

Kommissionen vedtog i april 2017 en "handlingsplan for natur, mennesker og økonomi" for at sikre, at lovene i praksis gennemføres fuldt ud og dermed øger naturbeskyttelsen til gavn for EU-borgerne og økonomien.

Handlingsplanen indeholder 15 hovedtiltag, som vil blive gennemført frem til 2019 inden for prioriterede områder: vejledning og formidling af viden for at sikre en bedre sammenhæng med de samfundsøkonomiske aktiviteter, færdiggørelse og en effektiv forvaltning af nettet, styrkede investeringer i "Natura 2000" og øget samt inddragelse af borgere, interessenter og lokalsamfund.

EU's dagsorden for byerne

Europas byer er centrum for mange af vor tids økonomiske, miljømæssige og sociale udfordringer. Mere end 70 % af EU's borgere bor i byområder, og 85 % af EU's BNP genereres i byerne.

EU's dagsorden for byerne, som blev lanceret i maj 2016, spiller en afgørende rolle for, at byområderne kan fungere som katalysatorer for innovative bæredygtige løsninger, der fremmer omstillingen til et kulstoffattigt og robust samfund. Dagsordenen for byerne er en fælles bestræbelse mellem Kommissionen, medlemsstaterne og de europæiske byer for, at der tages større hensyn til politikkers indvirkning på byområderne. Den sigter også mod at gøre byområderne mere robuste gennem forebyggelse af katastrofe- og klimarelaterede risici.

EU's dagsorden for byerne understøttes af Kommissionens initiativer for en langsigtet energi- og klimaindsats på lokalt plan som f.eks. **borgmesteraftalen**. Den globale borgmesteraftale om klima og energi, der i 2016 blev oprettet på grundlag af dette europæiske initiativ, samlede 10,28 % af verdens befolkning i en alliance, der støtter tiltag til bekæmpelse af klimaændringerne og til omstillingen til et lavemissionssamfund.

En dagsorden for færdigheder i Europa

Med den nye dagsorden for færdigheder i Europa investerer EU i mennesker, så de trygt kan gå fremtiden i møde. Ved at skabe resultater inden for de 10 foranstaltninger i dagsordenen for færdigheder bidrager Kommissionen til at udstyre borgerne med de rette færdigheder, så de kan holde trit med ændringerne i samfundet og på arbejdsmarkedet. EU gør derudover færdigheder mere synlige og sammenlignelige og indsamler oplysninger om kv i erhverv og sektorer i hele Europa. Kommissionen har også støttet europæiske lande i at optrappe deres bistand til voksne, der kæmper med grundlæggende færdigheder. Der er blevet iværksat initiativer, som skal forberede borgerne på den digitale revolution og fremtidens arbejdsliv. Endelig har Kommissionen oprettet den europæiske uge for erhvervskompetencer for at øge kendskabet til de mange muligheder, som erhvervsuddannelse giver. Disse vellykkede årlige kampagner har siden 2016 hjulpet millioner af unge og voksne til en erkendelse af erhvervsuddannelse som et første eller ligeværdigt valg.

En bæredygtig EU-bioøkonomi for større økonomisk, social og miljømæssig sammenhæng

Vi lever i en verden med begrænsede ressourcer. En voksende befolkning og globale udfordringer såsom klimaændringer og ødelæggelse af landområder og økosystemer tvinger os til at søge nye måder at producere og forbruge vores biologiske ressourcer på, hvor der tages hensyn til Jordens økologiske begrænsninger. Bioøkonomien tegner sig for 8,2 % af EU's arbejdsstyrke og spiller med en omsætning på 2,3 bio. EUR en central rolle i EU's økonomi.

I forbindelse med den opdaterede bioøkonomistrategi iværksættes der 14 tiltag, der skal bane vejen for et mere innovativt, ressourceeffektivt og konkurrencepræget samfund, der forener fødevarerikkerhed med bæredygtig udnyttelse af vedvarende ressourcer til industrielle formål, uden at miljøbeskyttelsen forringes. Strategien vil styrke de biobaserede sektorer og bidrage til udviklingen af nye teknologier, der kan omdanne bioaffald til en værdifuld ressource, vil gavne landområderne og sikre, at bioøkonomien udvikler sig inden for de økologiske grænser.

EU's samhørighedspolitik

Samhørighedspolitikken er EU's vigtigste investeringspolitik, hvis hovedopgave er at opnå økonomisk, social og territorial samhørighed ved at mindske forskellene på udviklingsniveauet i de forskellige regioner. Den er en af de mest tværgående politikker, som bidrager til de — om ikke alle — 17 mål for bæredygtig udvikling.

Centrale tværgående principper og mål såsom bæredygtig udvikling, fjernelse af uligheder, fremme af ligestilling mellem mænd og kvinder, hensyn til kønsaspektet og bekæmpelse af forskelsbehandling integreres derudover på alle stadier i gennemførelsen af politikken. En høj prioritering af partnerskabsprincippet sikrer, at nationale og subnationale aktører involveres og påtager sig ansvaret for at gennemføre EU's prioriteter gennem

Det europæiske uddannelsesområde

EU ønsker inden 2025 at oprette et europæisk uddannelsesområde, hvor *"undervisning, uddannelse og forskning ikke bindes af grænser. Et kontinent, hvor det at tilbringe en periode i en anden medlemsstat — for at studere, lære eller arbejde — er blevet standarden, og hvor det at tale to andre sprog ud over ens modersmål er blevet normen. Et kontinent, hvor folk har en stærk identitetsfølelse som europæere og fornemmelse af Europas kulturarv og dens mangfoldighed."*

I overensstemmelse med det første princip i den europæiske søjle for sociale rettigheder er målet at give alle adgang til innovativ, inkluderende og livslang læring. De første konkrete tiltag omfatter dels en udvikling på de europæiske universiteter, således at kv erhvervet på ungdomsuddannelser eller videregående uddannelser samt studieperioder i udlandet automatisk anerkendes på tværs af medlemsstaterne, dels bedre sprogundervisning, dagtilbud af høj kvalitet, styrket digital læring og støtte til tilegnelsen af nøglekompetencer

EU-plattformen for fødevarer og madspild

I EU skønnes det, at 20 % af al den mad, der fremstilles, går tabt eller spildes, mens 43 mio. mennesker ikke har råd til et kvalitetsmåltid hver anden dag. Private husstande genererer over halvdelen af det samlede madspild i EU, hvoraf 70 % opstår i husholdningerne, restauranter og detailsektoren.

Fødevarerækeden er et komplekst og dynamisk system, og der således ikke en enkelt årsag med en tilhørende løsning. Bekæmpelse af madspild kræver, at alle de vigtigste aktører fra den offentlige og private sektor arbejder sammen om bedre at kunne re og vurdere, få bedre indblik i og løsninger på håndtering af madspild.

EU's platform om fødevarer og madspild, der blev oprettet i 2016, samler internationale organisationer, medlemsstater og interessenter om at fastlægge god praksis og sikre fremskridt inden for forebyggelse af madspild. Med støtte fra platformen vedtog Kommissionen i 2017 EU-retningslinjer, der skal lette fødevareredonation, og den gennemfører et 3-årigt EU-pilotprojekt, der har til formål at gennemføre retningslinjerne i praksis. Der blev i 2018 vedtaget EU-retningslinjer for anvendelse af sikre fødevarer, der ikke længere egner sig til konsum, som en ressource i foderstoffer. Kommissionen er også i færd med at undersøge, hvordan brugen og forståelsen af "sidste anvendelsesdato" og "bedst før"-datoer kan forbedres i forsyningskæden og blandt forbrugerne for at reducere det hermed forbundne madspild.

Den europæiske konsensus om udvikling

I 2017 vedtog EU og dets medlemsstater den europæiske konsensus om udvikling. Den er en fælles vision for udviklingspolitikken. Konsensusen afspejler den nye ramme for EU's optræden udadtil og opdaterer visionen for udviklingspolitik for at tage hensyn til De Forenede Nationers 2030-dagsorden og målene for bæredygtig udvikling. Den fremmer også en koordineret gennemførelse af Parisaftalen om klimaændringer og dagsordenen for anstændigt arbejde.

Konsensusen er bygget op omkring de "5 p'er", der står på De Forenede Nationers 2030-dagsorden: "people, planet, prosperity, peace and partnership" — mennesker, kloden, velstand, fred og partnerskab. Udryddelse af fattigdom er stadig det primære mål. Den integrerer de økonomiske, sociale og miljømæssige aspekter af bæredygtig udvikling. Konsensusen styrker den afgørende sammenhæng mellem eksterne politikker såsom humanitære politikker, udviklings- og handelspolitikker, freds- og sikkerhedsbevarende politikker og politikker vedrørende migration, miljø og klimaændringer.

På vej mod en ny alliance mellem Afrika og Europa

EU er Afrikas vigtigste partner inden for handel, investeringer og udvikling. EU tegnede sig i 2017 for 36 % af Afrikas handel med varer, EU's investeringsbeholdninger udgør 40 % af de direkte udenlandske investeringer (FDI) i Afrika, hvilket i 2016 udgjorde en værdi af 291 mia. EUR, og alene i 2016 modtog Afrika 55 % af sin elle udviklingsbistand på 23 mia. EUR fra EU og medlemsstaterne.

For at videreudvikle dette partnerskab introducerede Kommissionen i september 2018 en ny alliance mellem Afrika og Europa med fokus på bæredygtige investeringer og jobs.

Alliancen fastsætter de vigtigste indsatsområder for EU og dets afrikanske partnere for at tiltrække private investorer, forbedre erhvervs klimaet, støtte udviklingen af uddannelse og kv og sætte skub i handelen.

Alliancen supplerer det mangeårige politiske partnerskab ved at foreslå et paradigmeskift væk fra et donor-modtager-forhold over imod en alliance mellem ligestillede. Den bygger på den fælles forpligtelse til at fremme investeringer, jobskabelse og handel, der blev indgået på det femte topmøde mellem Den Afrikanske Union og Den Europæiske Union i 2017.

"Afrika har brug for et ægte og fair partnerskab. Og vi europæere har i lige så høj grad brug for dette partnerskab."

Jean-Claude Juncker,
Europa-Kommissionens formand,
i sin tale om Unionens tilstand 2018

EU's globale strategi for udenrigs- og sikkerhedspolitikken

Den globale strategi for udenrigs- og sikkerhedspolitik fastlægger en vision for EU's engagement i verden. Målene for bæredygtig udvikling er en tværgående dimension i alt det arbejde, der skal gøres for at gennemføre strategien.

EU bidrager til at opbygge fredelige og rummelige samfund. I den aktuelle kontekst, hvor det civile og demokratiske råderum bliver stadig mindre, har EU bekræftet sin uforbeholdne støtte til demokrati, menneskerettigheder og god regeringsførelse i hele verden.

Dette engagement kommer til udtryk på forskellig vis, herunder i form af politisk dialog, politikdialog og støtte gennem det europæiske instrument for demokrati og menneskerettigheder. EU's handlingsplan vedrørende menneskerettigheder og demokrati (2015-2019) udgør en ramme for politikker med tredjelande. EU har gennem årene etableret menneskerettighedsdialoger med et stigende antal tredjelande for at styrke samarbejdet om menneskerettigheder og forbedre menneskerettighedssituationen i tredjelande, herunder adgang til domstolene.

EU støtter endvidere programmer, der skal bidrage til mere transparente og ansvarlige institutioner, herunder parlamenter, retsvæsenet og retshåndhavende organer samt nationale menneskerettighedsinstitutioner. EU arbejder også på at styrke partnerlandenes modstandsdygtighed som et middel til at afhjælpe ustabile situationer og støtter k iktforebyggelse og fredsskabende initiativer, bl.a. ved at forbedre partnernes forvaltning af sikkerhedssektoren som hjælp til at forebygge kriser og fremme borgernes sikkerhed.

Handel for alle: en mere ansvarlig handels- og investeringspolitik

Det nuværende økonomiske system med fokus på det globale og digitale aspekt er baseret på internationale værdikæder, hvor varer og tjenesteydelser i stigende grad udveksles på tværs af grænserne.

Kommissionen erkender, at EU's handels- og investeringspolitik er nødt til at tage hånd om vor tids udfordringer og fremme udvekslingen af idéer, færdigheder og innovation. Kommissionen erkender også, at en effektiv handelspolitik bør hænge sammen med en bæredygtig udvikling og den bredere udenrigspolitik samt med de eksterne mål for EU's interne politikker, så de styrker hinanden gensidigt.

Kommissionen understreger, at handel både skal sikre lige vilkår og fremme centrale principper som menneskerettigheder, anstændigt arbejde, bæredygtig udvikling verden over eller regulering og offentlige ydelser af høj kvalitet inden for EU.

Med den værdibaserede "Handel for alle"-strategi: en mere ansvarlig handels- og investeringspolitik" viser Kommissionen, at EU's handelspolitik er for alle, at handelspolitik skal skabe vækst, beskæftigelse og innovation, men også skal være i overensstemmelse med principperne i den europæiske model. Den skal kort sagt være ansvarlig.

bæredygtighed

Kommissionens forslag til det kommende EU-budget for perioden 2021-2027 er et budget, som bygger på principperne om velstand, bæredygtighed, solidaritet og sikkerhed. Bæredygtig udvikling er en helt central del af forslagene. Den er en tværgående prioritet, ikke kun en enkelt post eller et enkelt program. Bæredygtighed fremmes gennem og integreres i en lang række programmer og udgiftsinstrumenter. Eksempler fra Kommissionens forslag til det næste EU-budget omfatter:

- En større omstrukturering af EU's **udenrigspolitiske instrumenter** for at øge sammenhængen mellem disse, udnytte stordriftsfordele og synergier mellem programmer og forenkle procedurerne. Dette vil gøre EU bedre rustet til at forfølge sine mål og planlægge sine målsætninger, politikker, værdier og interesser globalt. Det foreslåede nye **instrument for naboskab, udviklingssamarbejde og internationalt samarbejde** er med et budget på knap 90 mia. EUR tilpasset De Forenede Nationers 2030-dagsorden og målene for bæredygtig udvikling. Med den nye **europæiske fredsfacilitet** til en værdi af 10,5 mia. EUR vil EU også bestræbe sig på at intensivere sin indsats for at blive bedre rustet til at forebygge konflikter, skabe fred og styrke den internationale sikkerhed.
- Banebrydende løsninger, der kan støtte omstillingen til en bæredygtig udvikling, vil kræve hidtil usete investeringer i forskning og innovation gennem "**Horisont Europa**", **EU's hidtil største forsknings- og innovationsprogram**, med et foreslået budget på 100 mia. EUR.
- Et hævet ambitionsniveau for **integration af klimaændringer** i alle EU-programmer med en målsætning om, at 25 % af EU's udgifter bidrager til klimaindsatsen, herunder målene for omstillingen til ren energi. Denne målsætning øges til 35 % af det samlede budget for det foreslåede rammeprogram for forskning og innovation, "**Horisont Europa**", som er udtænkt og udarbejdet i overensstemmelse med målene for bæredygtig udvikling.
- Den **reformerede samhørighedspolitik** sikres med over 370 mia. EUR, som er det største budget blandt alle EU's politikker og initiativer for perioden 2021-2027, og vil yderligere tiltrække betydelige nationale og private investeringer. Forslagets fokusområde er bæredygtig vækst, omstillingen til en kulstoffattig og cirkulær økonomi, miljøet og ressourceeffektivitet samt social inklusion. Den reformerede samhørighedspolitik vil gøre det muligt for EU at opfylde målene i Parisaftalen om klimaændringer og vil hjælpe med at lokalisere målene for bæredygtig udvikling, da gennemførelsen af dem foregår i tæt samarbejde med regionerne og de lokale myndigheder. Investering i mennesker vil være en af hovedprioriteterne i den fremtidige **Europæiske Socialfond (ESF +)**, der med et foreslået budget på 101 mia. EUR vil bidrage til gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder.
- Et forslag om at katalysere centrale strategiske investeringer gennem en ny, fuldt ud integreret investeringsfond, **InvestEU**, som vil være nøglen til Europas fremtidige velstand og dets førerposition med hensyn til målene for bæredygtig udvikling. Med et bidrag fra EU-budgettet på 15,2 mia. EUR forventes InvestEU at mobilisere mere end 650 mia. EUR i yderligere investeringer i hele Europa.
- En **forenklet og moderniseret fælles landbrugspolitik** vil med et samlet budget på 365 mia. EUR give EU's 500 mio. forbrugere adgang til sikre, nærende fødevarer af høj kvalitet til overkommelige priser. Den nye fælles landbrugspolitik vil have større vægt på miljøet og klimaet. Alle landbrugere, der modtager areal- og dyrebaserede betalinger, skal overholde en række krav vedrørende klimaændringer, vand, jord, biodiversitet og landskaber samt til folkesundhed, plante- og dyresundhed samt dyrevelfærd.
- En udvidelse af **miljøprogrammet LIFE** med et budget på 5,5 mia. EUR til projekter, der bidrager til miljø- og klimaindsatsen, herunder et nyt vindue til støtte for omstillingen til ren energi.

- Det foreslås at fordoble budgettet for det kommende **Erasmus-program** til 30 mia. EUR for at give EU-borgere mulighed for at tage til udlandet på studie- eller praktikophold, udføre frivilligt arbejde eller tilegne sig erhvervs erfaring.
- **Programmet for Connecting Europe-faciliteten** har med et foreslået budget på 42,3 mia. EUR for perioden 2021-2027 til formål at udvikle intelligent, bæredygtig, inklusiv og sikker infrastruktur inden for transport, energi og den digitale sektor. Det vil fremme synergivirkninger mellem de tre sektorer, strømlining af investeringer med synlig projektplanlægning og konsekvente støtteberettigelses kriterier. Mindst **60 % af** fra Connecting Europe-faciliteten vil bidrage til klimaindsatsen.
- Den digitale omstilling er en vigtig katalysator for den nødvendige overgang til en cirkulær lavemissionsøkonomi og et cirkulært lavemissionsamfund på vej hen imod målene for bæredygtig udvikling. Det foreslåede **program for et digitalt Europa** vil med et budget på 9,2 mia. EUR bidrage til at nå målene, f.eks. gennem støtte til større kapacitet inden for højtydende databehandling og kunstig intelligens, hvilket vil åbne nye muligheder for bæredygtig udvikling, herunder for mindskede CO2-emissioner.
- En forenklet og mere målrettet **Europæisk Hav- og Fiskerifond** vil med et samlet budget på 6,14 mia. EUR støtte den fælles eripolitik, EU's havpolitik og internationale forpligtelser inden for havforvaltning, navnlig inden for rammerne af De Forenede Nationers 2030-dagsorden for bæredygtig udvikling.

Juncker-Kommissionen vigtigste initiativer hen imod målene for bæredygtig udvikling

UDRYD FATTIGDOM

- Den europæiske søjle for sociale rettigheder og den sociale resultattavle
- Et styrket europæisk semester for samordning af den økonomiske politik og socialpolitikken
- Henstillingen om langtidsledighed
- Henstillingen om adgang til social beskyttelse for alle
- EU-rammen for de nationale strategier for romaernes integration
- Den europæiske lov om tilgængelighed
- Handlingsplanen til bekæmpelse af den kønsbestemte lønforskel
- En strategisk tilgang til resiliens i forbindelse med EU's indsats udadtil
- Den europæiske konsensus om udvikling
- Handlingsplanen for Sendairammen for katastrofeforebyggelse 2015-2030
- Den reviderede europæiske naboskabspolitik, EU's udvidelsesstrategi og strategien for landene på Vestbalkan
- Handel for alle-strategien
- Den ajourførte strategi for bistand til handel

STOP SULT

- Den fælles landbrugspolitik
 - eripolitik
- Handlingsplanen for den cirkulære økonomi
- Multistakeholderplatformen for fødevaretab og madspild
- Reglerne for økologisk landbrug
- "FOOD 2030"-initiativet, der har til formål at udarbejde en sammenhængende forsknings- og innovationsdagsorden for bæredygtige fødevare- og ernæringsystemer
- En bæredygtig europæisk bioøkonomi: større økonomisk, social og miljømæssig sammenhæng
- Den europæiske konsensus om udvikling
- Den reviderede europæiske naboskabspolitik, EU's udvidelsesstrategi og strategien for landene på Vestbalkan
- Taskforcen vedrørende Afrikas landdistrikter
- Handel for alle-strategien

SUNDHED OG TRIVSEL

- Den europæiske søjle for sociale rettigheder og den sociale resultattavle
- Sundhedstilstanden i EU — rapporteringscyklus
- Den digitale omstilling af sundheds- og plejesektoren, der bedre og mere sundhed og pleje
- One Health-handlingsplanen mod antimikrobiel resistens
- Ajourføring af reglerne om mutagener
- EU-samarbejdet om sygdomme, der kan forebygges med vaccination
- Styringsgruppen vedrørende sundhedsfremme, sygdomsforebyggelse og håndtering af ikkeoverførbare sygdomme
- Nye regler om medicinsk udstyr
- Håndhævelse af EU's orureningsstandarder og foranstaltninger, der skal hjælpe de nationale, regionale og lokale aktører orureningen
- En ren planet for alle — en langsigtet vision for en blomstrende, moderne, konkurrencedygtig og klimaneutral økonomi inden udgangen af 2050
- Den strategiske handlingsplan om erhed
- Den europæiske konsensus om udvikling
- Forskningspartnerskab med Afrika om bekæmpelse af HIV/AIDS, tuberkulose og andre smitsomme sygdomme
- Den reviderede europæiske naboskabspolitik, EU's udvidelsesstrategi og strategien for landene på Vestbalkan
- Handel for alle-strategien

KVALITETSUDDANNELSE

- Den europæiske søjle for sociale rettigheder og den sociale resultattavle
- Et europæisk uddannelsesområde inden 2025
- Den fornyede EU-dagsorden for videregående uddannelse
- Den nye dagsorden for færdigheder i Europa
- Ungdomsstrategien 2019-2027
- Handlingsplanen for digital uddannelse
- Henstillinger om dagtilbud af høj kvalitet, om automatisk gensidig anerkendelse af eksamensbeviser samt læringsophold i udlandet, om forbedring af sprogundervisningen og sprogindlæringen, om en europæisk ramme for gode og effektive lærlinguddannelser, om nøglekompetencer for livslang læring og nye muligheder for voksne
- Et styrket europæisk semester for samordning af den økonomiske politik og socialpolitikken
- EU-indsats vedrørende undervisning i nødsituationer og langvarige kriser
- Den europæiske konsensus om udvikling
- Den reviderede europæiske naboskabspolitik, EU's udvidelsesstrategi og strategien for landene på Vestbalkan
- En ny alliance mellem Afrika og EU

LIGESTILLING MELLEM KØNNENE

- Den strategiske indsats for ligestilling mellem kønnene 2016-2019
- Pakken om balance mellem arbejdsliv og privatliv
- Handlingsplanen til bekæmpelse af den kønsbestemte lønforskel
- Den europæiske søjle for sociale rettigheder og den sociale resultattavle
- Et styrket europæisk semester for samordning af den økonomiske politik og socialpolitikken
- "Kvinder og transport"
- Handlingsplanen for ligestilling mellem kønnene og styrkelse af forbindelserne udadtil
- Den europæiske konsensus om udvikling
- Global alliance: spotlight-initiativet (EU og FN) for at udrydde vold mod kvinder og piger
- Den reviderede europæiske naboskabspolitik, EU's udvidelsesstrategi og strategien for landene på Vestbalkan
- Handel for alle-strategien

RENT VAND OG SANITET

- Forslaget om reviderede drikkevandsbestemmelser
- Forslaget om minimumskrav for genbrug af vand
- Den europæiske konsensus om udvikling
- Den reviderede europæiske naboskabspolitik, EU's udvidelsesstrategi og strategien for landene på Vestbalkan
- Den globale strategi for EU's udenrigs- og sikkerhedspolitik

REN ENERGI TIL RIMELIGE PRISER

- Strategien for energiuionen
- Pakkerne om "et mobilt Europa"
- Pakken om ren energi til alle europæere
- En ren planet for alle — en langsigtet vision for en blomstrende, moderne, konkurrencedygtig og klimaneutral økonomi inden udgangen af 2050
- Den klima- og energipolitiske ramme for 2030
- Det omfattende Horisont 2020-initiativ vedrørende digital omstilling i energisektoren ved hjælp af tingenes internet
- Den strategiske energiteknologiplan
- Den europæiske batterialliance
- Mission Innovation
- Støtte til kulregioner under omstilling
- Observatoriet for energifattigdom
- Initiativet om ren energi for EU's øer
- Samhørighedspolitikken
- Handlingsplanen for bæredygtig
- Lavemissionsstrategien
- Den europæiske konsensus om udvikling
- Strategien for aktivering af Afrika
- Den reviderede europæiske naboskabspolitik, EU's udvidelsesstrategi og strategien for landene på Vestbalkan
- Den globale strategi for EU's udenrigs- og sikkerhedspolitik

ANSTÆNDIGT ARBEJDE OG ØKONOMISK VÆKST

- Investeringsplanen for Europa / "Junckerplanen"
- Den europæiske søjle for sociale rettigheder og den sociale resultattavle
- Et styrket europæisk semester for samordning af den økonomiske politik og socialpolitikken
- Den fornyede strategi for EU's industripolitik
- Den fornyede dagsorden for forskning og innovation og "Horisont 2020"-programmet
- Samhørighedspolitikken
- Reglerne for gennemsigtige og forudsigelige arbejdsvilkår
- Ajourføring af reglerne om udstationering af arbejdstagere
- Forslaget om at oprette en europæisk arbejdsmarkedsmyndighed
- Ajourføring af reglerne om mutagener
- Henstillingen om adgang til social beskyttelse for alle
- Henstillingen om langtidslidighed
- En ren planet for alle — en langsigtet vision for en blomstrende, moderne, konkurrencedygtig og klimaneutral økonomi inden udgangen af 2050
- Handlingsplanen for den cirkulære økonomi
- Den eksterne investeringsplan, herunder Den Europæiske Fond for Bæredygtig Udvikling
- Den europæiske konsensus om udvikling
- Den reviderede europæiske naboskabspolitik, EU's udvidelsesstrategi og strategien for landene på Vestbalkan
- Handel for alle-strategien
- Den ajourførte strategi for bistand til handel
- Den globale strategi for EU's udenrigs- og sikkerhedspolitik
- En ny alliance mellem Afrika og EU

INDUSTRI, INNOVATION OG INFRASTRUKTUR

- Den fornyede strategi for EU's industripolitik og listen over råvarer af kritisk betydning
- Rundbordsmødet på højt plan om "Industrien 2030"
- Handlingsplanen for den cirkulære økonomi
- En ren planet for alle — en langsigtet vision for en blomstrende, moderne, konkurrencedygtig og klimaneutral økonomi inden udgangen af 2050
- Den fornyede dagsorden for forskning og innovation og "Horisont 2020"-programmet, herunder et stort fokusområde vedrørende digitalisering af den europæiske industri
- Samhørighedspolitikken
- Strategien for et digitalt indre marked
- Handlingsplanen for bæredygtig
- Pakken om ren energi til alle europæere
- Observatoriet for energifattigdom
- Gennemførelse af strategien for virksomhedernes sociale ansvar
- Pakkerne om "et mobilt Europa"
- "Kvinder og transport"
- Connecting Europe-faciliteten
- "European Processor initiative"
- Strategien for lavemissionsmobilitet
- Den eksterne investeringsplan
- Den europæiske konsensus om udvikling
- Den reviderede europæiske naboskabspolitik, EU's udvidelsesstrategi og strategien for landene på Vestbalkan
- Handel for alle-strategien
- En ny alliance mellem Afrika og EU

MINDRE ULIGHED

- Den europæiske søjle for sociale rettigheder og den sociale resultattavle
- Et styrket europæisk semester for samordning af den økonomiske politik og socialpolitikken
- Den europæiske lov om tilgængelighed
- Henstillingen om adgang til social beskyttelse for alle
- Pakken om balance mellem arbejdsliv og privatliv
- Reglerne for gennemsigtige og forudsigelige arbejdsvilkår i EU
- Samhørighedspolitikken
- EU-rammen for de nationale strategier for romaernes integration
- Den europæiske dagsorden for migration
- EU's handlingsplan vedrørende menneskerettigheder og demokrati 2015-2019
- Den europæiske konsensus om udvikling
- Den reviderede europæiske naboskabspolitik, EU's udvidelsesstrategi og strategien for landene på Vestbalkan
- Handel for alle-strategien
- Den globale strategi for EU's udenrigs- og sikkerhedspolitik

BÆREDYGTIGE BYER OG LOKALSAMFUND

- EU's dagsorden for byerne
- Strategien for lavemissionsmobilitet
- Den europæiske søjle for sociale rettigheder og den sociale resultattavle
- Den fornyede dagsorden for forskning og innovation og "Horisont 2020"-programmet, herunder et omfattende initiativ vedrørende digital omstilling i intelligente byer og samfund
- Fælles meddelelse om modstandsdygtighed
- Samhørighedspolitikken
- En ren planet for alle — en langsigtet vision for en blomstrende, moderne, konkurrencedygtig og klimaneutral økonomi inden udgangen af 2050
- Handlingsplanen for den cirkulære økonomi
- Styrkelsen af EU's katastrof håndtering (rescEU) og den reviderede EU-civilbeskyttelsesmekanisme
- Handlingsplanen for Sendai-handlingsplanen for katastrofe forebyggelse 2015-2030
- Den europæiske konsensus om udvikling
- Den reviderede europæiske naboskabspolitik, EU's udvidelsesstrategi og strategien for landene på Vestbalkan
- Prisen EU-byer for fair og etisk handel

ANSVARLIGT FORBRUG OG ANSVARLIG PRODUKTION

- Handlingsplanen for den cirkulære økonomi, herunder en overvågningsramme og den europæiske interessentplatform for cirkulær økonomi
- En ren planet for alle — en langsigtet vision for en blomstrende, moderne, konkurrencedygtig og klimaneutral økonomi inden udgangen af 2050
- Multistakeholderplatformen for fødevarer og madspild
- tiltag vedrørende fødevarer og madspild
- EU's plaststrategi
- Omfattende initiativer inden for rammerne af Horisont 2020 vedrørende landbrugsfødevarer sektorens digitale og bæredygtige omstilling
- En bæredygtig europæisk bioøkonomi: større økonomisk, social og miljømæssig sammenhæng
- Arbejdsplanen for miljøvenligt design og energimærkning
- Den europæiske dagsorden for den kollaborative økonomi
- Gennemførelse af strategien for virksomhedernes sociale ansvar
- Reglerne om k
- Den europæiske konsensus om udvikling
- Den reviderede europæiske naboskabspolitik, EU's udvidelsesstrategi og strategien for landene på Vestbalkan
- Handel for alle-strategien

KLIMAINDSATS

- klimæændringer
- En ren planet for alle — en langsigtet vision for en blomstrende, moderne, konkurrencedygtig og klimaneutral økonomi inden udgangen af 2050
- Den klima- og energipolitiske ramme for 2030
- EU's fornyede emissionshandelssystem
- Pakken om ren energi til alle europæere
- Pakkerne om "et mobilt Europa"
- Strategien for lavemissionsmobilitet
- Handlingsplanen for den cirkulære økonomi
- Havforvaltningdagsordenen
- Listen over råvarer af kritisk betydning
-
- Styrkelsen af EU's katastrof håndtering (rescEU) og den reviderede EU-civilbeskyttelsesmekanisme
- Handlingsplanen for Sendairammen for katastroforebyggelse 2015-2030
- Den europæiske konsensus om udvikling
- Den reviderede europæiske naboskabspolitik, EU's udvidelsesstrategi og strategien for landene på Vestbalkan
- Handel for alle-strategien
- Den globale strategi for EU's udenrigs- og sikkerhedspolitik

LIVET I HAVET

- EU's plaststrategi
- Den internationale havforvaltningsdagsorden
- EU's strategi for blå vækst
- De nye regler for bæredygtig f
- Forslaget om revision af EU's erikontrolordning
- Bekæmpelse af ulovligt, urapporteret eri
- En ren planet for alle — en langsigtet vision for en blomstrende, moderne, konkurrencedygtig og klimaneutral økonomi inden udgangen af 2050
- Den europæiske konsensus om udvikling
- Den reviderede europæiske naboskabspolitik, EU's udvidelsesstrategi og strategien for landene på Vestbalkan
- Handel for alle-strategien
- Den globale strategi for EU's udenrigs- og sikkerhedspolitik

LIVET PÅ LAND

- Handlingsplanen for natur, mennesker og økonomi
- EU's bestøverinitiativ
- De nye regler om invasive ikkehjemmehørende arter
- De nye regler for økologisk landbrug
- EU's handlingsplan mod ulovlig handel med vilde dyr og planter
- En ren planet for alle — en langsigtet vision for en blomstrende, moderne, konkurrencedygtig og klimaneutral økonomi inden udgangen af 2050
- Den europæiske konsensus om udvikling
- Den reviderede europæiske naboskabspolitik, EU's udvidelsesstrategi og strategien for landene på Vestbalkan
- Handel for alle-strategien

FRED, RETFÆRDIGHED OG STÆRKE INSTITUTIONER

- Den globale strategi for EU's udenrigs- og sikkerhedspolitik
- Den europæiske konsensus om udvikling
- Handel for alle-strategien
- Den reviderede europæiske naboskabspolitik, EU's udvidelsesstrategi og strategien for landene på Vestbalkan
- En ny alliance mellem Afrika og EU
- Den europæiske dagsorden om sikkerhed
- Handlingsplanen om beskyttelse af entlige steder
- Foranstaltninger til bekæmpelse af ulovligt indhold på nettet
- EU's handlingsplan vedrørende menneskerettigheder og demokrati
- Gennemførelse af strategien for virksomhedernes sociale ansvar
- Den Europæiske Anklagemyndighed
- Reglerne om bekæmpelse af hvidvaskning af penge og terrorisme
- Reglerne om gennemsigtighed på skatteområdet og foranstaltningerne til bekæmpelse af skatteundgåelse
- Styrkede regler om mistænkes og tiltaltes proceduremæssige rettigheder
- De reviderede regler om skydevåben
- Foranstaltninger til sikring af frie og retfærdige valg til Europa-Parlamentet
- Handlingsplan mod desinformation
- Et styrket europæisk semester for samordning af den økonomiske politik og socialpolitikken
- En ren planet for alle — en langsigtet vision for en blomstrende, moderne, konkurrencedygtig og klimaneutral økonomi inden udgangen af 2050

PARTNERSKABER OM BÆREDYGTIGHEDSMÅLENE

- EU's dagsorden om bedre lovgivning
- Multistakeholderplatformen om gennemførelsen af målene for bæredygtig udvikling i EU
- Initiativet vedrørende "næste skridt hen imod en bæredygtig europæisk fremtid"
- Årlig overvågningsrapport om EU's fremskridt hen imod opfyldelse af målene for bæredygtig udvikling
- Den europæiske søjle for sociale rettigheder
- EU's platform for sundhedspolitik
- Det europæiske solidaritetskors
- Den nye start for social dialog
- Initiativet "Opkræv mere, brug pengene bedre"
- Handlingsplanen for bæredygtig
- Planen for europæiske eksterne investeringer, herunder Den Europæiske Fond for Bæredygtig Udvikling
- Listen over råvarer af kritisk betydning
- En ren planet for alle — en langsigtet vision for en blomstrende, moderne, konkurrencedygtig og klimaneutral økonomi inden udgangen af 2050
- Programmet for internationalt bysamarbejde
- af intelligente bygninger
- Et styrket europæisk semester for samordning af den økonomiske politik og socialpolitikken
- Den europæiske konsensus om udvikling
- Den reviderede europæiske naboskabspolitik, EU's udvidelsesstrategi og strategien for landene på Vestbalkan
- Handel for alle-strategien
- Den ajourførte strategi for bistand til handel
- Den globale strategi for EU's udenrigs- og sikkerhedspolitik

Bilag II

EU'S REALISERING AF MÅLENE FOR
BÆREDYGTIG UDVIKLING

EU's realisering af målene for bæredygtig udvikling

EU er et af verdens bedste steder at bo, og EU's medlemsstater går allerede forrest med hensyn til at gennemføre målene for bæredygtig udvikling. Men intet land i verden har opnået alle vedtagne målsætninger, og en nærmere vurdering af EU's resultater med hensyn til målene for bæredygtig udvikling viser, at der også i EU er behov for en fortsat indsats på alle fronter.

Da de 17 mål for bæredygtig udvikling i De Forenede Nationers 2030-dagsorden for bæredygtig udvikling hænger tæt sammen og ikke er beregnet til at blive splittet op, er det af afgørende betydning for en vellykket gennemførelse i praksis, at de integreres i alle aktørernes foranstaltninger. Hvis målene skal realiseres, er det vigtigt at skabe en bedre synergi og sammenhæng mellem politikker og udvikle et gunstigt lovgivningsmæssigt, og adfærdsmæssigt miljø.

Vi må prioritere at gøre vores produktions-, distributions- og forbrugsmønstre mere bæredygtige, bekæmpe klimaændringerne og øge vores indsats for at beskytte havenes økosystemer og biodiversitet, da jordens naturlige systemer, der opretholder livet på jorden, overbelastes mere og mere. Vi er nødt til at intensivere kampen mod fattigdom, social udstødelse, ulighed og kønsskævheder, så vi kan garantere velstand og velfærd for alle, sikre social og politisk stabilitet og opretholde støtten til det europæiske projekt. Vi må fortsat fremme og værne om retsstatsprincippet, demokratiet, de grundlæggende rettigheder, samhandel og et stærkt og regelbaseret multilateralt samarbejde.

Dette dokument giver et indblik i EU's resultater med hensyn til målene for bæredygtig udvikling. Der gives for hvert af målene en oversigt over, hvor EU sig i dag, hvad udviklingstendenserne viser, og hvor EU ligger på den globale rangliste. Der gives et øjebliksbillede af, hvordan EU forventes at udvikle sig frem til 2030, hvad der vil drive omstillingen til et

bæredygtigt Europa, og hvad der eventuelt vil hæmme den. Bæredygtig udvikling skal være et fælles projekt, hvor alle samfundsgrupper deltager. Med dette in mente gives der også adskillige eksempler fra den virkelige verden med henblik på at udbrede god praksis fra aktører på forskellige planer.

Hvis man sammenligner på verdensplan, syv EU-27-medlemsstater sig i top 10 på det globale indeks for bæredygtig udvikling, og alle EU-27-medlemsstater sig i top 50 af de 156 lande, der indgik i evalueringen⁽¹⁾. I de seneste fem år har EU som helhed gjort fremskridt med hensyn til næsten alle målene for bæredygtig udvikling. Der er gjort størst fremskridt hen imod mål 3 — Sikre et sundt liv og fremme trivsel i alle aldersgrupper, og mål 4 — Sikre en inkluderende og retfærdig uddannelse af høj kvalitet og fremme af mulighederne for livslang læring for alle, der også begge er blandt de tre højest placerede bæredygtighedsmaal for medlemsstaterne i EU-27 på den globale rangliste. På den globale rangliste opnår EU-27-medlemsstaterne det bedste gennemsnitlige resultat for mål 1 — Udryd fattigdom i alle dens afskygninger overalt. EU har imidlertid bevæget sig længere væk fra mål 10 — Mindske ulighed i og mellem lande, hvor der er betydelige forskelle mellem medlemsstaterne. Det er vigtigt at bemærke, at fremskridt ikke nødvendigvis betyder, at det pågældende måls aktuelle status er tilfredsstillende for EU. For eksempel er der gjort betydelige fremskridt hen imod mål 12 — Sikre bæredygtige forbrugs- og produktionsmønstre, som dog samtidig er det bæredygtighedsmaal, hvor EU-27-medlemsstaterne opnår den næstlaveste gennemsnitlige placering på den globale rangliste, så at der stadig er langt til målet. I gennemsnit opnår EU-27-medlemsstaterne den laveste placering på den globale rangliste for mål 14 — Bevare og på bæredygtig vis udnytte havets og de maritime ressourcer for bæredygtig udvikling.

(1) I dette afsnit baseres den globale rangliste på "2018-rapporten med indeks og resultattavle over målene for bæredygtig udvikling, som er udarbejdet af Sustainable Development Solutions Network (SDSN) og Bertelsmann Stiftung, mens tendenserne i EU baseres på 2018-udgaven af Eurostats rapport "Bæredygtig udvikling i Den Europæiske Union: overvågningsrapport om EU's fremskridt hen imod opfyldelse af målene for bæredygtig udvikling, 2018-udgaven".

Oversigt over realisering af bæredygtighedsmålene i EU⁽²⁾

(2) Eurostat (2018), "Bæredygtig udvikling i Den Europæiske Union: overvågningsrapport om EU's fremskridt hen imod opfyldelse af målene for bæredygtig udvikling, 2018-udgaven"

Udnydte fattigdom i alle dens afskygninger overalt

DEN EUROPÆISKE UNION I DAG

ØJEBLIKSBILLEDE/KVALITATIVT OVERBLIK

Selv om EU fører an på de sociale og beskæftigelsesmæssige områder, står vores samfund stadig over for udfordringer, der skal tages hånd om. Fattigdom hindrer folk i at udnytte deres potentiale fuldt ud, deltage aktivt i samfundet og udøve deres ret til adgang til tjenester af høj kvalitet. Fattigdom har mange dimensioner: det er mere end manglen på en tilstrækkelig indkomst og rummer for eksempel aspekter som materielle afsavn, forskelsbehandling og manglende deltagelse i beslutningstagningen. Fattigdom kan være ved på tværs af generationer. EU har på fronter både internt og eksternt sat ind over for fattigdom med bl.a. lovgivningsmæssige indgreb, målrettet samordning af politikker, fremme af virksomheders sociale ansvar/ansvarlig forretningsskik og social dialog, samtidig med at holde sig inden for sine beføjelser samt overholde nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet. I 2017 var det første gang siden den globale krises udbrud, at antallet af personer, der er truet af fattigdom eller social udstødelse i EU, faldt til under 2008-niveauet: Der er 3,1 millioner færre personer i risikogruppen for fattigdom eller social udstødelse end i 2008 og 10,8 mio. færre end i 2012, hvor tallet var på sit højeste. Det er imidlertid stadig en central udfordring for EU at nå sit mål om senest i 2020 at løfte mindst 20 mio. mennesker ud af fattigdom eller social udstødelse end i 2008. Personer i sårbare situationer, såsom børn, unge, personer med handicap, lavtuddannede, arbejdsløse, personer født uden for EU, marginaliserede samfundsgrupper, personer, der bor i husstande med meget lav arbejdsintensitet eller arbejder under usikre ansættelsesforhold, har en højere risiko for at blive ramt af fattigdom eller opleve social udstødelse. Udertil er EU blandt de største bidragsydere til bekæmpelsen af fattigdom ved hjælp af et sammenhængende sæt af politikker, herunder udviklingssamarbejde, forskellige handelspolitiske instrumenter, udvidelsespolitikker og den europæiske naboskabspolitik. Kernen i den europæiske konsensus om udvikling — rammen for EU's og medlemsstaternes udviklingssamarbejde — er udryddelse af fattigdom, bekæmpelse af forskelsbehandling og ulighed samt sikring af, at ingen lades i stikken. EU's frihandelsaftaler, unilaterale handelspræferencer og den ajourførte strategi for bistand til handel fra 2017 bidrager til bekæmpelsen af fattigdom i udviklingslandene.

VIGTIGSTE TENDENSER

- De seneste data viser, at 112,9 mio. mennesker eller 22,5 % af EU's befolkning i 2017 var **truet af fattigdom eller social udstødelse**, hvilket vil sige, at de har været udsat for mindst en af følgende situationer: fattigdomsrisiko, alvorlige materielle afsavn eller meget lav arbejdsintensitet. Dette er en fortsættelse af den nedadgående tendens, der begyndte i 2012, da antallet af personer truet af fattigdom eller social udstødelse nåede sit højdepunkt med 123,8 mio. berørte. Kvinder i hele EU har en højere risiko for at blive fattige, primært på grund af kønsbestemte uligheder på arbejdsmarkedet, som opleves hele livet igennem. Andelen af børn, som er truet af fattigdom eller social udstødelse (i alderen 0-17 år), er faldende, men stadig et godt stykke højere end den tilsvarende andel af den almindelige befolkning i de medlemsstater. Inden for EU ses der fortsat markante forskelle fra land til land.
- Andelen af personer, som er truet af indkomstfattigdom, steg i år som følge af krisen, men lå stille i 2015-2016 (ca. 17,3 %) og faldt i 2017 til 16,9 % af EU's befolkning takket være det igangværende opsving og forbedrede arbejdsmarkedsforhold. Med hensyn til arbejdende fattige blev også 9,6 % af personer i beskæftigelse ramt af fattigdom i 2017. Tallet har stabiliseret sig de seneste år, men på et højere niveau end i 2008 (8,6 %).

- **Andelen af personer, som lider alvorlige materielle afsavn**, har været støt faldende, siden den toppede i 2012 med 9,9 %, til den i 2017 faldt til 6,9 % af EU's befolkning og nu ligger under niveauet i 2008 (8,5 %), hvilket svarer til, at omkring 1 ud af 14 personer begrænses af manglende ressourcer, såsom at de ikke er i stand til at betale deres regninger, at opvarme deres bolig tilstrækkeligt eller holde en uges ferie væk fra hjemmet.
- Personer, der er truet af fattigdom, har tendens til at være mere udsat for **boligrelaterede mangler** såsom utætte tage, fugtige vægge eller manglende basale sanitære faciliteter. Antallet af personer i denne gruppe er faldende og omfattede 13,1 % af EU's befolkning i 2017.

GLOBALE RANGLISTE

Ifølge den globale 2018-rapport med indeks og resultattavle over målene for bæredygtig udvikling (Bertelsmann Stiftung og Sustainable Development Solutions Network) opnår samtlige EU's medlemsstater over 95 ud af 100 point for mål nr. 11.

DEN EUROPÆISKE UNION I 2030

HVIS EU FORTSÆTTER DEN NUVÆRENDE UDVIKLING/ALT ANDET ER UÆNDRET

Der vil fortsat være store udfordringer i 2030, men det forventes, at EU vil have gjort yderligere betydelige fremskridt med hensyn til at bekæmpe fattigdom og social udstødelse. Øget beskæftigelse vil spille en væsentlig rolle, men vil ikke i sig selv kunne løfte alle ud af fattigdom. Det vil kræve en tilpasning til den fremtidige befolkningsudvikling, de nye teknologier og arbejdsformer samt migrations- og klimaudfordringerne at give alle adgang til tilstrækkelig social beskyttelse, sundhedsydelser af høj kvalitet, uddannelse, boliger og sociale ydelser. Der forventes fortsatte fremskridt fra en bred vifte af aktører på alle niveauer, herunder på lokalt, nationalt og europæisk plan. EU's eksterne politikker vil fortsat bidrage til fattigdomsbekæmpelsen i tredjelande.

MULIGHEDER/POSITIVE DRIVKRÆFTER

Politiske løftestænger knyttet til beskæftigelse og social velfærd (navnlig social beskyttelse og social inklusion, arbejdsmarkedspolitikker, ligestilling mellem kønnene, uddannelses- og kvælviveau, livslang læring samt sundheds- og langtidspleje), lige adgang til nye teknologier, social innovation, bæredygtig multilateralisme, åben og fair handel, samfundsmæssigt engagement og deltagerorienteret politik, virksomheders sociale ansvar/ansvarlig forretningsskik samt beskatning.

RISICI/NEGATIVE DRIVKRÆFTER

Ulige muligheder, et aldrende samfund, ændret husstandssammensætning (f.eks. enkeltpersonshusstande), klimaændringer, tilbageslag for ligestillingspolitikker og -bevægelser, geopolitisk ustabilitet og sikkerhedstrusler, tilbagevenden til økonomisk protektionisme på verdensplan, segmentering på arbejdsmarkedet og jobusikkerhed samt den digitale kløft.

POLITISKE FOKUSOMRÅDER

På EU-plan

Den europæiske søjle for sociale rettigheder udgør på EU-plan den overordnede vejledende ramme for fattigdomsbekæmpelse. De af søjlens 20 principper tager direkte sigte på målene for bæredygtig udvikling vedrørende fattigdom, såsom nedbringelse af fattigdom i alle dens afskygninger, gennemførelsen af nationalt tilpassede beskyttelsessystemer og skabelsen af solide politiske rammer, der fremmer investering i fattigdomsbekæmpelse. Den sociale resultattavle har til formål at følge resultater og tendenser i medlemsstaterne inden for social- og beskæftigelsesområdet, herunder risikoen for at blive ramt af fattigdom eller social udstødelse.

På nationalt plan

Portugal har truffet foranstaltninger, der skal styrke den sociale beskyttelse og bekæmpe fattigdom, social udstødelse og ulighed. Den såkaldte ”indkomstpakke” yder støtte til husstandsindkomsterne ved at opjustere pensionsbeløbet, genindføre referenceværdien for den sociale og solidariske indkomstordning og ækvivalensskalaer for mindsteindkomster samt hæve de laveste niveauer af børnepenge og familieydelse. Det sociale understøttelsesindeks — en referenceværdi for socialsikringsforanstaltninger — er blevet opjusteret, og mindsteindkomstordningens dækning er blevet udvidet.

På regionalt/ lokalt plan

I perioden 2015-2018 har den tyske by München med støtte fra Den Europæiske Socialfond gennemført adskillige initiativer, der skal hjælpe arbejdsløse med at blive integreret på det lokale arbejdsmarked og dermed bidrage til at mindske fattigdom. Initiativerne omfatter ”work&act”-projektet, der hjælper arbejdsløse tilbage på arbejdsmarkedet, ”power_m”-projektet, der gør kvinder bedre i stand til at vende tilbage på arbejde efter barsel, ”guide”-projektet, der tilbyder vejledning til kvindelige iværksættere, og ”FIBA”- og ”MigraNet”-projekterne, der hjælper migranter med at blive integreret på arbejdsmarkedet.

På virksomhedsplan

Naturgy, et el- og gasselskab i Spanien, har indført deres ”Energy Vulnerability Plan” til beskyttelse af sårbare kunder. På det sociale område har planen til formål at anvende nye private virksomheder som katalysatorer i bekæmpelsen af fattigdom og støtte sociale aktører med at bekæmpe social udstødelse.

På civilsamfundsplan

Det europæiske mindsteindkomstnetværk (European Minimum Income Network) skaber opmærksomhed omkring behovet for passende mindsteindkomsttydelser, der sikrer folk et værdigt liv igennem hele livet, og effektiv adgang til varer og tjenester, der kan understøtte dette. Netværket samler forskellige organisationer, eksperter, fagfolk, akademikere og andre aktører inden for bekæmpelsen af fattigdom og social udstødelse.

Stoppe sult, opnå fødevarsikkerhed og forbedret ernæring samt fremme bæredygtigt landbrug

DEN EUROPÆISKE UNION I DAG

ØJEBLIKSBILLEDE/KVALITATIVT OVERBLIK

Det er en prioritet for EU at opnå en sikker og sund ernæring og garantere produktivitet og bæredygtighed inden for landbrug, fiskeri og akvakultur. EU hjælper gennem sine politikker landbrugere og fiskere med at imødekomme fødevarerbehovet og tilbyde befolkningen en stabil forsyning af bæredygtige, sikre fødevarer af høj kvalitet og til en overkommelig pris. I lyset af udfordringerne vedrørende klimaændringer og befolkningstilvækst er bæredygtighed og ernæringsfølsomme systemer inden for landbrug, fiskeri og akvakultur af afgørende betydning for, at forbrugerne nu og i fremtiden garanteres en konstant forsyning af sikre og sunde fødevarer. EU's eksport er i den sammenhæng en væsentlig bidragsyder til den globale fødevarerforsyning. Med en fødevarerproduktion, som over det sidste årti har været fortsat stigende, om end i et langsommere tempo end tidligere, træffes der også foranstaltninger for at opnå bedre resultater på miljø- og klimaområdet inden for landbrug, fiskeri og akvakultur med henblik på at sikre bæredygtighed på lang sigt og samtidig tage hensyn til virkningerne for tredjelande. I modsætning til andre af verdens regioner, der trues af sult, er EU's centrale ernæringsproblemer overvægt og fedme samt mangel på mikronæringsstoffer. På verdensplan lever to tredjedele af verdens fattige i landdistrikterne og afhænger af landbrug som eksistensgrundlag. EU har i sit udviklingssamarbejde konstant prioriteret fødevarer- og ernæringsikkerheden højt og lægger navnlig i sine handelsforbindelser samt naboskabs- og udvidelsespolitikker vægt på fødevarsikkerhed, bæredygtigt landbrug og fiskeri. Som verdens største bidragsyder af humanitær fødevarerbistand til ofre for fødevarerkriser overalt i verden investerer EU massivt i at imødekomme behovet i de lande, der er i fare for at blive ramt af hungersnød.

VIGTIGSTE TENDENSER

- **Fedme** er et væsentligt sundhedsproblem i EU: I 2014 led 15,9 % af den samlede voksne befolkning af fedme. I Europa rammer fedme i uforholdsmæssig høj grad ældre og lavtuddannede. Problemet er mere alvorligt, hvis overvægt medregnes, eftersom det i så fald berører lidt over 50 % af EU's samlede voksne befolkning, og situationen forventes at forværres i de kommende år.
- **Den europæiske landbrugssektor** er nødt til at blive **økonomisk bæredygtig**, hvis den skal overleve på lang sigt. Faktorindkomsten i landbruget pr. årsarbejdsenhed — indikator for arbejdskraftens produktivitet — har været svagt stigende i EU og ligger i øjeblikket 21,6 % over niveauet fra 2010. Der er dog betydelige forskelle på de forskellige medlemsstater.
- I perioden 2005-2017 steg **den økologiske andel** af det samlede landbrugsareal næsten til det dobbelte, fra 3,6 % til 7,0 %. Det samlede økologiske landbrugsareal i EU-28 (dvs. fuldt ud omlagte arealer samt arealer under omlægning) var mere præcist på knap 12 mio. ha i 2016. Værdien af **detailmarkedet for økologi** i EU var i 2016 på 30,7 mia. EUR, idet væksten i detailsalget steg 12 % fra 2015 til 2016.
- Flere af de indikatorer, der måler **landbrugets negative miljøpåvirkning**, viser enkelte positive tendenser, men i de seneste år også en bekymrende udvikling på visse områder, herunder et øget forbrug af pesticider i visse dele af Europa og et fortsat højt forbrug af antimikrobielle stoffer (i EU anvendes 70 % af de antimikrobielle stoffer til dyr, der indgår i fødevarerproduktionen), og der er ikke sket væsentlige fremskridt med hensyn til at bremse den generelle nedgang i biodiversiteten.

- **Landbrugets drivhusgasemissioner** har siden 2010 været svagt stigende, men ligger dog stadig langt under niveauet fra 1990. Stigningen kan skyldes den øgede produktivitet og produktion i landbrugssektoren.
- Der ses et fald i den andel af EU's landareal, som er i fare for alvorlig **jorderosion**, hvilket delvis skyldes obligatoriske krydsoverensstemmelsesforanstaltninger i henhold til EU's fælles landbrugspolitik. Andelen af det landareal, der udsættes for naturlig erosion, og som skønnes at være truet af alvorlig jorderosion som følge af vand, faldt fra 6,0 % til 5,2 % i perioden 2000-2012.
- **EU's akvakultursektor** har løbende opnået bedre resultater i perioden 2014-2016. I 2016 afsatte EU's akvakultursektor 1,4 mio. ton og skaldyr til en værdi af knap 5 mia. EUR, hvilket i perioden 2014-2016 svarer til en årlig volumenstigning på 2,2 % og en årlig værdistigning på 3,1 %. Der ses også en stigende omstilling fra konventionel til økologisk akvakultur.

GLOBALE RANGLISTE

Ifølge den globale 2018-rapport med indeks og resultattavle over målene for bæredygtig udvikling (Bertelsmann Stiftung og Sustainable Development Solutions Network) opnår 14 af EU's medlemsstater mere end 70 ud af 100 point for mål nr. 2. 13 EU-medlemsstater ligger i den internationale top 20.

DEN EUROPÆISKE UNION I 2030

HVIS EU FORTSÆTTER DEN NUVÆRENDE UDVIKLING/ALT ANDET ER UÆNDRET

EU forventes fremadrettet at gøre løbende fremskridt med hensyn til at udrydde sult og fremme en bæredygtig praksis. I "EU Agricultural Outlook 2030"-rapporten forventes der ikke at opstå væsentlige mangler i EU's fødevarerikkerhed, hvis der ikke indtræffer større markedsforstyrrelser. Fødevarerikkerhedspolitikken sikrer et højt niveau af fødevarerikkerhed samt dyre- og plantesundhed inden for EU og er samtidig garanti for et effektivt indre marked. Der vil dog altid være en vis usikkerhed, hvorfor udvalgte risici overvåges. Indfrielsen af dette bæredygtighedsmål vil i høj grad afhænge af en højere bevidsthed blandt industrien, de ikkestatslige organisationer, myndighederne og borgerne om de sociale, kommercielle og personlige afgørende faktorer i forbindelse med usund kost og dens konsekvenser for både folkesundheden og de offentlige budgetter. I den sammenhæng kan den igangværende indsats for at ændre fødevarers sammensætning spille en vigtig rolle i vores håndtering af overvægt og fedme og deres økonomiske virkninger. Et godt resultat forudsætter også, at borgerne informeres om, hvordan de bruger nye teknologier eller løser nye udfordringer. Et stærkt samfundsmæssigt engagement på alle planer (foreninger, regeringer, det private erhvervsliv, forskere og sundhedseksperter) vil være af afgørende betydning for at forbedre fødevareressourcerne miljø- og sundhedsmæssige indvirkning, indkredse bedste praksis, forvalte fødevareressourcerne effektivt, reducere madspild osv. Investeringer i et mere bæredygtigt landbrug vil også bidrage positivt til en forbedret forsyningssikkerhed, som er nødvendig for at kunne løse udfordringer som den globale befolkningstilvækst eller klimaændringerne. Borgerne vil nyde godt af en integreret bekæmpelse af skadegørere eller af fødevarer med optimal næringsværdi, da det vil bidrage til at øge deres velfærd og dermed deres livskvalitet.

MULIGHEDER/POSITIVE DRIVKRÆFTER

Samfundsmæssigt engagement og deltagerorienteret politik, ændret adfærd, virksomheders sociale ansvar/ ansvarlig forretningsskik, bæredygtig offentlig-private partnerskaber, bæredygtige fødevarer-systemer, nye teknologier, kunstig intelligens, forskning og innovation, fokus på robuste samfund, uddannelse, offentlige og private investeringer samt åben og fair handel.

— RISICI/NEGATIVE DRIVKRÆFTER

Fattigdom, uligheder på social- og sundhedsområdet, en aldrende befolkning, geopolitisk ustabilitet, klimaændringer og tab af biodiversitet, ukontrollerede dyresygdomme, planteskadegørere og forurenende stoffer.

POLITISKE FOKUSOMRÅDER

Partnerskabet mellem EU og Afrika om fødevarer- og ernæringsikkerhed og bæredygtigt landbrug, der blev indgået i april 2016, fremmer forsknings- og innovationssamarbejde omkring bæredygtig intensivisering, landbrug og fødevarer-systemer vedrørende ernæring samt landbrugsmarkeder og handel.

Den moderniserede og forenklede fælles landbrugspolitik har til formål at bidrage mest muligt til gennemførelsen af målene for bæredygtig udvikling. Kommissionens forslag til det næste budget for perioden 2021-2027 fremhæver udtrykkeligt målet om yderligere at forbedre den bæredygtige udvikling inden for landbruget, fødevaresektoren og landdistrikterne.

Hensigten med det nationale program for diversitet af dyrkede planter er at stille et værktøj til rådighed med henblik på at bevare og anvende Sveriges planterigdom på intelligent og bæredygtig vis. Frø og andre gamle plantesorter indsamles i hele Sverige og opbevares i Nordisk Genbank. Programmet genindfører gamle kulturplanter på markedet.

Programmet for udvikling af landdistrikter på det portugisiske fastland for perioden 2014-2020 fremmer investeringer i landbruget med henblik på at øge kapaciteten og dermed generere merværdi, øge produktiviteten, fremme en mere effektiv ressourceudnyttelse og støtte den produktive og sociale struktur i landdistrikterne.

Grupo Cooperativo Cajamar-foretaget i Spanien er del af TomGEM-projektet, der udvikler nye strategier til at opnå et konstant højt udbytte i frugt- og grøntproduktion ved høje temperaturer. Formålet med projektet er at bestemme en lang række genetiske ressourcers fænotype for at fremme fremtidige sorter/genotyper med stabilt udbytte og afdække de gener, der kontrollerer blomstringsinduktion, pollenfertilitet og frugsætning.

”Baltic-Friendly Agriculture” er en række workshops arrangeret af WWF Polen under ledelse af landbrugsrådgivningscentret i Brwinów. Initiativet har gjort det muligt for landbrugerne at få øget kendskab til metoder, der kan nedbringe tabet af kvælstof- og fosforforbindelser fra landbrugsbedrifter, der bidrager til vandforurening.

Sikre et sundt liv og fremme trivsel i alle aldersgrupper

DEN EUROPÆISKE UNION I DAG

ØJEBLIKSBILLEDE/KVALITATIVT OVERBLIK

Sundhed er et grundlæggende menneskeligt behov, og EU har gjort betydelige fremskridt med at afhjælpe ulighederne på sundhedsområdet og de deraf følgende sociale og miljømæssige faktorer med betydning for folkesundheden. Et godt helbred spiller ikke kun en vigtig rolle på det personlige plan som en vigtig medvirkende faktor til livskvalitet, trivsel og social deltagelse, men bidrager også til en bæredygtig europæisk økonomi. Universel sundhedsdækning er et vigtigt politisk mål for EU og medlemsstaterne, da den både er en af målsætningerne i EU's charter om grundlæggende rettigheder og er en af de rettigheder, der anerkendes i den europæiske søjle for sociale rettigheder. Patienters adgang til sundhedsydelser til overkommelige priser forbliver sammen med effektivitet og bæredygtighed de vigtigste politiske mål, der drøftes i EU-sammenhæng i forbindelse med reformer af sundhedssystemet. Tobak og overdrevent alkoholforbrug, overvægt, manglende motion, overførbare sygdomme og psykiske problemer såsom depression og selvmord fortsætter imidlertid med at indvirke negativt på folkesundheden og skaber sammen med demografer og sociale forandringer yderligere byrder for EU's sundhedssystemer. EU støtter medlemsstaterne ved f.eks. at minimere risikofaktorerne ved ikkeoverførbare sygdomme, udveksle god praksis, sikre adgang til sundhedsydelser af høj kvalitet, øge kapaciteten til at forebygge og håndtere globale sundhedsstrusler såsom antimikrobiel resistens samt investere i forskning og innovation. På internationalt plan fremmer EU's udviklingsbistand universel adgang til sundhedsydelser af høj kvalitet. I overensstemmelse med den europæiske konsensus om udvikling bidrager EU til at styrke alle dele af sundhedssystemet og de videre fremskridt i retning af en universel sundhedsdækning.

VIGTIGSTE TENDENSER

- **Europæerne lever længere end nogensinde før**, og tendensen forventes at fortsætte. I 2016 var den forventede levetid i EU 81 år, hvilket er en stigning på 3,3 år i forhold til 2002.
- **En usund livsstil** har negative konsekvenser for folkesundheden, produktiviteten og de offentlige budgetter. Antallet af rygere blandt personer på 15 år eller derover faldt i 2017 til 26 %. I 2014 var over halvdelen af EU's voksne befolkning imidlertid stadig ramt af overvægt.
- I 2017 berettede 1,6 % af EU's befolkning om **uopfyldte behov for lægebehandling**, mens tallet i 2011 var 3,4 %. Omkostninger og lange ventelister er de vigtigste grunde til de uopfyldte medicinske behov.
- Antallet af personer under 65, der døde som følge af **ikkeoverførbare sygdomme** faldt støt mellem 2002 og 2015. Imidlertid udgør ikkeoverførbare sygdomme op til 80 % af sundhedsudgifterne. Det er dog stadig kun ca. 3 % af sundhedsbudgetterne, der bruges på forebyggelse. Antallet af dødsfald i EU som følge af **HIV, tuberkulose og hepatitis** faldt ret konstant i perioden 2002-2015. **Det anslås, at antimikrobiel resistens** er skyld i 33 000 årlige dødsfald i EU, hvilket koster 1,5 mia. EUR om året i sundhedsudgifter og produktivitetstab.
- I EU faldt antallet af personer, der er udsat for **luftforurening** med **partikler** i byområder, med næsten 20 % i perioden 2010-2015. Luftforurening er dog stadig den største miljørelaterede årsag til for tidlig død. Hvert år dør over 400 000 EU-borgere for tidligt som følge af dårlig luftkvalitet, og **millioner** lider af luftvejs- og hjerte-kar-sygdomme, der skyldes luftforurening.

- Tætheden i EU er forbedret betydeligt i de seneste årtier. EU er blevet den sikreste region i verden med 49 dødsfald pr. en million indbyggere. Således faldt antallet af dødsfald i EU med 43 % i perioden 2001-2010 og med yderligere 20 % i perioden 2010-2017.

GLOBALE RANGLISTE

Ifølge den globale 2018-rapport med indeks og resultattavle over målene for bæredygtig udvikling (Bertelsmann Stiftung og Sustainable Development Solutions Network) opnår 18 af EU's medlemsstater mere end 90 ud af 100 point for mål nr. 3. 11 EU-medlemsstater ligger i den internationale top 20. Samlet set er mål nr. 3 blandt de tre bæredygtighedsmål, hvor EU-medlemsstater

DEN EUROPÆISKE UNION I 2030

HVIS EU FORTSÆTTER DEN NUVÆRENDE UDVIKLING/ALT ANDET ER UÆNDRET

Sundhedssystemerne er nødt til at være tilgængelige og effektive samt modstandsdygtige over for udviklingen fremover, hvis de fortsat skal sikre universel sundhedsdækning i EU. Det bliver nødvendigt at skifte til en model, der lægger større vægt på sygdomsforebyggelse og sundhedsfremme, retter sig mere mod den enkelte og udnytter de digitale teknologier, samt at styrke den primære sundhedspleje og udvikle patientcentreret integreret pleje. Det er derudover vigtigt at mindske udbuddet af og efterspørgslen efter ulovlig narkotika. EU's ledere er stadig fast besluttet på at bekæmpe både overførbare og ikkeoverførbare sygdomme samt antimikrobiel resistens. Der gøres en stor indsats for at fremme en bredere indførelse af valideret bedste praksis. EU har for perioden 2020-2030 sat sig nye delmål om at nedbringe antallet af dødsfald og halvere antallet af alvorligt kvæstede.

PŘÍLEŽITOSTI/POZITIVNÍ HYBNÉ SÍLY

Samfundsmæssigt engagement og deltagerorienteret politik, ændret adfærd, en sundere befolkning og arbejdsstyrke, virksomheders sociale ansvar/ansvarlig forretningsskik bæredygtig offentlig-private partnerskaber, forebyggelse og sundhedsfremme, forskning og innovation, nye teknologier, digital omstilling af sundheds- og plejesektoren, fokus på robuste samfund, uddannelse, offentlige og private investeringer samt åben og fair handel.

RISICI/NEGATIVE DRIVKRÆFTER

Fattigdom, uligheder på social- og sundhedsområdet, biologiske trusler, klimaændringer og miljørisici, den offentlige sundhedsudvikling og holdbarhed påvirket af en aldrende arbejdsstyrke og omkostninger forbundet med nye teknologier og socioøkonomiske risici, en aldrende befolkning, sundhedsskadelige vaner, geopolitisk ustabilitet og trusler mod sundhedssikkerheden.

POLITISKE FOKUSOMRÅDER

EU bidrog til partnerskabsprogrammet med WHO om universel sundhedsdækning, der skal styrke sundhedssystemerne i mere end 35 partnerlande, og bakker sammen med FN op om behovet for og en forbedret adgang til familieplanlægning, mindske skadelige traditionelle skikke og kønsbaseret vold.

Med hensyn til antimikrobiel resistens har EU vedtaget en ambitiøs "One Health-handlingsplan" med det formål at bevare muligheden for en effektiv behandling af infektioner hos mennesker og dyr. Handlingsplanen indeholder retningslinjer for hensigtsmæssig anvendelse af antimikrobielle stoffer inden for sundhedsområdet, den fremmer forskning i nye antimikrobielle stoffer, vacciner og diagnosemetoder, ansporer til yderligere innovation, giver input til videnskabsbaserede politikker og lovforanstaltninger samt bidrager til at lukke nuværende vidensgab. På forebyggelsesområdet bliver valideret bedste praksis gennemført i større målestok i tæt samarbejde med EU's medlemsstater.

I den offentlige sundhedssektor i Den Slovakiske Republik er der etableret et net af almene og specialiserede centre for sundhedsrådgivning, der yder rådgivning baseret på en undersøgelse af de vigtigste personlige risikofaktorer (såsom rygning, ernæring, fysisk aktivitet eller stress). Centrene har derudover til formål at oplyse og få til at gå til sundhedsscreeninger og forebyggende undersøgelser.

I 2011 iværksatte den tværkommunale naturbeskyttelsesorganisation i Luxembourg projektet "Smag på naturen — spis regionalt, økologisk og fair". Projektet sigter mod at indføre bæredygtig mad i skolernes kantiner i de 33 deltagende kommuner samt skabe økonomiske muligheder for de af regionens landbrugere, som går ekstra langt for at beskytte miljøet. Landbrugere, der ønsker at deltage i projektet, skal ud over de kriterier, der skal garantere en almen miljø- og dyrevelfærdsbeskyttelse, anvende 5 % af deres landbrugsjord til beskyttelse af biodiversitet. Skolernes kantinepersonale tilbydes uddannelseskurser: "Mød producenterne", sunde fødevarer, sæsonbestemte menuer, udviklingslandene samt fødevarernes indvirkning på klimaet.

Med støtte fra Bill and Melinda Gates Foundation vandt CureVac GmbH fra Tyskland EU's første incitamentspris for innovation for de fremskridt, virksomheden havde gjort hen imod en ny teknologi til at holde vacciner stabile ved enhver omgivende temperatur.

I Polen har NGO'er inden for rammerne af det nationale sundhedsprogram skabt et onlineforum og gennemført oplysningskampagner samt udviklet screeningsværktøjer til måling af stemningsforstyrrelser, rådgivningsmateriale vedrørende psykiske problemer, radioprogrammer, publikationer og v

Sikre en inkluderende og retfærdig uddannelse af høj kvalitet og fremme af mulighederne for livslang læring for alle

DEN EUROPÆISKE UNION I DAG

ØJEBLIKSBILLEDE/KVALITATIVT OVERBLIK

I opbygningen af et fremtidigt Europa, som er bæredygtigt, robust, konkurrencedygtigt og sammenhængende, spiller uddannelse, erhvervsuddannelse og livslang læring en vigtig rolle, da folk derigennem bliver i stand til at udleve deres fulde potentiale. Uddannelse og undervisning er hele livet igennem vigtige aspekter af den menneskelige udvikling og vigtige drivkræfter for vækst, beskæftigelse og social samhørighed. Uddannelsesniveautet stiger støt blandt unge i Europa. EU er på vej til at nå Europa 2020-målene om færre unge, der forlader skolen tidligt, og , der færdiggør en videregående uddannelse. Der er gjort pæne fremskridt med hensyn til deltagelse i dagtilbud, mens der stadig er behov for at rette op på de dårlige resultater inden for matematik, naturvidenskab og læsning, digitale færdigheder og voksnes deltagelse i læring. Unge med handicap eller med indvandrerbaggrund opnår et væsentligt lavere uddannelsesniveau. Personer med kort skolegang og lavtuddannede unge møder særligt alvorlige udfordringer på arbejdsmarkedet. På internationalt plan får mange af EU's partnerlande hjælp til at styrke deres uddannelsessystemer gennem bilaterale støtteprogrammer, der lægger vægt på bedre adgang for navnlig piger og marginaliserede grupper til en god grunduddannelse i lavindkomstlande samt ustabile og k

VIGTIGSTE TENDENSER

- Andelen af **unge, der forlader skolen tidligt**, er faldet støt siden 2002. Faldet fra 17 % til 10,6 % i perioden 2002-2017 er et stort skridt på vejen mod det overordnede "Europa 2020"-mål på 10 %.
- Det **overordnede "Europa 2020"-mål om, at 40 % af personerne i aldersgruppen 30-34 år skal have gennemført en videregående uddannelse**, er praktisk taget indfriet (39,9 % i 2017).
- Siden 2003 har og børn **deltaget i dagtilbud**. EU's mål om, at 95 % af alle børn mellem 4 år og den skolepligtige alder deltager i førskoleundervisning, blev indfriet i 2016, selv om der fortsat er forskelle fra land til land.
- EU har også fastsat et mål om at få **andelen af 15-årige, der klarer sig dårligt i læsning, matematik og naturvidenskab, ned** under 15 % senest i 2020. Andelen af elever, der klarer sig dårligt i alle tre færdigheder, varierer meget på tværs af medlemsstaterne. EU halter samlet bagefter på alle tre områder og er — ifølge de senest tilgængelige data fra 2015 — gået et skridt tilbage i forhold til 2012-resultatet (naturvidenskab: 20,6 %, +4,0 procentpoint, læsning: 19,7 %, +1,9 procentpoint, matematik: 22,2 %, +0,1 procentpoint).
- I 2017 havde 57 % af EU's befolkning i aldersgruppen 16-64 år som minimum **grundlæggende digitale færdigheder**.
- **Beskæftigelsesfrekvensen for nyuddannede** steg i perioden 2015-2017 fra 76,9 % til 80,2 %, hvilket ligger tæt på EU's mål på 82 %.
- Andelen af **unge, der hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse**, har været faldende siden 2012, hvor den med 13,2 % var på sit højeste, og var i 2017 faldet til 10,9 %.
- **Andelen af voksne** (i aldersgruppen 25-64 år), der deltager i læring, var i 2017 på 10,9 %, hvilket er langt under målet om, at mindst 15 %.

GLOBALE RANGLISTE

Ifølge den globale 2018-rapport med indeks og resultattavle over målene for bæredygtig udvikling (Bertelsmann Stiftung og Sustainable Development Solutions Network) opnår 16 af EU's medlemsstater mere end 90 ud af 100 point for mål nr. 4. Syv EU-medlemsstater ligger i den internationale top 20. Mål nr. 3 blandt de tre bæredygtighedsmål, hvor EU-medlemsstaterne g

DEN EUROPÆISKE UNION I 2030

HVIS EU FORTSÆTTER DEN NUVÆRENDE UDVIKLING/ALT ANDET ER UÆNDRET

Stigningen i de unges uddannelsesniveau forventes at fortsætte som følge af befolkningsudviklingen, politiske reformer og strukturelle ændringer på arbejdsmarkedet. I 2030 vil det europæiske uddannelsesområde være veletableret, og der vil forhåbentlig ikke være nogen grænser eller hindringer for inklusiv læringsmobilitet og inklusivt akademisk samarbejde. Alle unge uanset deres socioøkonomiske baggrund har ret til bedre uddannelse og derigennem og bedre færdigheder. Inklusiv uddannelse og livslang læring forventes yderligere at resultere i, at færre forlader skolen tidligt, og deltager i læring på alle niveauer. Et arbejdsmarked i forandring forventes også at medføre, at voksne deltager i uddannelse. Borgerne vil kunne opnå validering af de færdigheder, de udvikler ved siden af den formelle uddannelse. Alle uddannelsesudbud vil rumme et stærkere element af arbejdsbaseret læring og et tættere samarbejde med erhvervslivet og civilsamfundet. Det vil fortsat være vigtigt at øge indsatsen for at integrere uddannelse i bæredygtig udvikling i læseplaner på alle uddannelsesniveauer.

MULIGHEDER/POSITIVE DRIVKRÆFTER

Samfundsmæssigt engagement og deltagerorienteret politik, ændret adfærd, virksomheders sociale ansvar/ ansvarlig forretningsskik, bæredygtig offentlig-private partnerskaber, forskning og innovation, digitale teknologier og onlineplatforme, kunstig intelligens, et arbejdsmarked i forandring, behov for nye færdigheder samt fokus på bæredygtige og robuste samfund.

RISICI/NEGATIVE DRIVKRÆFTER

Ulige muligheder, fattigdom, lave offentlige og private investeringer, færdigheds- og kompetencemismatch samt øget vidensgab.

POLITISKE FOKUSOMRÅDER

Kommissionen efterlever det første princip i den europæiske søjle for sociale rettigheder ved at koordinere den nye dagsorden for færdigheder i Europa og samarbejde med medlemsstaterne om inden 2025 at skabe et europæisk uddannelsesområde. Målet er at gøre uddannelsessystemerne mere inklusive og i højere grad baseret på livslang læring og drevet af innovation. Foranstaltninger, der i 2018 blev fremlagt i forbindelse med et europæisk uddannelsesområde inden 2025, skal bidrage til automatisk gensidig anerkendelse af eksamensbeviser og studieophold i udlandet, nøglekompetencer, digitale færdigheder, fælles værdier og inklusiv uddannelse, dagtilbud af høj kvalitet samt bedre sprogindlæring og sprogundervisning.

I 2016 iværksatte Slovenien et program, der skal forbedre undervisningskvaliteten og læringsoplevelsen ved at gøre det muligt for lærere og mentorer at øge deres viden, færdigheder og kompetencer gennem jobrotation. Programmet, der løber frem til 2022, er blevet tildelt et budget på 1,65 mio. EUR, hvoraf 1,32 mio. EUR kommer fra Den Europæiske Socialfond.

I regionen Veneto, Italien, der giver voksne uden kv personer med lavere erhvervskv på arbejdsmarkedet, mulighed for at få kreditanerkendelse af deres tidligere erhvervserfaring eller uddannelse og starte på et individuelt tilrettelagt uddannelsesforløb.

Den Europæiske Socialfond et initiativ, på ungdomsuddannelsesniveau, herunder , som der ikke længere er brug for på arbejdsmarkedet, mulighed for at få kreditanerkendelse af deres tidligere erhvervserfaring eller uddannelse og starte på et individuelt tilrettelagt uddannelsesforløb.

I Frankrig blev der i 2018 undertegnet en trepartsaftale om at åbne et inklusivt læringscenter for unge og for voksne handicappede i regionen Nouvelle-Aquitaine. 12 lærlinge med handicap vil blive uddannet inden for elektronik- og elsektoren samt den elektrotekniske sektor. Halvdelen vil blive uddannet i elektricitetsvirksomheden Enedis, mens resten vil blive uddannet i virksomheder, der er tilpasset handicappede.

ToekomstATELIERdelAvenir (alias TADA) tilbyder supplerende, frivillig og samfundsorienteret uddannelse til udsatte teenagere fra dårligt stillede kvarterer i Bruxelles, Belgien. Formålet er at øge de unge deltageres ressourcer, forebygge manglende motivation og de negative konsekvenser heraf (såsom skoletræthed, tidligt skolefravald, kriminalitet, arbejdsløshed og ekstrem radikaliserings) og bidrage til øget integration og social samhørighed.

Opnå ligestilling mellem kønnene og styrke alle kvinders og pigers rettigheder og muligheder

DEN EUROPÆISKE UNION I DAG

ØJEBLIKSBILLEDE/KVALITATIVT OVERBLIK

EU er blandt verdens førende inden for ligestilling mellem kønnene, og der er de seneste årtier sket fremskridt på området. Dette er et resultat af lovgivning om ligebehandling, integrering af kønsaspektet og foranstaltninger, der skal fremme kvinders rettigheder og ligestilling mellem kønnene. Der er kommet kvinder i arbejde i EU, og de er sikret en bedre uddannelse. Alligevel er kvinder stadig overrepræsenteret i lavtlønssektorer og underrepræsenteret i betydningsfulde stillinger. De kønsbestemte forskelle med hensyn til indkomst- og karriereudvikling medfører ofte ringere pensionsrettigheder for kvinder. Det er stadig påkrævet og muligt at foretage yderligere forbedringer. En særlig Eurobarometerundersøgelse i 2017 viste, at den generelle befolkning i EU støtter bredt op om ligestilling mellem kønnene: Ligestilling mellem kønnene har personlig betydning for 84 % af Europas borgere (herunder for 80 % af mændene). På internationalt plan integrerer EU kønsaspektet i sine eksterne politikker, lige fra handelsinstrumenter til den europæiske konsensus om udvikling og EU's naboskabs- og udvidelsespolitikker.

VIGTIGSTE TENDENSER

- Det Europæiske Ligestillingsinstituts ligestillingsindeks (2017) understreger, at der det seneste årti er sket en generelt positiv, omend langsom udvikling hen imod ligestilling mellem mænd og kvinder. Den største forbedring er sket på området magt (f.eks. beslutningstagning inden for den private og offentlige sektor), mens uligheden mellem kønnene steg på området tid (f.eks. husligt arbejde, fritid og ulønnet pleje). Medlemsstaternes resultater varierer meget. De medlemsstater får et højere samlet pointtal end i 2005. Nogle få medlemsstaters samlede pointtal er stagneret eller endda faldet en smule.
- **Forskellen i mænds og kvinders beskæftigelsesfrekvens** lå i 2017 under 12 procentpoint på EU-plan, hvilket er betydeligt lavere end i 2008, hvor den nåede op på 15,1 procentpoint. Denne forbedring skyldes i vidt omfang en stigende beskæftigelse blandt kvinder. Manglen på disponible og tilgængelige formelle pasningsordninger af høj kvalitet, navnlig for små børn, er en af de største hindringer for, at kvinder kommer ud på arbejdsmarkedet. I 2016 blev kun 32,9 % af alle børn i alderen 0-3 år passet i formelle uddannelses- og plejetjenester, hvilket er en stigning fra 28 % i 2008.
- Den **kønsbestemte lønforskel** er faldet en smule i løbet af de seneste år. I 2016 var kvinders gennemsnitlige bruttotimeløn 16,2 % lavere end mænds. Med en **kønsbestemt forskel i pension** på 36,6 % **vokser denne kløft kun yderligere efter pensionering.**
- Hvad angår **ligestilling mellem kønnene i europæisk politik**, steg andelen af kvinder i de nationale parlamenter fra 20,9 % til 29,7 % i perioden 2004-2018.
- I 2017 var en fjerdedel af **bestyrelsesposterne i de største børsnoterede selskaber** besat af kvinder. Mellem 2003 og 2017 steg dette tal næsten fast med 16,8 procentpoint om året.
- Den tid, som kvinder og mænd i EU anvender **på pleje, husligt arbejde og sociale aktiviteter**, er mere ulige fordelt nu end for 10 år siden. Mens ligestillingen således er gået tilbage i 12 medlemsstater, konstateres der forbedringer i otte medlemsstater.
- En ud af tre kvinder i Europa har oplevet **fysisk og/eller seksuel vold** efter det fyldte 15. år.

GLOBALE RANGLISTE

Ifølge den globale 2018-rapport med indeks og resultattavle over målene for bæredygtig udvikling (Bertelsmann Stiftung og Sustainable Development Solutions Network) opnår 11 af EU's medlemsstater mere end 80 ud af 100 point for mål nr. 5. 11 EU-medlemsstater ligger i den internationale top 20.

DEN EUROPÆISKE UNION I 2030

HVIS EU FORTSÆTTER DEN NUVÆRENDE UDVIKLING/ALT ANDET ER UÆNDRET

Hvis vi skal nå længere med at opnå ligestilling mellem kønnene og styrke kvinders og pigers stilling, kræver det forpligtelse, midler og en vedvarende indsats af aktører på alle planer, fra hver enkelt husstand til EU-institutionerne. Lovgivningsmæssige incitament er vigtige for at fremskynde disse fremskridt, men ligestilling mellem kønnene afhænger i høj grad af kulturelle og etiske værdier og af, hvordan samfundet udvikler og forandrer sig. I 2030 kan vi forvente, at EU har gjort yderligere fremskridt med hensyn til at styrke kvinders økonomiske stilling, opnå ligevægt mellem kønnene i beslutningstagningen og bekæmpe vold mod kvinder og piger. Den kulturelle og politiske udvikling og de fremtidige lovgivningsmæssige foranstaltninger er afgørende for gennemførelsen og omfanget af disse fremskridt.

MULIGHEDER/POSITIVE DRIVKRÆFTER

Samfundsmæssigt engagement og deltagerorienteret politik, ændrede sociale normer, ændret adfærd, virksomheders sociale ansvar/ansvarlig forretningskik, formel børnepasning, afbalancerede familieorlovsordninger, arbejdsformer, et afbalanceret uddannelsessystem, adgang til nye teknologier og forbedring af kvinders IT-færdigheder samt åben og fair handel.

RISICI/NEGATIVE DRIVKRÆFTER

Ulige muligheder, modreaktion mod fremskridt, færdigheds- og kompetencemismatch, sikkerhedstrusler, tilbagevenden til økonomisk protektionisme på verdensplan.

POLITISKE FOKUSOMRÅDER

I 2015 vedtog EU sin anden handlingsplan for ligestilling mellem kønnene og styrkelse af kvinders deltagelse og status i forbindelserne udadtil (2016-2020). Kommissionen iværksatte i september 2017 EU's og FN's fælles Spotlight-initiativ for at gøre en ende på vold mod kvinder og piger.

Kommissionen vedtog i 2015 en strategisk indsats for ligestilling mellem kønnene 2016-2019. Den strategiske indsats er rammen for Kommissionens løbende arbejde med at fremme ligestilling mellem kønnene og styrkelse af kvinders stilling samt fokusere på følgende fem prioriterede områder: 1) styrkelse af kvindernes deltagelse på arbejdsmarkedet og deres økonomiske uafhængighed, 2) mindskelse af de kønsbestemte løn-, indtjenings- og pensionsforskelle, 3) fremme af ligestilling mellem kvinder og mænd i beslutningsprocesser, 4) bekæmpelse af kønsbaseret vold, samt 5) fremme af ligestilling mellem kønnene og kvinders rettigheder overalt i verden. I det strategiske engagement anføres det desuden, at der tages hensyn til ligestilling mellem kønnene i alle EU's politikker og rammer.

Danmark klarer sig generelt godt på ligestillingsområdet. Danske kvinder er generelt udearbejdende og kan takket være landets gode forhold vedrørende forældreorlov og offentligt støttet børnepasning forfølge en karriere samtidig med at stifte familie. Ligestilling mellem kønnene gavner også de danske mænd. Sammenlignet med mange andre lande kan de bruge mere tid med deres familier. Forældreorlov efter et barns fødsel kan deles af forældrene, og relativt korte arbejdsdage medfører, at det ofte er faderen, der henter børn i daginstitutioner eller dagpleje.

Frankrig har indført et system med binomiale kandidater til departementsvalg, hvor man stemmer på en gruppe af kvindelige og mandlige kandidater. Dette sikrer en ligelig kønsfordeling på departementsplan og er med til at etablere delte stillinger inden for regionalpolitisk beslutningstagning, idet politikerne deles om ansvaret og får bedre muligheder for at opnå balance mellem arbejdsliv og privatliv.

På virksomhedsplan: GründerRegio M e.V., som er delvist finansieret af Den Europæiske Socialfond, yder uddannelse, rådgivning og netværksmuligheder til kvindelige iværksættere i München. Initiativet er rettet mod kvinder over 50 og kvinder, der vender tilbage til arbejdsmarkedet efter en periode som hjemmegående mødre. Projektet "guide" har støttet omkring 5 000 kvindelige iværksættere, hvoraf 56 % har startet egen virksomhed.

To bulgarske organisationer kører projektet "Career ROCKET". Lærere, skoleledere og skolernes erhvervsvejledere uddannes til at inddrage ligestilling mellem kønnene i alle fag på overbygnings- og ungdomsuddannelsesniveau ved at oplyse om kvinders bidrag inden for naturvidenskab, teknologi, politik, historie, geog, kunst og musik.

Sikre tilgang til og bæredygtig forvaltning af vand og sanitet for alle

DEN EUROPÆISKE UNION I DAG

ØJEBLIKSBILLEDE/KVALITATIVT OVERBLIK

Det er et grundlæggende menneskeligt behov at have adgang til vand. Vand er også en vigtig økonomisk ressource og udgør grundlaget for reguleringen af biodiversitet, klima og økosystemer. For at opfylde nuværende og kommende generationers efterspørgsel samt opretholde politisk stabilitet på nationalt og regionalt plan er det afgørende at beskytte vandøkosystemer mod forurening og hydromorfologiske ændringer og anvende vand på en bæredygtig måde. I EU sigter en omfattende vandpolitik mod at sikre, at der er tilstrækkelige mængder vand af god kvalitet til rådighed for såvel miljøet som menneskers behov ved at regulere de største belastninger (landbrug, industri, byspildevand), vandanvendelser (badevand, grundvand, drikkevand) og en integreret vandforvaltning. Langt størstedelen af de europæiske borgere har adgang til basal sanitet og er som minimum tilkoblet sekundær spildevandsrensning. Desuden nyder europæerne godt af drikkevand af en meget høj kvalitet. Belastninger som følge af urbanisering, diffus forurening fra landbruget, industrien og klimaændringerne påvirker imidlertid vandkvaliteten og vandsikkerheden på lang sigt. På globalt plan fremmer EU via den europæiske konsensus om udvikling og EU's naboskabs- og udvidelsespoltikker, at vand og sanitet gøres tilgængeligt for alle og forvaltes bæredygtigt.

VIGTIGSTE TENDENSER

- Andelen af mennesker, der bor i husstande uden **forbedrede sanitære faciliteter**, er i perioden 2007-2017 faldet fra 3,2 % til kun 2,0 % af den europæiske befolkning. Antallet af husstande, der er tilkoblet **sekundær spildevandsrensning**, steg mellem 2010 og 2015. Der er imidlertid fortsat forskel på de enkelte medlemsstater, idet nogle stadig kæmper med betydelige problemer. En ny type forurening spiller en væsentlig rolle — dette er tilfældet for badevand eller kombinerede kloaksystemer/kloaknet, der ved kraftige regnskyl frigiver store mængder forurening.
- 86,3 % af alle **saltvandsbadeområder** og 82,1 % af **ferskvandsbadeområderne udviste fremragende badevandskvalitet i 2017**.
- **Vandkvaliteten i de europæiske grundvandskilder** er steget betydeligt i perioden 2000-2014, og der ses en nedadgående tendens i den gennemsnitlige koncentration af nitrater.
- Mens der sker fremskridt på mange områder, opnåede kun ca. 40 % af **overskuds- og grundvandskilder** en god økologisk tilstand i 2015. **Det forholder sig bedre for grundvandet**, hvoraf 74 % opnår en god kemisk tilstand, og 89 % en god kvantitativ tilstand. Selv om forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, er faldet i de seneste to årtier, er der stadig problemer på området. Nitrater er de mest almindelige forurenende stoffer, der fører til dårlig kemisk tilstand af grundvandet i EU. Dette er særlig problematisk, fordi grundvandet ud over rindende overfladevand er en vigtig drikkevandskilde i Europa.
- **Vandstress forekommer kun i ringe grad i de fleste EU-lande, men er udbredt i nogle få, navnlig sydeuropæiske lande, og fænomenet er også stigende i Vest- og Nordeuropa.**
- Med henblik på at forebygge vandknaphed er det nødvendigt, at alle relevante sektorer anvender ferskvand effektivt. **Vandindvindingen** er i løbet af det seneste årti faldet i Europa, mens **vandudnyttelseseffektiviteten** er steget. Det **gennemsnitlige daglige drikkevandsforbrug** er i de sidste 20 år faldet fra ca. 200 l til ca. 120 l pr. person.

GLOBALE RANGLISTE

Ifølge den globale 2018-rapport med indeks og resultattavle over målene for bæredygtig udvikling (Bertelsmann Stiftung og Sustainable Development Solutions Network) opnår 25 af EU's medlemsstater mere end 80 ud af 100 point for mål nr. 6. Tre EU-medlemsstater ligger i den internationale top 20.

DEN EUROPÆISKE UNION I 2030

HVIS EU FORTSÆTTER DEN NUVÆRENDE UDVIKLING/ALT ANDET ER UÆNDRET

Samlet set forventes EU fortsat at gøre fremskridt med hensyn til bæredygtig forvaltning af vand og sanitet. Næsten alle borgere vil være sikret god adgang til vandtjenester — såsom drikkevand og spildevandsrensning — og sanitære faciliteter. Der er stadig behov for en yderligere indsats for at sikre, at alle EU-borgere får fuld adgang, at spildevandet renses ifølge de krævede standarder i hele EU, og at samtlige vandområder i Europa opnår en god tilstand. Nye forurenende stoffer, såsom mikroplast og lægemidler, bør også være genstand for særlig opmærksomhed i de kommende år. Den diffuse forurening fra landbruget skal reduceres yderligere. Vandforbruget skal blive endnu mere effektivt. Klimaændringerne og den deraf følgende forværring af tørker og oversvømmelser i EU's regioner øger ligeledes behovet for en mere bæredygtig vandforvaltning. Klimaændringerne vil øge det omfang af vandstress, der allerede mærkes i navnlig sydeuropæiske vandområder, men også mere og mere i andre dele af Europa. Gennemførelsen af den eksisterende vandlovgivning og udviklingen af ny lovgivning, såsom de seneste forslag om drikkevand og genbrug, vil hjælpe med til at løse disse udfordringer. Den igangværende kvalitetskontrol af en stor del af EU's vandlovgivning vil bidrage til at fastslå, hvorvidt lovgivningen skal tilpasses for fuldt ud at kunne nå de pågældende mål for bæredygtig udvikling.

MULIGHEDER/POSITIVE DRIVKRÆFTER

Ændret adfærd, samfundsmæssigt engagement og deltagerorienteret politik, pres fra samfundet om at sikre bæredygtige fødevarer og produktionskæder, virksomheders sociale ansvar/ansvarlig forretningskik, bæredygtig offentlig-private partnerskaber, digitalisering, bedre data gennem brug af jordobservationsværktøjer som f.eks. den globale komponent i EU's Copernicus-Landovervågningstjeneste, øget genbrug af vand, kunstig intelligens og nye teknologier, forskning og innovation, tingenes internet, den cirkulære økonomi samt multilateralisme.

RISICI/NEGATIVE DRIVKRÆFTER

Fattigdom og ulige muligheder, klimaændringer, diffus forurening fra landbrug, urbanisering, organisk forurenende stoffer, lægemiddelrester, plastaffald, industriproduktion og husholdningsaffald, geopolitisk ustabilitet og sikkerhedstrusler, prisoverkommelighed og vandpriser.

POLITISKE FOKUSOMRÅDER

Europæisk forskning og innovation vedrørende vand løsninger på vandrelaterede udfordringer. Partnerskabet for forskning og innovation i Middelhavsområdet (PRIMA), et initiativ til 494 mio. EUR, fokuserer på vandknaphed, landbrug og fødevarerikkerhed i Middelhavsområdet.

I Cypern er recirkulationsvand en voksende og stabil ressource, der bl.a. anvendes til kunstvanding og beskyttelse mod tørke. To projekter er med støtte fra EU-fonde allerede blevet iværksat: vandgenbrugsordningerne i hhv. Anthoupolis og Larnaca.

Racibórz Dolny-reservoaret til beskyttelse mod oversvømmelse er under opførelse i regionen Dolnośląskie i Polen. Det omfattende oversvømmelsesbeskyttelsesprogram har til formål at beskytte mod oversvømmelser fra Oder ved at genoprette naturlige oversvømmelsesområde og den naturlige overløbskapacitet i Oder

Spildevandsrensplaner i hele Europa begynder at anvende den energi og de andre ressourcer, der i affaldet, for at nedbringe deres forbrug og endda fungere som energiproducent. Et førsteklasses eksempel er et dansk renseanlæg i Marselisborg i Århus, som ved at investere i mere effektiv teknologi producerer mere end 150 % af den energi, det kræver at drive anlægget.

Malta opfordrer lokalsamfundene til at være med til at forbedre forvaltningen af vand og sanitet. Vandområdeplanernes tredje cyklus sikrer en høj deltagelse af lokalsamfund og interessenter, da beslutningerne vedrørende visse foranstaltninger vil indebære en afvejning af forskellige gruppers interesser.

Sikre adgang til økonomisk overkommelig, pålidelig, bæredygtig og moderne energi for alle

DEN EUROPÆISKE UNION I DAG

ØJEBLIKSBILLEDE/KVALITATIVT OVERBLIK

EU er med sine energi- og klimamål for 2020 på rette kurs mod at tilbyde alle europæere sikker og ren energi til en overkommelig pris. Der er allerede gjort store fremskridt hen imod en højere energieffektivitet og øget anvendelse af vedvarende energi, og EU bevæger sig støt fremad mod omstillingen til ren energi. EU's omstilling fra en økonomi baseret på fossile brændstoffer til en lavemissionsøkonomi med et digitalt og forbrugerorienteret energisystem er i praksis ved at blive til virkelighed. Afkoblingen af drivhusgasemissionerne fra bruttonationalproduktet (BNP) er fortsat, hvilket navnlig skyldes innovation. Der er også sket en afkobling mellem den økonomiske vækst og energiforbruget. Globale ændringer i energiproduktion og -efterspørgsel har stor betydning for geopolitikken og den industrielle konkurrenceevne. De medfører alvorlige udfordringer for Europa, men skaber også enestående muligheder. EU ønsker i denne sammenhæng at styrke sin rolle som global leder i forbindelse med omstillingen til ren energi og at skabe forsyningssikkerhed for alle sine borgere. Med energiunionen sigter EU mod at forsyne EU's borgere og virksomheder med sikker, bæredygtig og ren energi til en overkommelig pris. Udadtil fokuserer den europæiske konsensus om udvikling på at forbedre adgangen til energitjenester, der er økonomisk overkommelige, moderne, pålidelige og bæredygtige, øge anvendelsen af vedvarende energi og energieffektivitetsforanstaltninger samt bidrage til bekæmpelsen af klimaændringer. EU er en pioner, når det med sine blandingsinstrumenter, sin eksterne investeringsplan og sit v for stimulerer den private sektor til at investere i sektoren for bæredygtig energi. Naboskabs- og udvidelsespolitikkerne bidrager også på dette felt.

VIGTIGSTE TENDENSER

- Tendenserne i Europa peger i retning af at **"afkoble" den økonomiske vækst** fra energiforbruget og de dermed forbundne **drivhusgasemissioner**. Drivhusgasemissionerne faldt i perioden 1990-2017 med 22 %, mens EU's BNP steg med 58 %. Der har siden 2000 været en næsten konstant forbedring i EU af både energiproduktiviteten og energiforbrugets drivhusgasintensitet.
- EU sigter mod at opfylde sit mål om at opnå en **energieffektivitet på 20 %** i 2020. Mellem 2005 og 2016 faldt EU's primærenergiforbrug med 9,9 %, og det endelige energiforbrug faldt med 7,1 %.
- EU er på vej til at nå sit mål om, at 20 % af det endelige energiforbrug skal dækkes af **vedvarende energi** i 2020. I løbet af det seneste årti er brugen af vedvarende energi steget støt i EU, idet den i perioden 2005-2016 er steget fra 9,0 % til 17 % af det endelige bruttoenergiforbrug. Stigningen skyldes hovedsageligt en forudsigelig EU-lovgivningsramme, mere effektive teknologier, faldende omkostninger til teknologier for vedvarende energi samt mere markedsorienteret støtte.
- EU er stadig afhængig af **t fra lande uden for EU** for at opfylde sine energibehov. I perioden 2006-2016 holdt EU's importafhængighed sig næsten konstant, **på 53,6 %**, mens energiproduktionen faldt med 14 %. Der ses i samme periode en konsekvent reduktion af primærenergiforbruget på ca. 10 %.
- EU har gjort fremskridt med hensyn til at give borgerne **adgang til energi til en overkommelig pris**. I de senere år er der færre, der er ude af stand til at varme deres hjem tilstrækkeligt op. I 2017 udtrykte 8,1 % af EU's befolkning, at de manglede adgang til energi til en overkommelig pris — 2,8 procentpoint lavere end i 2007.

GLOBALE RANGLISTE

Ifølge den globale 2018-rapport med indeks og resultattavle over målene for bæredygtig udvikling (Bertelsmann Stiftung og Sustainable Development Solutions Network) opnår 26 af EU's medlemsstater mere end 80 ud af 100 point for mål nr. 7. Syv EU-medlemsstater ligger i den internationale top 20.

DEN EUROPÆISKE UNION I 2030

HVIS EU FORTSÆTTER DEN NUVÆRENDE UDVIKLING/ALT ANDET ER UÆNDRET

EU vil fortsat gøre fremskridt hen imod økonomisk overkommelig, pålidelig, bæredygtig og moderne energi for alle på grundlag af det ambitiøse lovgivningsramme, der er vedtaget på EU-plan. EU's vigtigste mål vil senest i 2030 føre til en reduktion af drivhusgasemissionerne på mindst 40 %, en andel på mindst 32 % af EU's energi fra vedvarende energikilder og en forbedring af energieffektiviteten med mindst 32,5 %. Målene skaber det nødvendige grundlag for gennemgribende samfundsændringer på vejen mod en fremtid med ren og bæredygtig energi. Connecting Europe-faciliteten vil fortsat yde støtte til at udvikle energiinfrastrukturen. Under det nye rammeprogram "Horisont Europa" er der foreslået et intensivt forsknings- og innovationsprogram med et budget på 15 mia. EUR til energi, mobilitet og klima. Overordnet set vil det foreslåede mål for integration af klimaændringer på 25 % i forbindelse med den økonomiske ramme for 2021-2027 betyde, at en ud af tre euro skal bruges på klimarelaterede spørgsmål, som også vedrører energisektoren. Der er behov for fortsat engagement for at sikre energiunionens gennemførelse, herunder en aktiv dialog med civilsamfundet og interessenterne, da deres bidrag og tilsagn er nøglen til en vellykket energiomstilling.

MULIGHEDER/POSITIVE DRIVKRÆFTER

Ændret adfærd, velinformerede, beskyttede og bevidste forbrugere, samfundsmæssigt engagement og deltagerorienteret politik, foregribende politikker, der muliggør en retfærdig omstilling, virksomheders sociale ansvar/ansvarlig forretningskik, nye forretningsmuligheder, crowdfunding og andre innovative finansieringsmuligheder, bæredygtig offentlig-private partnerskaber, beskatning af ressourcer, tingenes internet, uddannelse, digitalisering, kunstig intelligens og nye teknologier, forskning og innovation, en cirkulær lavemissionsøkonomi, nulmissionsmobilitet, robuste samfund og multilateralisme.

RISICI/NEGATIVE DRIVKRÆFTER

Stigende elforbrug som følge af digitaliseringen, svingende energipriser, fortsat afhængighed af og subsidier til fossile brændstoffer, manglende ændret adfærd, forsinket gennemførelse af politikker, lave offentlige og private investeringer, den digitale kløft, klimaændringer, geopolitisk ustabilitet og sikkerhedstrusler, en relativt set dyrere omstilling for mellem- og lavindkomstgrupper.

POLITISKE FOKUSOMRÅDER

I maj 2017 foreslog EU med henblik på at sætte fornyet skub i partnerskabet mellem EU og Afrika ”aktivering af Afrika”-strategien. EU har forpligtet sig til at fremme offentlige og private investeringer i bæredygtig energi i Afrika, navnlig i forbindelse med den eksterne investeringsplan og med henblik på at udbygge strategiske alliancer og strategisk samarbejde.

Oprettelsen af en europæisk energiunion er blevet en af Kommissionens centrale prioriteter. Der er vedtaget initiativer til virkeliggørelse af energiunionen. Navnlig vil 2016-pakken om ren energi til alle europæere medføre et mere konkurrencedygtigt, moderne og renere energisystem, der er bygget op omkring de tre vigtigste mål: at prioritere energieffektivitet, blive en af verdens førende inden for vedvarende energi og tilbyde forbrugerne rimelige vilkår.

I Nederlandene undertegnede over 40 organisationer (lokale og nationale regeringer, virksomheder, fagforeninger og miljøorganisationer) i 2013 en energiaftale om bæredygtig vækst med henblik på at øge andelen af vedvarende energi fra 5,8 % i 2015 til 16 % i 2023. I aftalen sættes der mål for omstillingen til nulemissionskøretøjer: senest i 2035 bør alle nye solgte biler være emissionsfri, og i 2050 gælder dette for alle biler på de nederlandske veje.

Budapest er medlem af borgmesteraftalen, et initiativ, der samler regioner og byer, som har forpligtet sig til at gennemføre EU's klima- og energimål. I 2011 indgik et af byens mest berømte termiske bade, Szechenyi-badet, den nærliggende zoologiske have samt det lokale fjernvarmeselskab et partnerskab, hvorved der opnås lavere kulstofemissioner og energiregninger. Varmen fra det varme kildevand i Szechenyi-badet genanvendes inde i Budapest Zoo til at varme luften op i ca. 26 bygninger, der rummer omkring 350 forskellige dyrearter og 500 planter.

Energiselskabet Fortum Jelgava, der i 2008 blev oprettet i Jelgava i Letland, omstrukturerede byens fjernvarmenet ved at erstatte det gasfyrede kedelvarmeverk med et nyt biomassekraftvarmeverk. Byens fjernvarmesystem har næsten helt skiftet fossile brændstoffer ud med de lokale vedvarende træressourcer.

VE-fællesskaber er enheder, hvorigennem borgere og/eller lokale myndigheder ejer eller tager del i produktionen og/eller anvendelse af vedvarende energi. Med mere end 2 500 initiativer i hele EU har de været afgørende for igangsætningen af den europæiske energiomstilling. Den lokale forankring og det lokale ejerskab af sådanne initiativer øger den sociale accept af projekter inden for vedvarende energi, navnlig hvad angår vindenergi. De mindsker også omkostningerne ved at sikre adgang til de mest egnede steder.

Fremme vedvarende, inkluderende og bæredygtig økonomisk

arbejde til alle

DEN EUROPÆISKE UNION I DAG

ØJEBLIKSBILLEDE/KVALITATIVT OVERBLIK

Europas genopretning efter den økonomiske krise har bidraget til den støt stigende beskæftigelse. Omfanget af investeringer er næsten tilbage på niveauet fra før krisen, og de offentlige udgifter er i bedring, selv om der er fare for, at opsvinget bremses. Væksten kommer imidlertid ikke alle borgere og medlemsstater ligeligt til gode, og navnlig arbejdsløsheden er i visse lande stadig høj. Investeringstendenserne og udviklingen i produktiviteten peger på, at der kan gøres mere for at styrke genopretningen og omstillingen til en mere bæredygtig økonomisk vækst i lyset af de globale udfordringer, vi på lang sigt vil opleve med hensyn til digitaliseringen og den demografiske udvikling. Ud over de fortsatte bestræbelser på at sikre holdbare offentlige udgifter på lang sigt fortsætter EU med at fremme investeringer inden for navnlig uddannelse, færdigheder og FoU samt strukturreformer for at gøre erhvervsklimaet og produkt- og arbejdsmarkedet mere effektive. ”Investeringsplanen for Europa” medvirker afgørende til at tiltrække private investeringer inden for strategiske sektorer af den europæiske økonomi. Strukturreformer til forbedring af arbejdsmarkedet og socialpolitikken bør bidrage til, at arbejdsstyrken tilegner sig de færdigheder, som er nødvendige for omstillingen til en grøn økonomi, og bør fremme bedre adgang til og lige muligheder på arbejdsmarkedet, rimelige arbejdsvilkår samt holdbare og tilstrækkelige sociale beskyttelsessystemer. De bør ligeledes bidrage til at forbedre arbejdsproduktiviteten og dermed skabe lønstigninger. Inddragelse af arbejdsmarkedets parter i udformningen og gennemførelsen af reformer kan styrke ejerskabet, virkningen og gennemførelsen. På internationalt plan arbejder EU på at opnå en inklusiv og bæredygtig vækst, skabe anstændige job og sikre arbejdstager- og menneskerettigheder. Eksempler på eksterne foranstaltninger på dette område omfatter den europæiske konsensus om udvikling, EU’s eksterne investeringsplan, EU’s handlingsplan vedrørende menneskerettigheder og demokrati 2015-2019 samt EU’s indsats gennem sine naboskabs- og udvidelsespolitikker. EU’s handelspolitik bidrager til, at de grundlæggende internationale arbejdsstandarder og menneskerettigheder overholdes. Det er forankret i flere EU-politikker, herunder inden for handel, at fremme ansvarlig forretningspraksis baseret på internationale retningslinjer.

VIGTIGSTE TENDENSER

- Den gennemsnitlige **levestandard** i Europa er højere end for to årtier siden. I perioden 2002-2017 voksede det reale **BNP** pr. indbygger i gennemsnit med 1,1 % om året. Senest er EU’s økonomi siden krisens udbrud i 2008 vokset i hastigt tempo, og realvæksten i BNP nåede i 2017 op på 2,2 %.
- De samlede **investeringers** andel af EU’s BNP var i 2017 på 20,8 % efter et kraftigt fald under den økonomiske og finansielle krise. Andelen er siden 2013 i gennemsnit vokset med 1,0 % om året. Det forventes, at ”Investeringsplanen for Europa” skaber 1,4 mio. job og øger EU’s BNP med 1,3 % inden udgangen af 2020.
- **Arbejdsproduktiviteten** er steget en anelse, men dens vækst ligger under pre-recession tendenser.
- **Arbejdsmarkedsdeltagelsen** stiger fortsat støt, og erhvervsfrekvensen nåede i 2017 op på 73,4 %. Stigningen kan primært tilskrives en højere beskæftigelse blandt de ældre og kvinderne. Den samlede beskæftigelse nåede op på et rekordhøjt antal af 239 mio. arbejdstagere, hvoraf der er 2,3 mio. i fuldtidsjob, mens antallet af deltidsbeskæftigede holder sig stabilt. I perioden 2000-2015 steg beskæftigelsen i miljøindustrien alene med 47,3 %. **Langtidsledigheden** er fortsat faldende, men udgør stadig lidt under halvdelen af den samlede arbejdsløshed. **Ungdomsarbejdsløsheden**, der med 23,8 % var på sit højeste i 2013, faldt til 16,8 % i 2017. I 2017 arbejdede 7,7 % af de europæiske arbejdstagere ufrivilligt på **tidsbegrænsede kontrakter**, hvilket

svarer til 57,7 % af alle midlertidigt ansatte, og denne andel er steget lidt i løbet af det seneste årti. Andelen af ufrivillig **deltidsbeskæftigelse**, som hovedsagelig rammer kvinder, steg i EU i perioden 2008-2014 fra 25,6 % af den samlede deltidsbeskæftigelse til det hidtidige højdepunkt på 29,6 %, hvorefter den i 2017 faldt til 26,4 %.

- Med hensyn til **arbejdende fattige** var også 9,6 % af folk i beskæftigelse truet af fattigdom i 2017. Tallet har , men på et højere niveau end i 2008 (8,5 %).

GLOBALE RANGLISTE

Ifølge den globale 2018-rapport med indeks og resultattavle over målene for bæredygtig udvikling (Bertelsmann Stiftung og Sustainable Development Solutions Network) opnår 17 af EU's medlemsstater mindst 80 ud af 100 point for mål nr. 8. Ni EU-medlemsstater ligger i den internationale top 20.

DEN EUROPÆISKE UNION I 2030

HVIS EU FORTSÆTTER DEN NUVÆRENDE UDVIKLING/ALT ANDET ER UÆNDRET

EU skal sikre en høj samlet beskæftigelsesfrekvens ved at skabe kvalitetsjob, der bidrager til omstillingen til bæredygtighed, navnlig for kvinder, unge, de ældre, personer med handicap, migranter og marginaliserede samfundsgrupper. Dette vil være med til at sikre, at den europæiske sociale velfærdsmodel er både tilstrækkelig og bæredygtig i lyset af langsom produktivitetsvækst og en aldrende befolkning. Selv om investeringsniveauet i den europæiske økonomi også vil vokse fremover, kræves der fortsat støtte for at løse udfordringer. EU's faldende befolkningstal og svindende økonomiske magt vil påvirke den stilling, EU indtager i den økonomiske verdensorden. Digitaliseringen og befolkningsudviklingen vil få konsekvenser for både den fremtidige vækst og udviklingen på arbejdsmarkedet. Dette kræver et stærkere fokus på EU's komparative fordele i forbindelse med uddannelse af høj kvalitet og øgede investeringer i forskning og innovation, der skal fremme social inklusion og miljømæssig bæredygtighed. Der vil ske en fortsat omstilling til en cirkulær økonomi, lige som indsatsen for at udrydde tvangsarbejde og menneskehandel vil fortsætte.

MULIGHEDER/POSITIVE DRIVKRÆFTER

Opkvæb og omskoling, digitalisering, forskning og innovation, samfundsmæssigt engagement og deltagerorienteret politik, pres fra samfundet om at sikre bæredygtige produktionskæder, kunstig intelligens, nye teknologier, virksomheders sociale ansvar/ansvarlig forretningssskik, bæredygtig offentlig-private partnerskaber, den kollaborative cirkulære lavemissionsøkonomi, en social økonomi og udviklingen af den sociale økonomis økosystemer, fokus på robuste samfund, multilateralisme, åben og fair handel samt forskning og innovation.

RISICI/NEGATIVE DRIVKRÆFTER

Lav produktivitetsvækst, færdigheds- og kompetencemismatch, langsom udbredelse af nye digitale teknologier og indvirkningerne af teknologiske forandringer på arbejdstagere og nye sektorer, sociale uligheder, regionale og territoriale forskelle, virkningerne af de demografiske ændringer og den rolle, som migration og tvangsfordrivelse, miljøforringelse og klimaændringer, geopolitisk ustabilitet og sikkerhedstrusler, tilbagevenden til økonomisk protektionisme på verdensplan, vanskeligheder ved at måle produktiviteten i mere og mere immaterielle økonomier, segmentering på arbejdsmarkedet og jobusikkerhed, den digitale kløft, databeskyttelse, balance mellem arbejdsliv og privatliv.

POLITISKE FOKUSOMRÅDER

”Investeringsplanen for Europa”, den såkaldte ”Juncker-plan”, har haft stor succes med at fremme investeringsklimaet. I juli 2018 nåede Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EFSD) sit oprindelige mål på 315 mia. EUR i investeringer, og den havde i december 2018 mobiliseret 371 mia. EUR i yderligere investeringer i hele EU siden 2015. Den har allerede bidraget til mere end 750 000 arbejdspladser. Tallet forventes at stige til 1,4 mio. inden udgangen af 2020. Over 850 000 små og mellemstore virksomheder (SMV’er) nyder godt af forbedret adgang til . Mindst 40 % af en fra Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer inden for infrastruktur- og innovationsvinduet går til projektelementer, der bidrager til klimaindsatsen i overensstemmelse med Parisaftalen om klimaændringer.

Tjekkiet indførte i 2017 øget i arbejdsplanlægningen, rettigheder til arbejdstimer og ferie, styrkede kollektive overenskomstforhandlinger, ændringer i aftaleretten, ændringer i den kollektive afskedigelsesordning, ændrede bestemmelser vedrørende fjernarbejde og en styrkelse af redskaber til forening af arbejds- og privatliv som f.eks. ”hjemmearbejde”.

PByen Gent i Belgien benytter regelmæssigt Den Europæiske Socialfond til at hjælpe ygtninge og romaer med at blive integreret på arbejdsmarkedet. F.eks. tilbød projektet ”Labour Team EIM” (2015-2017) skræddersyet vejledning til romaer. Hovedformålet var at hjælpe mindst 190 EU-interne migranter, hovedsagelig romaer, med at komme ind på arbejdsmarkedet. Projektet fortsætter i 2018-2019 med støtte fra Den Europæiske Socialfond.

Den Europæiske Investeringsbank yder et lån på 7,5 mio. EUR (støttet af Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer) til International S.A. til nansiering af et rumænsk projekt med henblik på genbrug og cirkulær økonomi. Projektet vil bidrage til skabelsen af 280 fuldtidsstillinger og en stigning i den indsamlede og forarbejdede mængde affald på over 50 000 ton om året.

I 2014 blev der oprettet en portugisisk koalition af det nationale civilsamfunds paraplyorganisationer med det formål at udarbejde en fælles holdning til De Forenede Nationers 2030-dagsorden for bæredygtig udvikling. Koalitionen arrangerede nationale høringsprocesser, onlinespørgeskemaer og lokale workshops for at drøfte forventningerne til De Forenede Nationers 2030-dagsorden for bæredygtig udvikling, herunder i forbindelse med mål nr. 8 i dagsordenen

Bygge modstandsdygtig infrastruktur, fremme inklusiv og bæredygtig industrialisering og fremme innovation

DEN EUROPÆISKE UNION I DAG

ØJEBLIKSBILLEDE/KVALITATIVT OVERBLIK

En højeffektiv infrastruktur inden for transportsektoren, energisektoren og den digitale sektor er afgørende for et tæt forbundet og integreret EU, hvor borgerne og virksomhederne fuldt ud drager fordel af fri bevægelighed og det indre marked samt af tilstrækkelige sociale infrastrukturer. Derfor udviser bl.a. de transeuropæiske net inden for transport, energi og den digitale sektor en integreret tilgang til at løse behovet for en robust, bæredygtig, sømløs og innovativ infrastruktur. Investeringer i ruminfrastrukturen er også et strategisk mål. Europas industri står stærkt og har inden for mange sektorer besvaret sin globale førerposition EU letter omstillingen til en intelligent, innovativ og bæredygtig industri, der kommer alle borgere til gavn. Mens der i EU ses et stigende BNP, falder de samlede drivhusgasemissioner, hvilket tyder på, at det er lykkedes at afkoble emissionerne fra den økonomiske vækst. De europæiske politikker sigter mod at styrke industrien, så den kan udvise ansvarlig og bæredygtig forretningsførelse, skabe beskæftigelse, øge Europas konkurrenceevne, fremme investeringer og innovation i rene og digitale teknologier samt beskytte de europæiske regioner og arbejdstagere, der er mest berørt af industrielle ændringer. EU's fokus på investeringer i forskning og innovation samt digital omstilling hjælper os i den globale konkurrence gennem skabelsen af arbejdspladser og forretningsmuligheder. EU er det mest åbne område i verden, når det gælder forskning og innovation, men er nødt til at blive bedre inden for opskalering og udbredelse, idet innovationer ikke altid bliver omsat til nye markeds- og vækstmuligheder. Erhvervslivet bør investere mere forskning og innovation, da vi i øjeblikket med investeringer på kun 1,3 % af BNP overhales af Kina (1,6 %), USA (2 %) og Japan (2,6 %). Digital omstilling er en vigtig katalysator for den nødvendige overgang til en cirkulær lavemissionsøkonomi og et cirkulært lavemissionsamfund. På internationalt plan bidrager den europæiske konsensus om udvikling til udformningen, opførelsen og driften af robuste og klimavenlige infrastrukturer af høj kvalitet med henblik på at fremme lige og økonomisk overkommelig adgang for alle, vækst, handel og investeringer. EU's handels-, udvidelses- og naboskabspolitikker bidrager også på dette felt.

VIGTIGSTE TENDENSER

- **Fremstillingsindustrien** tegner sig for to tredjedele af EU's eksport, beskæftiger 36 mio. mennesker — hver femte arbejdsplads i Europa — og er med til at sikre de europæiske borgeres høje levestandard.
- **Drivhusgasemissionerne** i form af industriprocesser og produktanvendelse faldt med mere end 17 % i perioden 2000-2016. Denne forbedring bekræftes derudover af, at industriens energiforbrug i perioden 2000-2016 faldt med 17 %.
- **Investeringer i FoU:** Europa tegner sig for 20 % af de globale investeringer i forskning og udvikling, fremstiller en tredjedel af alle videnskabelige publikationer af høj kvalitet og er en af verdens industriførende inden for bl.a. lægemiddelindustrien, den kemiske industri, maskinindustrien og modeindustrien. De to sektorer, der bruger ressourcer på forskning og udvikling, er erhvervslivet (65 %) og de højere læreanstalter (23 %), mens den offentlige sektor i 2016 stod for en andel på 11 %.
- **Antallet af patentansøgninger** i EU voksede betydeligt før den økonomiske krise og har siden da været stagnerende.
- **Virksomhedernes sociale ansvar:** 77 % af EU's virksomheder medtager virksomhedernes sociale ansvar i deres rapportering, og mange af dem går foran med hensyn til at forene aktiviteter vedrørende virksomhedernes sociale ansvar/ansvarlige forretningskik med målene for bæredygtig udvikling.

GLOBALE RANGLISTE

Ifølge den globale 2018-rapport med indeks og resultattavle over målene for bæredygtig udvikling (Bertelsmann Stiftung og Sustainable Development Solutions Network) opnår 10 af EU's medlemsstater mindst 73 ud af 100 point for mål nr. 9, med væsentlige forskelle på medlemsstaterne. 10 EU-medlemsstater ligger i den internationale top 20.

DEN EUROPÆISKE UNION I 2030

HVIS EU FORTSÆTTER DEN NUVÆRENDE UDVIKLING/ALT ANDET ER UÆNDRET

Europa går forrest i indsatsen for en mere bæredygtig og inklusiv industri. De økonomiske, samfunds- og miljømæssige forandringer vil tage fart, og teknologiske gennembrud på områder som robotteknologi, tingenes internet, kunstig intelligens og energisystemer vil ligeledes ske i hastigt tempo. Automatisering ved hjælp af IT vil transformere traditionelle fremstillingsprocesser og arbejdets karakter. Industrien integreres i stigende grad i globale værdikæder med et stærkt servicekomponent. Nye forretningsmodeller vil forårsage opbrud på de traditionelle markeder. Innovation og værdiskabelse forandres grundlæggende af en ny generation af forbrugere, som forventer medskabelse af værdi, bæredygtig forretningsskik, konnektivitet og resultatmålinger i realtid. Data bliver den nye konkurrencefaktor. Efterspørgslen efter råstoffer vil fortsat stige. I en situation, hvor naturressourcerne er under pres, og klimaændringerne bliver en stadig mere mærkbar realitet, vil efterspørgslen efter bæredygtige produkter, et cirkulært forbrug og nul- eller lavemission stige eksponentielt, og der vil være behov for miljøinnovationer. Europa vil øge sine investeringer i forskning og innovation samt robust infrastruktur, bl.a. gennem "Horisont Europa", EU's næste rammeprogram for forskning og innovation.

MULIGHEDER/POSITIVE DRIVKRÆFTER

Samfundsmæssigt engagement og deltagerorienteret politik, kunstig intelligens, tingenes internet, fuld digitalisering, den kollaborative cirkulære lavemissionsøkonomi, fokus på robuste samfund, virksomheders sociale ansvar/ ansvarlig forretningsskik, ansvarlig og bæredygtig minedrift og udvinding, bæredygtig offentlig-private partnerskaber, crowdfunding og uddannelse, multilateralisme samt åben og fair handel.

RISICI/NEGATIVE DRIVKRÆFTER

Lave offentlige og private investeringer i forskning og innovation, ændrede værdikæder, færdigheds- og kompetencemismatch, ændringer i den globale efterspørgsel, geopolitisk ustabilitet og sikkerhedstrusler, sociale uligheder, aldrende samfund, klimaændringerne og miljømæssige risici, der er forbundet med den stigende efterspørgsel efter naturressourcer, kløften mellem land og by.

POLITISKE FOKUSOMRÅDER

De europæiske satellitnavigationsprogrammer Galileo og EGNOS tilbyder takket være deres øgede nøjagtighed og pålidelighed bedre positions- og tidsoplysninger, hvilket har væsentlige positive virkninger for mange europæiske tjenester og produkter, som folk bruger dagligt, f.eks. navigationsudstyr i biler og mobiltelefoner samt kritiske beredskabstjenester. Gruppen for Jordobservation fremmer miljøovervågningsapplikationer til støtte for målene for bæredygtig udvikling og Parisaftalen om klimaændringer.

De transeuropæiske net løser behovet for en robust, sømløs og innovativ infrastruktur inden for transport, energi og den digitale sektor. De har til formål at sikre bedre forbindelser mellem EU's regioner og bidrager dermed til at "inkludere" borgerne overalt i Europa. Infrastrukturen opføres og indrettes til at kunne modstå risiciene i forbindelse med klimaændringer og samtidig fremme inklusion, innovation og jobskabelse.

Sverige er EU's førende på innovationsområdet med store private og offentlige investeringer i forskning og udvikling, et højt antal patentansøgninger, innovative SMV'er og en høj andel af beskæftigelsen inden for videnintensive aktiviteter. Investeringerne i fremstillingsindustrien er endvidere vokset hurtigere end EU-gennemsnittet, og industriproduktionen har en meget høj energieffektivitet.

Den tematiske platform for intelligent specialisering inden for industriel modernisering gør det muligt for regionale forvaltningsmyndigheder med lignende prioriteter for intelligent specialisering at samarbejde på grundlag af de kompetencer, de hver især har, dele infrastrukturen, opskalere for at opnå større virkninger samt udvikle fælles investeringsprojekter.

Ved hjælp af EU-støtte har en estisk virksomhed produceret en energioplagringsanordning, en såkaldt superkondensator, der er hundrede gange kraftigere end et almindeligt batteri og kan genoplades én million gange. Virksomheden har mobiliseret 15 mio. EUR til et produktionsanlæg i Tyskland, der har kapacitet til årligt at fremstille millioner af disse nye superkondensatorer.

Reduce inequality within and among countries

DEN EUROPÆISKE UNION I DAG

ØJEBLIKSBILLEDE/KVALITATIVT OVERBLIK

Ulighed er ligesom fattigdom et begreb. Den dækker uligheder, både hvad angår resultater og muligheder, som f.eks. indkomstulighed, ulige adgang til social beskyttelse samt ulighed, der nedarves fra generation til generation. Ulige muligheder er en vigtig medvirkende faktor til indkomstulighed. Der har inden for EU været indkomstkongvergens, og i de medlemsstater er levestandarden igen gået op efter krisen. I takt med at de europæiske økonomier genvinder deres styrke, er der imidlertid stigende bekymring for, om den økonomiske vækst er tilstrækkelig inklusiv. Generelt har graden af indkomstulighed i EU stabiliseret sig i de seneste år, selv om den stadig ikke er tilfredsstillende. Marginaliserede og udsatte grupper som f.eks. personer med handicap, migranter og etniske minoriteter (herunder romaer), hjemløse eller isolerede ældre samt børn rammes af særlige former for ulighed. Den socioøkonomiske inklusion af disse grupper er fortsat utilstrækkelig. Ulighed kan hæmme den økonomiske vækst og makroøkonomiske stabilitet og kan potentielt undergrave den sociale samhørighed. På verdensplan udgør en vedvarende høj grad af ulighed i EU's partnerlande en trussel mod videre fremskridt hen imod de mål for bæredygtig udvikling. Global ulighed kan også føre til stigende migration til EU. Som reaktion på de seneste udfordringer på migrationsområdet har Kommissionen arbejdet på at yde et omgående modsvaret og opbygge et bæredygtigt fremtidigt system, der kan modstå kriser. Det er af central betydning at sikre en bæredygtig forvaltning af migrationsstrømmene. EU's eksterne indsats, herunder dets udenrigs- og sikkerhedspolitik, udviklings-, naboskabs- og udvidelsespolitik samt EU's handels- og investeringspolitik bidrager alle til at tage hånd om årsagerne til ulighed uden for Europa. Et eksempel er den europæiske konsensus om udvikling, som fremmer princippet om ikke at lade nogen i stikken og forpligter til at gøre en indsats for at mindske ulighed i resultater og fremme lige muligheder for alle.

VIGTIGSTE TENDENSER

- **Disponibel indkomst:** De økonomiske forskelle mellem EU-landene er blevet mindre med tiden. Den reelle korrigerede disponible bruttohusstandsindkomst pr. indbygger er steget i størstedelen af medlemsstaterne. I 2017 var den i gennemsnit 4,4 % højere end før krisen i 2008. Der har været en vis indkomstkongvergens mellem EU's medlemsstater, idet den disponible indkomst i lavindkomstlande som Rumænien, Bulgarien og Polen er vokset hurtigere end EU-gennemsnittet.
- **Indkomstulighed:** I 2017 modtog de rigeste 20 % af alle husstande i EU på tværs af medlemsstaterne en indkomstandel, der var 5,1 gange højere end andelen for de fattigste 20 %, hvilket svarer til endnu større ulighed end før krisen (4,9 i 2009). Forskellen er dog mindre end i 2016 (5,2) og peger frem mod lidt lysere udsigter for nedbringelsen af indkomstmæssige uligheder i EU's medlemsstater. Der kan også konstateres en stabiliserende tendens i indkomstuligheden blandt EU's medlemsstater, hvis man ser på indkomstandelen for de fattigste 40 % af befolkningen. Denne lå i 2008 og 2012 på 21,2 %, hvorefter den i 2016 faldt en smule til 20,9 % for så i 2017 at være tilbage på 21,2 %.
- **Ulige muligheder:** Et vigtigt træk ved ulige muligheder er den virkning, forældrenes socioøkonomiske stilling har for børnenes uddannelsesnivea. Den undersøgelse, der i 2015 blev foretaget i forbindelse med programmet for international elevevaluering (PISA) viser, at 33,8 % af eleverne med de dårligst stillede socioøkonomiske baggrunde klarer sig dårligt i naturvidenskab, mens den tilsvarende andel blandt deres mest privilegerede jævnaldrende var på blot 7,6 %. Der hersker store forskelle mellem medlemsstaterne.

- **Udviklingsbistand:** Som verdens fortsat førende donor tegner EU sig for over 50 % af den samlede globale udviklingsbistand og bidrager dermed også på verdensplan til at reducere ulighed. EU's samlede støtte til udviklingslandene, herunder fra den offentlige og private sektor, er mere end fordoblet siden 2001, hvilket svarer til en gennemsnitlig årlig vækst på 6,4 %.

GBLALE RANGLISTE

Ifølge den globale 2018-rapport med indeks og resultattavle over målene for bæredygtig udvikling (Bertelsmann Stiftung og Sustainable Development Solutions Network) opnår 13 af EU's medlemsstater mindst 80 ud af 100 point for mål nr. 10. 11 EU-medlemsstater ligger i den internationale top 20.

DEN EUROPÆISKE UNION I 2030

HVIS EU FORTSÆTTER DEN NUVÆRENDE UDVIKLING/ALT ANDET ER UÆNDRET

EU og medlemsstaterne vil arbejde for at sikre bæredygtig og inklusiv vækst i EU som en nødvendig forudsætning for at mindske ulighed. De vil kombinere en effektiv og tilstrækkelig social beskyttelse og støttetjenester, god uddannelse som adgang til lige muligheder for alle samt velfungerende arbejdsmarkeder, der understøttes af effektive arbejdsmarkedspolitikker. Dette vil ikke kun være med til at mindske ulighederne mellem EU's medlemsstater, men vil også i væsentlig grad mindske den interne ulighed i de enkelte medlemsstater. Teknologiske fremskridt, navnlig implementeringen af kunstig intelligens, skal forvaltes hensigtsmæssigt med henblik på at undgå en digital kløft. Det står klart, at intet EU-land kan eller skal håndtere det enorme migrationspres på egen hånd. Samtidig med at støtte en effektiv integration af migranter og på arbejdsmarkedet og i samfundet rundt omkring i medlemsstaterne vil EU mindske incitamenterne til irregulær migration yderligere, redde menneskeliv og sikre de ydre grænser samt gennemføre en stærk fælles asylpolitik og politikker vedrørende lovlig migration. EU vil i sin optræden udadtil fortsat bekæmpe ulighed uden for Europa.

MULIGHEDER/POSITIVE DRIVKRÆFTER

Samfundsmæssigt engagement og deltagerorienteret politik, virksomheders sociale ansvar/ansvarlig forretningsskik, social velfærd (f.eks. beskatning, social beskyttelse og social inklusion, arbejdsmarkedspolitikker, boligpolitik, sundhedspleje, børnepasning, uddannelses- og kv veau samt livslang læring), transport og digital tilgængelighed, hvor der tages højde for ulighedens fysiske dimension, bekæmpelse af svig og korruption, utilateralisme samt åben og fair handel.

RISICI/NEGATIVE DRIVKRÆFTER

Ulige muligheder, et aldrende samfund, ændret husstandssammensætning (f.eks. enkeltpersonshusstande), huller i den sociale velfærd, klimaændringer og miljøforringelse, geopolitisk ustabilitet og sikkerhedstrusler, tilbagevenden til økonomisk protektionisme på verdensplan.

POLITISKE FOKUSOMRÅDER

Den europæiske konsensus om udvikling fremmer princippet om ikke at lade nogen i stikken og forpligter sig til at gøre en indsats for at mindske ulighed i resultater og fremme lige muligheder for alle. EU's handels- og investeringspolitik har til formål at optimere de muligheder, som handelspræferencer, handelsaftaler og investeringsaftaler rummer med henblik på jobskabelse, høj arbejdstagerbeskyttelse og investeringer i partnerlande, navnlig udviklingslande, og dermed bidrage til at reducere ulighed.

Mange af de 20 principper i den europæiske søjle for sociale rettigheder handler om at sikre lige muligheder for alle, retfærdighed samt inklusion på arbejdsmarkedet og i samfundet. Søjlen ledsages af en social resultattavle til overvågning af tendenser og resultater i hele EU. Det europæiske semester, som er en af søjlens vigtigste gennemførelsesmekanismer, er blevet styrket yderligere med øget fokus på social retfærdighed, ulighed og en mere inklusiv vækst. EU's samhørighedspolitik fremmer social inklusion og bekæmper fattigdom og forskelsbehandling.

Cyperns skatte- og socialsikringsystem er blevet mere effektivt med hensyn til at håndtere indkomstulighed. Omfordelingseffekten er næsten fordoblet siden krisen (i løbet af perioden 2009-2016). I 2014 indførte Cypern f.eks. en mindstelønsordning, hvilket også ansporer til beskæftigelse. Ordningen synes at have bidraget afgørende til at mindske fattigdom og ulighed samt styrke det sociale sikkerhedsnet.

Det tjekkiske pilotprojekt "Housing First for Families" drives af den lokale kommune i Brno og er bevis på, at kommunen fører an i lokalsamfundet, når det gælder om at bekæmpe hjemløshed. Via projektet tilbydes 50 familier, herunder både romaer og ikke-romaer, der er hjemløse eller bor på herberger, kommunale lejligheder og en intensiv sagsbehandling med fokus på først at skaffe en bolig. På grundlag af pilotprojektet er der vedtaget en handlingsplan for i løbet af perioden 2018-2025 at udrydde hjemløshed blandt familier i Brno.

La Bolsa Social er Spaniens første crowdimpacting-kapitalplatform for investorer og virksomheder, der ønsker at gøre en positiv social forskel. Selskabet forbinder investorer, der har et socialt sigte, med erhvervslivet for at fremme målene for bæredygtig udvikling. La Bolsa Social har ydet 1,8 mio. EUR i støtte til 10 virksomheder med sigte på sociale og miljømæssige resultater. Fem af virksomhederne har især fokuseret på at give personer med handicap adgang til oplysninger, et aktivt socialt liv og det offentlige rum.

I det svenske projekt "Brød i Bergslagen" blev nyankomne migranter tilbudt kurser i traditionel brødbagning med integration og erhvervsuddannelse for øje. Med udgangspunkt i projektets fysiske aktivitet indledtes en dialog mellem deltagerne, hjulpet på vej af uddannede frivillige.

Gøre byer og bebyggelser inklusive, sikre, robuste og bæredygtige

DEN EUROPÆISKE UNION I DAG

ØJEBLIKSBILLEDE/KVALITATIVT OVERBLIK

Europas byer er centrum for vor tids økonomiske, miljømæssige og sociale udfordringer. Mere end 70 % af EU's borgere bor i byområder, og 85 % af EU's BNP genereres i byerne. Byer og lokalsamfund har afgørende betydning for europæernes velfærd og livskvalitet, da de fungerer som knudepunkter for økonomisk og social udvikling og innovation. De tiltrækker mange mennesker i kraft af den brede vifte af muligheder inden for uddannelse, beskæftigelse, underholdning og kultur. EU's byer står dog også over for udfordringer såsom migrationspres og social udstødelse, mangling, mangel på passende boliger og infrastruktur samt stigende luftforurening for blot at nævne nogle få. Byerne er også særligt sårbare over for konsekvenserne af klimaændringer og naturkatastrofer. Det er Kommissionens, medlemsstaternes og de europæiske byers fælles bestræbelse at styrke de europæiske og nationale politikkers bymæssige dimension. I overensstemmelse med FN's nye dagsorden for byerne gør EU byområderne mere robuste gennem forebyggelse af katastrofe- og klimarelaterede risici og tager på en mere koordineret måde hånd om de forskellige udfordringer i byerne. På internationalt plan sigter EU's udviklings-, udenrigs- og sikkerhedspolitik samt udvidelses- og naboskabspolitikker mod at forbedre levevilkårene i byerne. Den europæiske konsensus om udvikling understreger behovet for at lægge større vægt på byernes og de lokale myndigheders vigtige rolle i opfyldelsen af målene for bæredygtig udvikling.

VIGTIGSTE TENDENSER

- **Genanvendelsesgraden for kommunalt affald** steg med samlet 11,0 procentpoint fra 2007 til 2016.
- **Boligkvaliteten** i EU er blevet bedre i de seneste seks år. Andelen af EU-indbyggere, der oplever grundlæggende mangler i deres boligforhold, faldt med 4,8 procentpoint mellem 2007 og 2017, hvor den var på 13,1 %.
- Folk i byerne har nemmere adgang til **offentlig transport**, idet kun 9,7 % af dem angiver, at det er vanskeligt eller meget vanskeligt, sammenlignet med 37,4 % af folk i landdistrikterne.
- Der er fortsat betydelige problemer med **luftforurening**, selv om næsten 20 % færre personer blev udsat for luftforurening i 2015 end i 2010.
- **Kunstigt anlagte arealer** pr. indbygger steg med 6 % i perioden 2009-2015. Da Europa er en af klodens mest urbaniserede verdensdele, er det nødvendigt med en større indsats for at standse jordforringelsen.
- **De lokale og regionale myndigheder**, som deltager i borgmesteraftalens handlingsplaner, formåede at reducere drivhusgasemissionerne med 23 % og energiforbruget med 18 %, og de arbejder nu på at øge den lokale energiproduktion, så den senest i 2020 udgør 19 % af det samlede energiforbrug.

GLOBALE RANGLISTE

Ifølge den globale 2018-rapport med indeks og resultattavle over målene for bæredygtig udvikling (Bertelsmann Stiftung og Sustainable Development Solutions Network) opnår 23 af EU's medlemsstater mindst 80 ud af 100 point for mål nr. 11. 10 EU-medlemsstater ligger i den internationale top 20.

DEN EUROPÆISKE UNION I 2030

HVIS EU FORTSÆTTER DEN NUVÆRENDE UDVIKLING/ALT ANDET ER UÆNDRET

Senest i 2050 forventes lidt over 80 % af den europæiske befolkning at bo i byerne. EU og medlemsstaterne på alle forvaltningsniveauer arbejder sammen med civilsamfundet, erhvervslivet og forskerne om at skabe en fremtidssikret by i konstant udvikling. De europæiske byer vil fortsat have en stærk tiltrækningskraft på borgerne, idet de tilbyder beskæftigelsesmuligheder og sociale tjenester samt en højere livskvalitet. For at sikre en god sameksistens inddrager de europæiske byer samtlige interessenter på alle planer i et samarbejde om emner som bolig, energi, mobilitet, vand, klimaændringer, fattigdomsbekæmpelse, ulighed, cirkulær økonomi, modstandsdygtighed og sikkerhed. De europæiske byer vil blive intelligente byer, hvor de traditionelle netværk og tjenester gøres mere effektive ved at anvende digitale teknologier og telekommunikationsteknologier til gavn for borgerne og virksomhederne.

MULIGHEDER/POSITIVE DRIVKRÆFTER

Intelligent specialisering, partnerskaber mellem byer, samfundsmæssigt engagement og deltagerorienteret politik (f.eks. kollaborativ byforvaltning og multistakeholderplatforme), planer for bæredygtig og effektiv virksomheders sociale ansvar/ansvarlig forretningsskik, crowdfunding og andre innovative finansieringsformer, digitalisering, kunstig intelligens og nye teknologier, den kollaborative økonomi, offentlig transport med lav emission, aktive transportformer (til fods og på cykel) og den tilhørende infrastruktur, forskning og innovation, lavemissionsbygninger, bylandbrug og grønne byområder.

RISICI/NEGATIVE DRIVKRÆFTER

Miljøforringelse og klimaændringer, forurening, et aldrende samfund, kriminalitet og sikkerhedstrusler, svig og korruption, social ulighed samt stigende boligpriser.

POLITISKE FOKUSOMRÅDER

På udviklingsområdet har Kommissionen en ny tilgang til ”Den Europæiske Unions samarbejde med byer og lokale myndigheder i tredjelande”, ifølge hvilken EU’s eksterne støtte koncentrerer sig om planlægning, og forvaltning af byerne.

EU’s dagsorden for byerne blev med Amsterdampagten **lanceret i maj 2016**. Den tager afsæt i en ny arbejdsmetode, hvor man på **EU-niveauer** fremmer samarbejde mellem medlemsstaterne, byerne, Kommissionen og andre interessenter med henblik på at stimulere væksten, leveforholdene og innovationen i Europas byer samt indkredse og tage hånd om sociale udfordringer. Ved at fokusere på konkrete prioriteter inden for særlige partnerskaber sigter EU’s dagsorden for byerne mod at forbedre livskvaliteten i byområderne.

I Irland skyldes det nuværende pres på boligmarkedet delvis det voldsomme fald i boligbyggeriet. I 2016 iværksatte den irske regering sin handlingsplan for genopbygning af Irland på området boliger og hjemløshed med sigte på at fremskynde udbuddet af alle boligformer. Handlingsplanen har fem vigtige ”søjler”: håndtering af særlige udfordringer, håndtering af hjemløshed, fremskyndelse af socialt boligbyggeri, opførelse af nye boliger, forbedring af udlejningssektoren og bedre udnyttelse af den eksisterende boligmasse.

Projektet ”Global Nachhaltige Kommune” (globalt bæredygtige kommuner), der gennemføres i den tyske region Nordrhein-Westfalen, skal hjælpe 15 lokale myndigheder, fra små og mellemstore myndigheder til store byer og landdistrikter, via systematisk støtte til udarbejdelsen af en bæredygtighedsstrategi, der tager højde for deres individuelle lokale udfordringer med udgangspunkt i den globale ramme omkring målene for bæredygtig udvikling. En lignende tilgang er også blevet vedtaget i andre tyske delstater.

LIPOR, en tværkommunal affaldshåndteringsvirksomhed i regionen Grande Porto i Portugal, står for forvaltningen, nyttiggørelsen og behandlingen af kommunalt affald produceret i de tilknyttede kommuner. LIPOR har på en gammel losseplads genoprettet miljøet og landskabet og efterfølgende investeret i og opført en oplevelsespark. Det har resulteret i et område med plads til lege-, fritids- og uddannelsesaktiviteter.

Urban Laboratory, en ikke-statslig organisation i Estland, beskæftiger sig med udvikling af bæredygtige og inklusive byer. I sin rådgivning af de lokale myndigheder baner Urban Laboratory vejen for moderne tendenser i Estland og gør borgerne mere bevidste om deres nærmiljø.

Zajistit udržitelnou spotřebu a výrobu

DEN EUROPÆISKE UNION I DAG

ØJEBLIKSBILLEDE/KVALITATIVT OVERBLIK

Bæredygtige forbrugs- og produktionsmønstre har til formål at reducere Europas miljøaftryk ved at ændre den måde, hvorpå vi anvender ressourcer og producerer, distribuerer og forbruger varer. EU har i de senere år gjort fremskridt hen imod at blive en ressourceeffektiv, grøn og konkurrencedygtig lavemissionsøkonomi, men bæredygtighed i forbruget og produktionen er stadig den vigtigste udfordring i EU med hensyn til at nå målene for bæredygtig udvikling og kræver en fortsat indsats på alle planer. EU's tilgang går ud på at øge ressourceeffektiviteten samtidig med at mindske miljøbelastningen gennem omstillingen til en cirkulær økonomi, hvor værdien af produkter, materialer og ressourcer bevares længst muligt i økonomien, og forureningen og affaldsproduktionen minimeres. 54 af foranstaltningerne i EU's handlingsplan for den cirkulære økonomi fra 2015 sætter ind på alle stadier af produkt- og materialekredsløbet (produktion, forbrug, affaldshåndtering, marked for sekundære råstoffer, innovation og investeringer samt overvågning) og fem prioriterede områder (plast, madspild, kritiske råstoffer, byggeri og nedrivning samt biomasse og biobaserede produkter). I 2018 var der allerede gennemført over 85 % af foranstaltningerne, og de resterende er blevet iværksat. Den europæiske interessentplatform for cirkulær økonomi, der blev oprettet i 2017, og EU's platform for fødevarer og madspild, der blev oprettet i 2016, skal opfordre virksomheder, offentlige myndigheder og andre interessenter til at dele viden og udbrede god praksis. Et særligt partnerskab, der inden for rammerne af EU's dagsorden for byerne blev oprettet til at undersøge dette nærmere, har foreslået en række tiltag til at integrere den cirkulære økonomi i byerne. Europas bioøkonomistrategi, der blev opdateret i 2018, understøtter derudover en modernisering og styrkelse af EU's industrigrundlag gennem skabelse af nye værdikæder og grønnere, mere omkostningsbesparende industriprocesser. Udadt fremmer EU som led i sin værdibaserede handelspolitiske dagsorden ansvarlig forvaltning af forsyningskæderne samt retfærdige og etiske handelsordninger, og EU fremhæver i sine tiltag inden for udviklings-, udvidelses- og naboskabspolitikkerne ligeledes vigtigheden af bæredygtige forbrugs- og produktionsmønstre.

VIGTIGSTE TENDENSER

- **Afkoblingen af den økonomiske vækst fra forbruget af naturressourcer** måles på grundlag af EU's ressource- og energiproduktivitet. Siden 2001 har EU øget sin ressourceproduktivitet med 36,4 % (2017) og sin energiproduktivitet med 29,2 % (2016), hvilket betyder, at der blev produceret mere (målt i BNP) pr. enhed anvendt materiale eller energi.
- Fra 2004 til 2016 faldt **affaldsproduktionen**, bortset fra store mængder af mineralsk affald, med 6,5 % i EU. Fra 2004 til 2014 steg **EU's genanvendelsesprocent** en anelse fra 53 % til 55 %, og graden af cirkulær materialeanvendelse, der angiver den andel af det samlede materialeforbrug, der stammer fra indsamlet affaldsmateriale, steg fra 8,3 % til 11,7 %.
- EU's økonomi afhænger af råstoffer fra resten af verden. Råvarer udgør over 60 % af EU's samlede fysiske import.

GLOBALE RANGLISTE

Ifølge den globale 2018-rapport med indeks og resultattavle over målene for bæredygtig udvikling (Bertelsmann Stiftung og Sustainable Development Solutions Network) opnår 11 af EU's medlemsstater mere end 60 ud af 100 point for mål nr. 12. Samlet set opnår EU-medlemsstaterne den næstlaveste gennemsnitlige placering på den globale rangliste for dette bæredygtighedsmål.

DEN EUROPÆISKE UNION I 2030

HVIS EU FORTSÆTTER DEN NUVÆRENDE UDVIKLING/ALT ANDET ER UÆNDRET

I lyset af Europas store behov for råstoffer og sine egne relativt begrænsede materialeressourcer er Europa nødt til fortsat at fokusere på en bæredygtig produktion og et bæredygtigt forbrug. Metallisk malm og kritiske råstoffer af høj værdi, som Europa er særligt afhængig af at importere, vil kræve ekstra opmærksomhed. Der skal også fokuseres på store og energiintensive materialer såsom cement, aluminium, stål og plast i betragtning af deres potentiale til at begrænse drivhusgasemissioner. Vi skal ligeledes være opmærksomme på sektorer som fødevarer-systemerne og tekstilindustrien, hvor ressourceforbruget har en særlig stor indvirkning på miljøet (bl.a. med hensyn til vandforbrug, forurening, luftkvalitet og næringsstoffer). Takket være EU's reviderede affaldslovgivning og EU's handlingsplan for madspild vil EU nedbringe det årlige madspild og bidrage til at nå det globale mål om halvering af madspildet senest i 2030. Affaldslovgivningen vil øge genanvendelsesprocenten til de 60 %, som senest i 2030 vil være juridisk bindende, og med endnu højere mål for mange emballagematerialer. Det vil inden for genanvendelse være nødvendigt at levere højere kvalitet frem for kvantitet, mindske ressourceforbruget og affaldsproduktionen gennem bedre produktdesign og fokusere på systemiske tilgange, der ved at holde produkter og materialer i brug skaber merværdi i økonomien. Der skal en højere andel af genanvendt indhold i nye produkter, navnlig i plastprodukter.

MULIGHEDER/POSITIVE DRIVKRÆFTER

Ændret adfærd, samfundsmæssigt engagement, pres fra samfundet om at sikre bæredygtige produktionskæder, partnerskaber og deltagerorienteret politik, uddannelse, virksomheders sociale ansvar/ansvarlig forretningsskik, crowdfunding og andre innovative initiativer, foregribende politikker, der muliggør en retfærdig omstilling, kunstig intelligens, nye teknologier, forskning og innovation, den kollaborative og cirkulære økonomi, bioøkonomi, digitalisering, bæredygtig økonomi, reformeret beskatning (f.eks. beskatning af ressourceforbrug og forurening), grønne indkøb, intelligente byer, tingenes internet samt åben og fair handel.

RISICI/NEGATIVE DRIVKRÆFTER

Traditionelle/konservative forbrugs- og produktionsmønstre, modstand fra sektorer/regioner, der mister deres traditionelle økonomiske aktiviteter, langsomme ændringer af de lovgivningsmæssige rammer samt mangel på

POLITISKE FOKUSOMRÅDER

EU på internationalt plan

På internationalt plan er et af EU's mest kendte initiativer "Skift til grøn", der samler regeringer og interessenter fra EU og partnerlandene med fokus på at vedtage bæredygtige forbrugs- og produktionsmønstre i den private sektor.

På EU-plan

I 2018 blev der vedtaget nye EU-regler om affald med det sigte, at alle medlemsstater senest i 2030 skal genbruge eller genanvende 60 % af det kommunale affald og 70 % af emballageaffaldet og senest i 2035 skal reducere den mængde affald, der deponeres, til mindre end 10 %. For første gang vil de nye regler kræve, at medlemsstaterne vedtager nationale programmer til forebyggelse af madaffald og reducere, overvåge og rapportere om madspild.

På nationalt plan

Et nyligt forslag til forordning i Sverige giver momsfratagelse for reparationsarbejder og skattefradrag for arbejdsudgifter i forbindelse med reparationer. Foranstaltningen vil gøre det billigere for forbrugerne at få repareret deres apparater og vil tilskynde dem til at få dem repareret frem for at smide dem ud og købe nye.

På regionalt/ lokalt plan

Ved hjælp af EU-midler har man i Ljubljana udviklet et integreret affaldssystem med et regionalt affaldshåndteringscenter for 37 kommuner. Siden Sloveniens tiltrædelse af EU har hovedstaden sat skub i særskilt indsamling og genanvendelse og reduceret den mængde affald, der deponeres, med 59 %. Byen har også investeret i forebyggelse og genbrug. Nu producerer Ljubljana 41 % mindre affald pr. indbygger end det europæiske gennemsnit og besluttede ikke at bygge to nye forbrændingsanlæg som oprindeligt planlagt.

På virksomhedsplan

UMICORE, der på 20 år har forvandlet sig fra et belgisk mineselskab inden for ikke-jernholdige metaller til en global koncern inden for materialeteknologi og -genanvendelse, har med 10 000 ansatte en omsætning på 10,4 mia. EUR og investeringer i Belgien, Bulgarien, Nederlandene og Frankrig. Virksomheden har tilsluttet sig en cirkulær økonomimodel, hvor den genvinder værdifulde metaller og kritiske råstoffer fra affald af elektrisk og elektronisk udstyr.

På civilsamarbejdsplan

I 2017 forsynede den europæiske sammenslutning af fødevarerbanker sammen med sine medlemmer 44 700 fremtrædende velgørenhedsorganisationer med 4,1 mio. måltider om dagen til gavn for 8,1 mio. mennesker. Arbejdet foregår i tæt samarbejde med fødevarer virksomheder med henblik på at gemme mad, der ellers ville gå til spilde, og uddele den til dem, som har behov for den.

Handle hurtigt for at bekæmpe klimaændringerne og deres konsekvenser

DEN EUROPÆISKE UNION I DAG

ØJEBLIKSILLEDE/KVALITATIVT OVERBLIK

Klimaændringerne er en af vor tids største globale udfordringer. Bekæmpelsen af klimaændringerne kræver en verdensomspændende indsats for at reducere de globale drivhusgasemissioner. EU er gået forrest i den internationale indsats for at nå frem til en global klimaafteale. Det internationale samfund, herunder EU, har forpligtet sig til at holde stigningen i den globale temperatur et godt stykke under 2 °C over det førindustrielle niveau og videreføre indsatsen for at begrænse temperaturstigningen til 1,5 °C. Målene understøttes af videnskabelig forskning under Det Mellemsstatslige Panel om Klimaændringer og er nedfældet i Parisaftalen. EU har forpligtet sig til at nedbringe sine drivhusgasemissioner med 20 % senest i 2020 og med mindst 40 % ved udgangen af 2030 (i forhold til niveauet i 1990). EU er godt på vej til at opfylde sit emissionsreduktionsmål for 2020 og har indført lovgivning, der bidrager til at nå målet for 2030, herunder en ambitiøs lovgivning vedrørende energieffektivitet og vedvarende energi. Siden 2013 har EU-strategien for tilpasning til klimaændringer støttet tiltag, der gør EU mere klimarobust. Men EU må gå længere for at efterleve Parisaftalen og gøre sig markant mindre afhængig af fossile brændstoffer, der stadig subsidieres kraftigt. Kommissionen fremlagde i november 2018 sin strategiske langsigtede vision for en blomstrende, moderne, konkurrencedygtig og klimaneutral økonomi inden udgangen af 2050. I visionen understreges det, at alle sektorer og politikker bør bidrage til at realisere denne omstilling. På internationalt plan er klimamålene en aktivt integreret del af EU's udenrigs- og sikkerhedspolitik samt dets udviklings-, udvidelses- og nabolandspolitikker. Bekæmpelsen af klimaændringer er også medtaget i kapitlerne om handel og bæredygtig udvikling i den nye generation af EU's handels- og investeringsaftaler og er derudover en integreret del af EU's holdninger på G20-mødet, som er et førende forum for verdens vigtigste økonomier.

VIGTIGSTE TENDENSER

- EU lykkes fortsat med at **afkoble** den **økonomiske vækst** fra sine **drivhusgasemissioner**: i perioden 1990-2017 voksede EU's samlede bruttonationalprodukt med 58 %, mens de samlede drivhusgasemissioner faldt med 22 % i forhold til niveauet i 1990. På medlemsstatsniveau har der siden 1990 været meget forskellige tendenser for drivhusgasemissioner, idet visse medlemsstater har reduceret deres emissioner med næsten 60 %, mens emissionerne i enkelte andre lande omvendt er steget.
- **Energiforbrugets drivhusgasintensitet** — emissioner pr. forbrugt energienhed — faldt med 12,1 % mellem 2000 og 2016.
- EU sigter mod at opfylde sit mål om at opnå en **energieffektivitet på 20 %** i 2020. Mellem 2005 og 2016 faldt EU's primærenergiforbrug med 9,9 %, og det endelige energiforbrug faldt med 7,1 %. I perioden 1980-2016 tegnede **vejr- og klimarelaterede tab** sig for et samlet tab for medlemsstaterne på 410 mia. EUR i 2016-værdi.
- Der ydes fortsat kraftig støtte til fossile brændstoffer. I EU skønnes det, at der i perioden 2014-2016 årligt blev tildelt ca. 112 mia. EUR til produktion og forbrug af fossile brændstoffer.
- EU forfølger i det gældende **budget** for perioden 2014-2020 et overordnet mål om 20 % **klimarelaterede udgifter** og har for perioden 2021-2027 foreslået at øge dette mål til mindst 25 %.
- Mellem 2013 og 2018 steg antallet af medlemsstater med en national **strategi for tilpasning til klimaændringer** fra 15 til 25, og de resterende medlemsstater er ved at udarbejde en. I 2018 anslås 26 % af alle EU's byer og 40 % af byer med over 150 000 indbyggere at have lokale tilpasningsplaner.

- EU og medlemsstaterne er **verdens største udbydere af** : I 2017 støttede EU, Den Europæiske Investeringsbank og medlemsstaterne udviklingslandene med 20,4 mia. EUR til at imødegå og tilpasse sig klimaændringerne, hvilket er mere end dobbelt så meget som i 2013. Dette udgør ca. halvdelen af

GLOBALE RANGLISTE

Ifølge den globale 2018-rapport med indeks og resultattavle over målene for bæredygtig udvikling (Bertelsmann Stiftung og Sustainable Development Solutions Network) opnår 22 af EU's medlemsstater mere end 80 ud af 100 point for mål nr. 13. Fem EU-medlemsstater ligger i den internationale top 20.

DEN EUROPÆISKE UNION I 2030

HVIS EU FORTSÆTTER DEN NUVÆRENDE UDVIKLING/ALT ANDET ER UÆNDRET

EU er fortsat fast besluttet på at gå forrest i kampen mod klimaændringer og vil senest i 2030 have nået sit mål om at reducere sine drivhusgasemissioner med mindst 40 % i forhold til 1990-niveauet. I efteråret 2018 fremlagde Kommissionen i overensstemmelse med Parisaftalen et forslag til en langsigtet strategisk EU-vision, som omfatter muligheder for senest i 2050 at opnå kulstofneutralitet i EU. Kommissionen gav en samlet vision for, hvordan den europæiske økonomi bliver mere moderne, konkurrencedygtig og robust samt mere socialt retfærdig for alle europæere, så ingen lades i stikken. EU skal fortsætte med at føre an på klimaområdet og skal efter 2030 presse på for et højere globalt ambitionsniveau i alle de mest forurenende lande i verden. I den forbindelse vil det fortsat have høj prioritet at sikre en mere ambitiøs global reaktion på klimaændringernes konsekvenser. Derudover vil katastrofeforebyggelse samt tilpasning til og modvirkning af klimaændringerne fortsat stå højt på dagsordenen. EU vil fortsætte sit samarbejde i internationale fora, som f.eks. Organisationen for International Civil Luftfart og Den Internationale Søfartsorganisation.

MULIGHEDER/POSITIVE DRIVKRÆFTER

Ren energi og lav- eller nulmissionsmobilitet, en cirkulær lavemissionsøkonomi, bioøkonomi og bæredygtige produktionskæder, ændret adfærd, deltagerorienteret politik, foregribende politikker, der muliggør en retfærdig omstilling, virksomheders sociale ansvar/ansvarlig forretningskik, innovativ og bæredygtig offentlig-private partnerskaber, grønne indkøb, reformeret beskatning (f.eks. beskatning af ressourceforbrug og forurening), uddannelse, grøn digitalisering, kunstig intelligens og nye teknologier, forskning og innovation, robuste samfund, multilateralisme, indførelse af miljøvarer og -tjenesteydelser.

RISICI/NEGATIVE DRIVKRÆFTER

Utilstrækkelige offentlige og private investeringer, geopolitisk ustabilitet og sikkerhedstrusler, tilbagevenden til økonomisk protektionisme på verdensplan, social ulighed, stigende energiforbrug og negative miljøvirkninger som følge af digitaliseringen, fortsat ødelæggelse af økosystemer og biodiversitet, langsomme ændringer af de lovgivningsmæssige rammer.

POLITISKE FOKUSOMRÅDER

EU's globale klimaalliance (GCCA+) har til formål at øge den politiske dialog og støtte udviklingslandene i deres bestræbelser på at imødegå klimaændringerne.

Lokale myndigheder er en af hoveddrivkræfterne i kampen mod klimaændringer på det myndighedsniveau, der er tættest på borgerne. EU's borgmesteraftale om klima og energi samler tusindvis af lokale myndigheder, der frivilligt har forpligtet sig til at gennemføre EU's klima- og energimål. Aftalen har også bidraget væsentligt til oplysning på lokalt plan om behovet for at forberede sig på konsekvenserne af klimaændringerne og den vigtige rolle, som lokale initiativer til tilpasning og modstandsdygtighed spiller med hensyn til at beskytte personer og deres ejendele.

Frankrig har gjort det obligatorisk for kommuner med mere end 20 000 indbyggere (hvilket omfatter 90 % af Frankrigs befolkning) at vedtage lokale klimaplaner, som skal indeholde afsnit om modvirkning af og tilpasning til klimaændringer. I 2018 havde ca. 75 % af de franske kommuner udviklet lokale afbødningsplaner, og ca. 55 % havde udviklet lokale tilpasningsplaner. Denne andel er 2-5 gange højere end i lande, hvor der ikke er sådan national lovgivning.

Et geotermisk kraftværk i Prelog, Kroatien, vil blive i stand til at udnytte al energiindholdet i det geotermiske saltvand: varmen fra det termiske vand og den energi, som gasser i jordbundsvandet indeholder, såsom metan opløst i vand, hvilket gør kraftværket næsten 100 % fri for drivhusgasemissioner. Kraftværket kan tjene som model for en mere bæredygtig udnyttelse af geotermiske ressourcer, der kan kopieres i Europa og resten af verden.

I 2016 iværksatte tre store svenske virksomheder initiativet Hydrogen Breakthrough Ironmaking Technology (HYBRIT). Formålet med initiativet er at indføre en næsten kulstofneutral jernfremstillingsmetode, hvor ilten fjernes fra jernmalmen ved hjælp af brintgas i stedet for koks (fra kul).

Det europæiske solidaritetskorp er et EU-initiativ, som indtil udgangen af 2020 vil kunne bidrage med over 40 mio. EUR til oprettelse af lokalsamfundsorienteret frivilligt arbejde for unge inden for klimatiltag og miljø. Et eksempel herpå er det nylige Vänö Vänner-projekt, der gav unge italienere mulighed for at bidrage til bæredygtighed og miljøvenlige kulturlandskabsløsninger omkring skærgården ved Turku og dermed yde en positiv klimaindsats.

Bevare havene og bruge havene og de marine ressourcer på bæredygtig vis for at fremme bæredygtig udvikling

DEN EUROPÆISKE UNION I DAG

ØJEBLIKSBILEDE/KVALITATIVT OVERBLIK

23 af de 28 EU-lande har en kystlinje. EU's kystlinje er syv gange længere end USA's og 10 gange længere end Ruslands. Når man medregner de afsidesliggende regioner, har EU verdens største havterritorium. EU og dets nabolande deler 12 overordnede havregioner: Østersøen, Middelhavet, Sortehavet og det nordøstlige Atlanterhav, hvis miljøtilstand navnlig påvirkes af faktorer som habitatsændring, overforurening og forsuring. Europæiske kystfarvande har ifølge målinger en meget høj badevandskvalitet, men havaffald samt organisk og kemisk forurenende stoffer som følge af menneskelig aktivitet udgør fortsat en alvorlig trussel mod Europas marine økosystemer: i begyndelsen af 2018 opnåede kun 40-58 % af EU's kystfarvande en god kemisk tilstand. EU's miljøpolitik, herunder dets 10. miljøhandlingsplan, havstrategirammedirektivet, og den deri integrerede havpolitik, udgør en ramme for en holistisk tilgang til disse spørgsmål. Nye EU-regler foreslås for at håndtere de ti engangsplastprodukter, der oftest forekommer på Europas strande, samt tabte og efterladte 1000 redskaber, hvilket tilsammen udgør 70 % af alt havaffald. De nye regler vil bringe Europa på forkant med udviklingen i et spørgsmål med globale konsekvenser. EU støtter også på verdensplan bevaring af kyst- og havområder. Ved EU's internationale havforvaltningsdagsorden for havenes fremtid blev der fastsat en overordnet ramme for en styrket international havforvaltning, der garanterer sikre og rene have, som anvendes lovligt og bæredygtigt. Dertil kommer, at EU's handels- og investeringsaftaler indeholder særlige bestemmelser om bæredygtig forvaltning og bevaring af naturressourcer som f.eks. marin biodiversitet og 1000. EU's jordobservationsprogram Copernicus bidrager også med havovervågningsprodukter med henblik på at forbedre vandkvaliteten.

VIGTIGSTE TENDENSER

- Dækningen af **beskyttede havområder** i Europa er næsten fordoblet (fra 6 % til 10,8 % af EU's havområde) mellem 2012 og udgangen af 2016 og stiger fortsat, navnlig takket være EU's marine "Natura 2000"-net. I 2016 oversteget tre europæiske regioner (Østersøen, Middelhavet og Sortehavet) Aichi-målet om 10 % biologisk mangfoldighed, og det nordøstlige Atlanterhav var meget tæt på målet (9,9 %).
- Langt størstedelen af de enkelte marine levesteder og arter har ifølge den seneste foreliggende vurdering en negativ bevaringsstatus. Siden 1988 er forureningen af havet steget konstant og i foruroligende grad. Siden 2008 er der sket betydelige fremskridt med hensyn til at indkredse, overvåge og vurdere en god **havmiljøtilstand** som en forudsætning for at måle fremskridt hen imod opnåelsen af rene og sunde have.
- **Fiskeriet er blevet mere bæredygtigt** i det nordøstlige Atlanterhav, hvor 75 % af EU's fangster stammer fra. Andelen af den bæredygtige fangst blandt de kommercielt vigtige 1000 bestande er steget fra 34 % i 2007 til 60 % i 2015. Fiskeriet i Middelhavet og Sortehavet udvikler sig ikke i samme tempo hen imod bæredygtighed. Over 80 % af bestandene i Middelhavet overvåges.
- I EU er den **blå økonomi** 2,5 gange større end luftfarts- og forsvarsøkonomien tilsammen. **Den genererer** en omsætning på 566 mia. EUR om året (7,2 % mere end i 2009) og beskæftiger 3,5 mio. mennesker (5 % mere end i 2014), hvilket er en stigning på henholdsvis 7,2 % og 2 % i forhold til 2009. I adskillige EU-medlemsstater er den blå økonomi vokset hurtigere end den nationale. Det Forenede Kongerige, Spanien, Italien, Frankrig og Grækenland tegner sig for Europas største blå økonomier.

GLOBALE RANGLISTE

Ifølge den globale 2018-rapport med indeks og resultattavle over målene for bæredygtig udvikling (Bertelsmann Stiftung og Sustainable Development Solutions Network) opnår af EU's medlemsstater mere end 60 ud af 100 point for mål nr. 14. Fem EU-medlemsstater ligger i den internationale top 20. Samlet set opnår EU-medlemsstaterne den laveste placering for dette bæredygtighedsmål, hvor der ses store forskelle mellem landene.

DEN EUROPÆISKE UNION I 2030

HVIS EU FORTSÆTTER DEN NUVÆRENDE UDVIKLING/ALT ANDET ER UÆNDRET

EU vil fortsat tage aktivt del i udformningen af international havforvaltning i alle de pågældende internationale fora og vil fortsætte det bilaterale samarbejde med vigtige globale partnere, idet ca. 60 % af havene ligger uden for national jurisdiktion. Der er især på regionalt plan behov for en større indsats inden for det tværsektorielle og grænseoverskridende samarbejde for at imødegå nuværende og kommende udfordringer. Udviklingen vil gå endnu hurtigere med igangsættelsen af FN's "Decade of Ocean Science" 2021-2030, hvor EU deltager aktivt. EU vil fortsat fremme oprettelsen af beskyttede områder samt en effektiv og videnskabeligt baseret forvaltning af dem. En yderligere indsats er påkrævet for at opnå et bæredygtigt fiskeri, navnlig i Middelhavet og Sortehavet. Havforurening, herunder plast, støj og næringsstoffer fra landbruget vil fortsat være et problem. Tilgangen af nyt plastaffald i havene vil muligvis falde med tiden, men den plast, der allerede er i havene, vil fortsat have negative konsekvenser. En øget indsats er påkrævet for at mindske udledningen af affald fra skibe og andre former for forurening, navnlig næringsstoffer og støj. Den blå økonomi fortsætte med at blomstre i Europa. Det anslås, at den blå økonomi på verdensplan kan vokse sig dobbelt så stor inden udgangen af 2030. For Europa vil det betyde 10,8 mio. job og mere end 1 bio. EUR i omsætning. Alle EU's farvande vil senest i 2021 være omfattet af økosystembaseret maritim fysisk planlægning.

MULIGHEDER/POSITIVE DRIVKRÆFTER

International og regional havforvaltning, ændret adfærd, samfundsmæssigt engagement og deltagerorienteret politik, big data, jordobservation, kunstig intelligens, undervandsteknologi og nye teknologier (f.eks. molekylær videnskab), forskning og innovation, virksomheders sociale ansvar/ansvarlig forretningsskik, crowdfunding og andre innovative finansieringsformer, bæredygtig offentlig-private partnerskaber, grønne indkøb, reformeret beskatning (f.eks. beskatning af ressourceforbrug og forurening), tingenes internet, uddannelse, digitalisering samt den kollaborative og cirkulære lavemissionsøkonomi.

RISICI/NEGATIVE DRIVKRÆFTER

Miljøforringelse og klimaændringer, forurening, uansvarlig turisme, overfiske og ulovligt, urapporteret og ulovligt fiskeri samt social ulighed.

POLITISKE FOKUSOMRÅDER

EU på internationalt plan

Forskningsalliancen for hele Atlanterhavet, der blev etableret i 2017, er et samarbejde mellem EU, Brasilien og Sydafrika med henblik på at uddybe den videnskabelige viden om de marine økosystemer og samspillet med have, klimaændringer og fødevarer.

Samarbejde mellem medlemsstaterne

EU, dets medlemsstater og partnere arbejder på et sæt konkrete foranstaltninger med henblik på gennem overvågning og evaluering at opnå et sundt og produktivt havmiljø i Østersøen, det nordøstlige Atlanterhav og Middelhavet senest i 2020. Derudover fremmer EU på regionalt plan supplerende ambitiøse initiativer vedrørende individuelle belastninger, såsom 2017-tilsagnet om at reducere NOx-emissionerne fra skibe, der sejler i Østersøen, med 80 % for at

På nationalt plan

Frankrig har for nylig udpeget nye beskyttede havområder. Blandt dem vil den største marine "Natura 2000"-lokalitet, der hedder "Mers Celtiques - Talus du golfe de Gascogne" og strækker sig over 62 320 km², yde beskyttelse af levesteder med rev samt mobile havarter, marsvin og øresvin.

På regionalt/ lokalt plan og på virksomhedsplan

Projektet "Clean Archipelago" er et multistakeholder-offentlig-privat partnerskab, der ledes af regionen Toscana i Italien i samarbejde med det italienske miljøministerium, Unicoop Firenze og andre sammenslutninger. Det blev lanceret i april 2018 i samarbejde med ti både fra et erikooperativ. Projektet stræber efter at rense havet for affald. Partnerskabet har til formål at tilbyde økonomiske incitamenter til erkerne for at indsamle passivt et plastaffald og ererne det på indsamlingssteder i havnene. Plastaffaldet vil derefter blive genanvendt.

På civilsamlingsplan

"Fish Forward", et projekt, som ledes af WWF Østrig, samler 17 partnere, der samarbejder med forbrugere, erhvervslivet og statslige institutioner om at fremme socialt retfærdig og klimasmart produktion og forbrug af fisk og skaldyr. Dette sikrer en ansvarlig eriforvaltning og sporbarhed, hvilket bidrager til en bæredygtig anvendelse af havene og de marine ressourcer.

Beskytte, genoprette og fremme bæredygtig brug af jordens økosystemer, forvalte skove bæredygtigt, bekæmpe ørkenspredning, standse og vende jordforringelsen og standse tabet af biodiversitet

DEN EUROPÆISKE UNION I DAG

ØJEBLIKSBILLEDE/KVALITATIVT OVERBLIK

Der er gjort betydelige fremskridt med at styrke de politiske rammer og videnbasen i henhold til EU's naturlovgivning og EU's biodiversitetsstrategi frem til 2020. Efter århundreders skovtab og miljøforringelse er Europas skove nu genoprettet i en grad, så de i dag dækker mere end 40 % af EU's territorium, men deres bevaringsstatus skal forbedres. Naturressourcer sætter de økologiske begrænsninger for vores socioøkonomiske systemer ("planetary boundaries"). Nylige rapporter fra Den Mellemsstatslige Videnspolitikplatform vedrørende Biodiversitet og Økosystemydelser viser klart de varige og ødelæggende virkninger, som både jordforringelse og tab af biodiversitet har på vores samfund. På trods af disse fremskridt er der fortsat et stort pres på Europas og verdens naturkapital som følge af vores produktions- og forbrugsmønstre, og det vil sandsynligvis fortsætte med at vokse. Overskridelse af klodens begrænsninger truer med at undergrave eller endda vende fremskridtet i vores levestandard. På internationalt plan anvender EU sin eksterne politiske dagsorden til at fremme denne tilgang. EU støtter aktivt multilaterale miljøaftaler, tilskynder partnerlandene til at ændre deres politikker, fremmer virksomhedernes sociale ansvar/ansvarlige forretningsskik og integrerer miljøhensyn i alle sine tiltag.

VIGTIGSTE TENDENSER

- Antallet af **beskyttede områder under "Natura 2000-nettet"** er steget, og der træffes ligeledes bevaringsforanstaltninger for disse lokaliteter, hvoraf næsten 70 % nu er blevet indberettet (2018). I 2017 havde EU mere end 790 000 km² beskyttede levesteder, som dækker 18,2 % af EU's landareal. Slovenien (37,9 %), Kroatien (36,6 %) og Bulgarien (34,5 %) er nogle af de medlemsstater, der har den højeste andel beskyttede områder.
- EU's rapport om naturens tilstand vedrørende **bevaringsstatus for arter og levesteder** af europæisk interesse afdækker, at mange arter og levesteder ikke har en gunstig bevaringsstatus. I EU havde kun 23 % af de vurderede arter og 16 % af de vurderede levesteder en "gunstig" status i 2012, mens kun 52 % af fuglearterne havde en "sikker" status. Mere generelt bekræftede midtvejsevalueringen af **biodiversitetsstrategien** frem til 2020, at der i EU fortsat sker tab af biodiversitet og forringelse af økosystemydelser.
- I 2015 **dækkede** skovene 41,9 % af EU's samlede landareal. EU's andel af skov i forhold til det samlede landareal steg svagt med 2,6 % mellem 2009 og 2015.
- 2015-rapporten om miljøsituationen (Det Europæiske Miljøagentur) fremhævede den mangelfulde **jordbundstilstand** i Europa. Bestræbelser på at håndtere og afbøde jorderosion som følge af vand har givet enkelte positive resultater: hvis den fælles landbrugspolitik foranstaltninger vedrørende jorderosion medtages, faldt andelen af de områder, som skønnes at være truet af alvorlig jorderosion som følge af vand, med 14 % i EU i perioden 2000-2012. Trods indsatsen for at begrænse arealbefæstelsen har omdannelsen af landbrugsjord til kunstigt anlagte arealer været tiltagende i EU over tid, idet væksten fra 2012 til 2015 var ca. 6 % højere end fra 2009 til 2012. Derudover har 45 % af EU's landbrugsareal en jord med et lavt indhold af organisk stof (hvilket påvirker jordens frugtbarhed og biodiversitet).

GLOBALE RANGLISTE

Ifølge den globale 2018-rapport med indeks og resultattavle over målene for bæredygtig udvikling (Bertelsmann Stiftung og Sustainable Development Solutions Network) opnår 19 af EU's medlemsstater mere end 70 ud af 100 point for mål nr. 15. 14 EU-medlemsstater ligger i den internationale top 20.

DEN EUROPÆISKE UNION I 2030

HVIS EU FORTSÆTTER DEN NUVÆRENDE UDVIKLING/ALT ANDET ER UÆNDRET

Ifølge aktuelle globale og europæiske vurderinger går tendensen fortsat i retning af tab af biodiversitet og forringelse af jord og økosystemer med negative konsekvenser for økosystemydelserne (fødevarer, vand, materialer, energi osv.), hvilket truer Europas økonomiske styrke og trivsel. Indsatsen for at gennemføre EU's naturlovgivning skal øges betydeligt for at sikre, at EU senest i 2030 vil have en væsentligt forbedret bevaringsstatus for de arter og levesteder af EU-interesse, som er beskyttet i henhold til reglerne for fugle- og habitatdirektiverne. Genopretningstempoet for skovenes biodiversitet bør også sættes i vejret. EU vil komme til at spille en central rolle på det 15. møde i partskonferencen under konventionen om den biologiske mangfoldighed, der afholdes i Beijing i Kina i slutningen af 2020, og som forventes at vedtage den nye globale ramme for biodiversitet efter 2020 med det formål at forhindre tab af biodiversitet globalt.

MULIGHEDER/POSITIVE DRIVKRÆFTER

Ændret adfærd, samfundsmæssigt engagement og deltagerorienteret politik, pres fra samfundet om at sikre bæredygtige produktionskæder (agroøkologi og økologisk landbrug), virksomheders sociale ansvar/ansvarlig forretningsetik, crowdfunding og andre innovative finansieringsmekanismer, bæredygtig offentlig-private partnerskaber, grønne indkøb, større udbredelse af naturbaserede løsninger, reformeret beskatning (f.eks. beskatning af ressourceforbrug og forurening), uddannelse, kunstig intelligens og nye teknologier, forskning og innovation, den kollaborative og cirkulære lavemissionsøkonomi, robuste samfund, multilateralisme, åben og fair handel samt miljøvenlig turisme.

RISICI/NEGATIVE DRIVKRÆFTER

Miljøforringelse og klimaændringer, miljømæssig skepsis og dertil knyttede politiske tilbageslag, kortsigtethed, modstand mod ændringer i fødevarerproduktionen, lave offentlige og private investeringer, geopolitisk ustabilitet og sikkerhedstrusler samt social ulighed.

POLITISKE FOKUSOMRÅDER

På EU-plan

EU vedtog i 2017 en handlingsplan for natur, mennesker og økonomi. Formålet med planen er at fremskynde gennemførelsen af EU-retten og gøre fremskridt hen imod EU's 2020-mål om at standse og vende tabet af biodiversitet og økosystemydelser og tage øget hensyn til de socioøkonomiske mål. Planen blev suppleret af et initiativ til at gøre noget ved det faldende antal bestøvere i EU og bidrage til den globale beskyttelsesindsats.

På nationalt plan

Ved den nylige franske lov om ”genopretning af biodiversitet, natur og landskaber” blev der oprettet et nyt fransk agentur for biodiversitet. I biodiversitetsplanen af 4. juli 2018 understreges betydningen af at arbejde sammen om at håndtere udfordringerne vedrørende klimaændringer og biodiversitet, og planen omfatter nye mål om stop for nettoarealinddragelse, grønne byområder, agroøkologi og jordbundsbeskyttelse og foranstaltninger vedrørende betaling for miljøtjenester samt bestøvere og genoprettelse af økosystemer.

På regionalt/lokalt plan

I Tyskland steg delstaten Baden-Württembergs afsatte midler til naturbevarelse på 10 år fra 30 mio. EUR til 90 mio. EUR. Udpegning af naturparker og genoprettelse af økosystemer gavner landbrugerne, naturturismesektoren og økonomien, herunder nyetablerede virksomheder, der fra græsarealer med stor biodiversitet producerer emballagepapir.

På virksomhedsplan

59 østrigske landbrugere har sammen med SPAR og WWF opbygget en stærk alliance i projektet ”Healthy Soil for Healthy Food” (sund jordbund for sunde fødevarer). Ved at garantere salget af de producerede grøntsager og betale landbrugerne en bonus på 30 EUR pr. bundet ton CO² i jorden stimulerer SPAR en bæredygtig jordbundsforvaltning. Der anvendes jordprøver til at overvåge projektets effektivitet.

På civilsamfundsplan

Det græske ornitologiske selskab, WWF Grækenland, det bulgarske fuglebeskyttelsesselskab og det kongelige fuglebeskyttelsesselskab gik sammen om at standse nedgangen i bestanden af ådselgribbe på Balkan. De har udvidet deres grænseoverskridende tilgang til at omfatte andre lande langs artens trækroute.

Fremme fredelige og inkluderende samfund for bæredygtig udvikling, give adgang til retfærdighed for alle og effektive, ansvarlige og inkluderende institutioner på alle niveauer

DEN EUROPÆISKE UNION I DAG

ØJEBLIKSILLEDE/KVALITATIVT OVERBLIK

EU er et af de mest vellykkede fredsbevarende projekter i verden. Under vejledning af EU's traktater, der første gang blev undertegnet i 1957, kan EU se tilbage på 60 år med fred, demokrati og solidaritet. EU modtog i 2012 Nobels fredspris for fremme af fred, forsoning, demokrati og menneskerettigheder i Europa. Både internt og eksternt er det en af EU's højeste prioriteter at fremme og opretholde retsstaten og EU's grundlæggende værdier. Effektive retssystemer spiller en afgørende rolle i denne henseende. De sikrer, at borgerne fuldt ud kan nyde deres rettigheder, og at virksomhederne får gavn af retssikkerhed og et investeringsvenligt miljø i det indre marked. EU opfordrer medlemsstaterne til at forbedre deres retssystemers uafhængighed, kvalitet og effektivitet, herunder gennem en effektiv overvågning via det europæiske semester og EU's resultattavle for retlige anliggender. Mere generelt sikrer Kommissionen med alle de værktøjer og instrumenter, den har til sin rådighed, at retsstatsprincippet og andre grundlæggende værdier overholdes. En af udfordringerne for de europæiske samfund er korrupsion, som ødelægger tilliden til de demokratiske institutioner og svækker de politiske leders ansvarlighed. Kommissionen har et politisk mandat til at overvåge kampen mod korrupsion og gennemføre en omfattende EU-politik. Udadtil bidrager EU til international fred og hjælper partnerlande med at håndtere skrøbelige situationer, etablere ansvarlige og gennemsigtige institutioner, fremme deltagerorienteret beslutningstagning og sikre inklusive og troværdige valgprocesser gennem sin udenrigs- og sikkerhedspolitik. Menneskerettigheder, ligestilling mellem mænd og kvinder, rummelighed og ikke-forskelsbehandling er kernen i den europæiske konsensus om udvikling. Gennem udvidelses- og naboskabspolitikkerne bidrager EU yderligere til fred og stabilitet. EU lægger især vægt på at fremme og hjælpe EU's kandidatlande med at garantere retsstaten, reform af retsvæsenet, bekæmpelse af korrupsion og organiseret kriminalitet samt garantere sikkerhed, grundlæggende rettigheder og demokratiske institutioner.

VIGTIGSTE TENDENSER

- Folks **opfattelse med hensyn til forekomsten af kriminalitet, vold eller hærværk** er blevet mere positiv; idet 13,0 % af den europæiske befolkning i 2016 følte sig berørt af disse problemer, hvilket er 2,9 procentpoint mindre end i 2007.
- EU's resultattavle for retslige anliggender for 2018 viser en forbedring i forhold til 2010 af **retssystemernes effektivitet** i medlemsstaterne, så den enten er steget eller forblevet stabil i næsten alle medlemsstater med meget få undtagelser. Civil- og handelsretlige sager varer imidlertid stadig meget længe.
- EU's **samlede offentlige udgifter til domstole** steg med mere end 11 % i perioden 2007-2016 og nåede op på lidt over 50 mia. EUR i 2016. Denne vækstrate var lidt lavere end væksten i BNP.
- I 2018 vurderede 56 % af EU's indbyggere **domstolenes og dommernes uafhængighed** i deres land som værende "meget god" eller "rimelig god", hvilket
- I henhold til Transparency Internationals **korrupsionsindeks** rangerede EU-medlemsstaterne i fortsat blandt de mindst korrupte lande i verden 2017, hvor de tegnede sig for halvdelen af verdens 20 mindst korrupte lande.
- Situationen vedrørende **retsstatsprincippet** giver i visse medlemsstater anledning til bekymring, som håndteres gennem en række foranstaltninger på EU-plan.

GLOBALE RANGLISTE

Ifølge den globale 2018-rapport med indeks og resultattavle over målene for bæredygtig udvikling (Bertelsmann Stiftung og Sustainable Development Solutions Network) opnår 19 af EU's medlemsstater mere end 70 ud af 100 point for mål nr. 16. Ni EU-medlemsstater ligger i den internationale top 20.

DEN EUROPÆISKE UNION I 2030

HVIS EU FORTSÆTTER DEN NUVÆRENDE UDVIKLING/ALT ANDET ER UÆNDRET

EU fortsætter ad fredens vej. Gennem udvidelses- og naboskabspolitikkerne bidrager EU yderligere til fred og stabilitet. EU fremmer aktivt og hjælper også EU's kandidatlande med at garantere retsstaten, reform af retsvæsenet, bekæmpelse af korruption og organiseret kriminalitet samt garantere sikkerhed, grundlæggende rettigheder og demokratiske institutioner. EU's udenrigs- og udviklingspolitik bidrager også til fred andre steder i verden. Derudover fremmer og opretholder EU fortsat retsstatsprincippet blandt sine medlemsstater. Der skal i visse medlemsstater gøres mere for at forbedre de nationale retssystemers effektivitet, kvalitet og uafhængighed. På internationalt plan har der i en række lande været en tendens til autoritære forvaltningssystemer. Fremme af demokrati, menneskerettigheder og retsstatsprincippet vil derfor forblive en høj prioritet for EU både indadtil og udadtil. EU vil fortsat arbejde på at forbedre adgangen til domstolene, bekæmpe svig og kriminalitet og imødegå nye sikkerhedstrusler ved yderligere at forbedre samarbejdet og informationsudvekslingen mellem politiet og de retshåndhævende myndigheder i EU's medlemsstater, og det vil fremme internationalt samarbejde på dette område.

MULIGHEDER/POSITIVE DRIVKRÆFTER

Kulturelle værdier i overensstemmelse med respekten for de grundlæggende rettigheder, samfundsmæssigt engagement og deltagerorienteret politik, virksomheders sociale ansvar/ansvarlig forretningsskik, uddannelse, digitalisering, kunstig intelligens og nye teknologier, forskning og innovation, robust infrastruktur og samfund, multilateralisme, åben og fair handel samt udviklingsbistand.

RISICI/NEGATIVE DRIVKRÆFTER

Geopolitisk ustabilitet og sikkerhedstrusler, klimaændringer og miljøforringelse, migration og tvangsfordrivelse, tilbagevenden til økonomisk protektionisme på verdensplan, manglende internationalt samarbejde, udfordringer med hensyn til retsstatsprincippet, populisme og social ulighed.

POLITISKE FOKUSOMRÅDER

I EU's regler om korrupsion fra 2017 fastsættes der krav om due diligence-forpligtelser i forsyningskæden for EU-importører af tin, tantal, wolfram og guld for at sikre, at de udvindes ansvarligt og hverken direkte eller indirekte væbnede konflikter eller fører til menneskerettighedskrænkelser i konfliktoverfølsomme områder.

I 2017 blev Den Europæiske Anklagemyndighed oprettet som en uafhængig europæisk anklagemyndighed med kompetence til at efterforske og retsforfølge lovovertrædelser, der skader EU's økonomiske interesser. Det forventes, at Den Europæiske Anklagemyndighed efter en opstartsfasen på tre år påbegynder sin virksomhed inden udgangen af 2020. Dette vil være en afgørende forbedring af bekæmpelsen af svig, korrupsion og andre forbrydelser til skade for EU's budget.

Den franske lov om agtpågivenhedspligt ("duty of vigilance") fra 2017 giver virksomhederne et ansvar for at gennemføre foranstaltninger, som sikrer, at deres datterselskaber, leverandører og underleverandører rundt om i verden respekterer god social, miljømæssig og etisk praksis. Lovens formål er at gøre virksomhederne mere bevidste om deres rolle med hensyn til at forebygge tragedier i Frankrig og i udlandet, og den skal sikre, at ofrene får erstatning for skade, der er forvoldt ved en tilsidesættelse af virksomhedernes nye pligt til at gennemføre overvågningsplaner. Loven gælder for virksomheder, der har end 5 000 ansatte og har hovedsæde i Frankrig, eller virksomheder, der har end 10 000 ansatte og har hovedsæde i udlandet.

I 2011 var det danske containerrederi Maersk Line blandt stifterne af det maritime antikorrupsionsnet. Dette tværsektorielle partnerskab, som består af selskaber, der ejer fartøjer, lastejere og tjenesteudbydere, samarbejder med centrale interessenter, herunder regeringer og internationale organisationer, om at udpege og afhjælpe årsagerne til korrupsion i søfartsindustrien.

I Slovakiet bakker regeringen op om at inddrage civilsamfundet og ikke-statslige organisationer i udarbejdelsen og gennemførelsen af samt kontrollen med offentlige politikker på forskellige områder. På det miljøpolitiske område er der oprettet en "grøn trepart", hvorigennem ikke-statslige aktører kan fremsætte forslag og kommentarer i løbet af udformningen og gennemførelsen af politikker.

Styrke midlerne til gennemførelse af dagsordenen og genoplive det globale partnerskab for bæredygtig udvikling

DEN EUROPÆISKE UNION I DAG

ØJEBLIKSILLEDE/KVALITATIVT OVERBLIK

Målene for bæredygtig udvikling er en tværgående dimension i gennemførelsen af den globale strategi for EU's udenrigs- og sikkerhedspolitik, hvori der fremlægges en vision for en fælles international EU-indsats. Den europæiske konsensus om udvikling udgør rammen for EU's og medlemsstaternes fælles tilgang til udviklingspolitikken på grundlag af målene for bæredygtig udvikling. Baseret på princippet om udviklingsvenlig politikkoherens sigter EU mod at sikre størst mulig sammenhæng og skabe synergivirkninger mellem de forskellige politikker for at støtte partnerlandene i at nå målene for bæredygtig udvikling. EU er i dag verdens største yder af udviklingsbistand. I det seneste årti er rollefordelingen ændret fra et donor-modtager-forhold over imod et mere ligestillet partnerskab. EU's udvidelsespolitik og den reviderede europæiske naboskabspolitik har fokus på politiske og økonomiske faktorer, herunder retsstatsprincippet, menneskerettigheder, demokrati og en bæredygtig økonomisk vækst og udvikling i fuld overensstemmelse med FN's 2030-dagsorden for bæredygtig udvikling. EU's humanitære indsats omfatter et tæt partnerskab med en lang række internationale humanitære organisationer og udviklingsorganisationer inden for FN og civilsamfundet i en stræben efter menneskelig værdighed. EU's værdibaserede handels- og investeringspolitik omfatter som fastsat i Handel for alle-strategien samtlige mål for bæredygtig udvikling ved at integrere gennemførelsen af bæredygtig udvikling i alle dens dimensioner. EU er fortsat en stærk tilhænger af et universelt, regelbaseret, åbent, ikkediskriminerende og retfærdigt multilateralt handelssystem, der understøttes af Verdenshandelsorganisationen (WTO), og EU arbejder aktivt på at bevare og styrke WTO i alle dets funktioner. EU arbejder også tæt sammen med andre internationale organisationer såsom FN's Højkommissariat for Menneskerettigheder (OHCHR), Den Internationale Arbejdsorganisation (ILO) og Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling (OECD) om at fremme menneskerettighederne, virksomhedernes sociale ansvar/ansvarlig forretningsskik samt sociale og miljømæssige mål i sin handelspolitik. EU fremmer aktivt gennemførelsen af De Forenede Nationers 2030-dagsorden for bæredygtig udvikling og målene for bæredygtig udvikling inden for rammerne af G20. EU styrker sine egne og økonomiske styring gennem det europæiske semester for samordning af politikker og bidrager derved til globale makroøkonomisk stabilitet. Kommissionen bidrager gennem sin dagsorden om bedre regulering til øget politisk sammenhæng.

VIGTIGSTE TENDENSER

- EU er **verdens største yder af udviklingsbistand** med et bidrag på 75,7 mia. EUR i 2017. Desuden var forholdet mellem EU's samlede udviklingsbistand og bruttonationalindkomst (BNI) med 0,5 % i 2017 betydeligt højere end for de fleste andre af OECD's donorer som Canada, Japan og USA. Sverige, Danmark, Luxembourg og Det Forenede Kongerige har nået målet om at bruge 0,7 % af deres BNI på udviklingsbistand (2017).
- **Handelsforbindelserne med udviklingslandene** er blevet optrappet. Eksporten kan skabe arbejdspladser internt i EU og gøre det muligt for udviklingslandene at anskaffe udenlandsk valuta, som kan anvendes til import af andre nødvendige varer. EU's import fra udviklingslandene er mere end fordoblet fra 2002 til 2017.
- **Andelen af EU's import, der kommer fra de mindst udviklede lande**, steg mellem 2002 og 2017. Ikke desto mindre tegnede de knap 50 mindst udviklede lande sig alt i alt stadig kun for 2,0 % af den samlede import til EU i 2017. EU har over de seneste år styrket sin rolle som de mindst udviklede landes primære eksportmarked: EU's andel af vareeksport fra verdens mindst udviklede lande steg fra 20,5 % i 2012 til

næsten 25 % i 2016, efterfulgt af Kina (21 %) og USA (8,2 %).

- Det er af afgørende betydning at bistå udviklingslandene med at øge deres **indenlandske ressourcer**. EU har tilpasset sin tilgang til budgetbistand til partnerlande, til bedre at fremme målene om bæredygtig udvikling, øge et resultatorienteret fokus i landenes politikker og sikre kapacitetsopbygning gennem øget støtte til bedre styring og forvaltning af de offentlige ressourcer, herunder foranstaltninger til bekæmpelse af korruption.
- **Forskydningen af skattebyrden** fra arbejde til miljø kan fremme beskæftigelse, mindske ulighed og begrænse miljøbelastningen. Miljøafgifternes andel af EU's samlede skatteindtægter er stort set uændret (6,8 % i 2002 og 6,1 % i 2017).

GLOBALE RANGLISTE

Ifølge den globale 2018-rapport med indeks og resultattavle over målene for bæredygtig udvikling (Bertelsmann Stiftung og Sustainable Development Solutions Network) opnår seks af EU's medlemsstater mere end 70 ud af 100 point for mål nr. 17. Tre EU-medlemsstater ligger i den internationale top 20.

DEN EUROPÆISKE UNION I 2030

HVIS EU FORTSÆTTER DEN NUVÆRENDE UDVIKLING/ALT ANDET ER UÆNDRET

De udfordringer, som Europa og resten af verden står over for, vil blive mere komplekse, indbyrdes forbundne og mere globale end nogensinde før. Vi er nødt til at indgå globale partnerskaber om udryddelse af fattigdom og alle de andre mål for bæredygtig udvikling. På internationalt plan vil EU derfor fortsat arbejde for at bevare og styrke en regelbaseret multilateral verdensorden med FN som kerne. Kun på den måde kan vi sikre de nødvendige gennemførelsesmidler. EU vil fortsat anvende sin værdibaserede handelspolitik til at fremme en bæredygtig udvikling, herunder virksomhedernes sociale ansvar/ansvarlig forretningsskik, og vil fortsat yde stærk støtte til Verdenshandelsorganisationen. EU og medlemsstaterne vil for eksempel benytte fælles programlægning og fælles gennemførelse som effektive midler til gennemførelse af partnerskaber om udviklingssamarbejde med henblik på at nå bedre resultater ved at fordele arbejdet på den mest effektive måde. Dette betyder, at de i fællesskab fastlægger, inden for hvilken sektor den pågældende donor bør være aktiv. EU-institutionerne og medlemsstaterne vil desuden fortsat øge deres bestræbelser på at gennemføre Addis Abeba-handlingsplanen, som er den globale ramme for gennemførelsen af 2030-dagsordenen for bæredygtig udvikling, og som understreger betydningen af videnskab, teknologi og innovation. "Horisont Europa", EU's kommende forsknings- og innovationsprogram (2021-2027), fremhæver, hvor vigtigt det internationale videnskabelige samarbejde er for at nå målene for bæredygtig udvikling. EU har gode forudsætninger for at gennemføre størstedelen af sine forpligtelser på udviklingsområdet senest i 2030. Inden for EU vil der også blive opfordret til partnerskaber for bæredygtig udvikling.

MULIGHEDER/POSITIVE DRIVKRÆFTER

Samfundsmæssigt engagement og deltagerorienteret politik, virksomheders sociale ansvar/ansvarlig forretningsskik, bedre lovgivning, uddannelse, digitalisering, kunstig intelligens, nye teknologier, forskning og innovation, en effektiv teknologioverførsel og videndeling, jordobservation, uddannelse, frivilligt arbejde, crowdfunding og andre innovative og bæredygtige initiativer, offentlige-private partnerskaber, multilateralisme, åben og fair handel samt udviklingsbistand.

RISICI/NEGATIVE DRIVKRÆFTER

Geopolitisk ustabilitet og sikkerhedstrusler, økonomisk protektionisme, mangel på internationalt samarbejde og undergravning af eksisterende multilaterale institutioner.

POLITISKE FOKUSOMRÅDER

EU arbejder sammen med andre G20-partnere og internationale organisationer i forbindelse med G20-aftalen med Afrika, der tager sigte på at fremme investeringer i de deltagende afrikanske lande. EU vil også støtte trepartssamarbejde, som er syd-syd-partnerskaber mellem to eller udviklingslande med støtte fra et udviklet land eller en multilateral organisation, som et vigtigt redskab til at nå ud til udviklingslandene og andre aktører.

Planen for europæiske eksterne investeringer og den tilknyttede Europæiske Fond for Bæredygtig Udvikling vil anvende EU's budget som garanti for at frigøre og sætte skub i investeringerne i Afrika og i EU's nabolande. Planen og fonden er rettet mod skrøbelige, k og voldshærgede lande, indlandsstater og de lande blandt de mindst udviklede lande, hvor behovet er størst. Planen sigter mod at mobilisere private investeringer og yderligere investeringer på 44 mia. EUR inden udgangen af 2020.

”Det Finland, vi ønsker i 2050 — samfundets tilsagn om bæredygtig udvikling” er en innovativ metode til inddragelse af hele samfundet i gennemførelsen af målene for bæredygtig udvikling. For at nå de otte mål i visionen for 2050 indgås der operationelle forpligtelser med administrative sektorer og andre samfundsaktører såsom virksomheder, kommuner, organisationer, uddannelsesinstitutioner og lokale operatører. Forpligtelserne skal være nye og målbare.

I Letland er lokale myndigheder og ikkestatslige organisationer aktivt involveret i projekter om udviklingssamarbejde med lande i det østlige partnerskab og centralasiatiske lande, herunder Moldova, Georgien, Ukraine og Kirgisistan. Den lettiske sammenslutning af lokale og regionale myndigheder har ydet ekspertstøtte på lang sigt i forbindelse med partnerlandenes budgetplanlægning, myndighedsforhandlinger, borgerinddragelse i beslutningstagningen samt erhvervsfremme.

Unilever, en multinational konsumwarevirksomhed, har været en stærk fortaler for bæredygtighedsmålene siden vedtagelsen af De Forenede Nationers 2030-dagsorden for bæredygtig udvikling, idet virksomhedens administrerende direktør sidder i FN-generalsekretærens rådgivningsgruppe vedrørende FN's verdensmål. Unilever var i 2016 med til at stifte udvalget for erhvervsliv og bæredygtig udvikling, hvilket i 2017 resulterede i udgivelsen af en skelsættende rapport ”Better Business Better World” om forretningsgrundlaget for tiltagene hen imod bæredygtighedsmålene.

Den italienske alliance for bæredygtig udvikling (ASviS) har til formål at oplyse og mobilisere det italienske samfund, de økonomiske aktører og institutionerne om betydningen af FN's 2030-dagsorden for bæredygtig udvikling. Alliancen samler universiteter, virksomheder og over 180 vigtige civilsamfundsinstitutioner og -netværk.

Bilag III

BIDRAG FRA MULTISTAKEHOLDERPLATFORMEN TIL OPLÆGGET "PÅ VEJ MOD ET BÆREDYGTIGT EUROPA I 2030"

Europa på vej mod en bæredygtig fremtid

RESUMÉ AF BIDRAGET FRA MULTIINTERESSENTPLATFORMEN OM MÅLENE FOR BÆREDYGTIG UDVIKLING TIL OPLÆGGET "PÅ VEJ MOD ET BÆREDYGTIGT EUROPA I 2030"

Platformens medlemmer: Birdlife, Den Europæiske Arbejdsgiverorganisation (BusinessEurope), Europæiske Kommuner og Regioners Råd (CEMR), COFACE Families Europe, Det Europæiske Regionsudvalg, CONCORD Europe, Copa-Cogeca, CSR Europe, Eurocities, Den Europæiske Faglige Samarbejdsorganisation (EFS), Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU), ENEL, den europæiske folkesundhedsalliance (EPHA), ESADE Business School, Den Europæiske Faglige Samarbejdsorganisation for Undervisning (ETUCE), Den Europæiske Universitetssammenslutning (EUA), Det Europæiske Miljøkontor (EEB), Det Europæiske Ungdomsforum (YFJ), det internationale integrerede rapporteringsråd (IIRC), FoodDrinkEurope, Fair Trade Advocacy (FTAO), den sociale platform, SDG Watch Europe, Transparency International, Unilever, Verdensnaturfonden (WWF), Vandinika Shukla Christian Thimann, Wiebe Draijer, Janez Potocnik

Platformens observatører: De europæiske rådgivende råd for miljø og bæredygtig udvikling (EEAC). Den Europæiske Investeringsbank (EIB), det europæiske netværk for bæredygtig udvikling (ESDN), Den Internationale Naturbeskyttelsessammenslutning (IUCN), Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling (OECD), De Forenede Nationer (FN)

Skrivelse fra platformens medlemmer

Bruxelles, den 11. oktober 2018

*Til de nuværende og kommende ledere af Europa-Kommissionen og de andre EU-institutioner,
til alle aktører med en stærk interesse i bæredygtig levevis og i Europas miljømæssige, sociale, økonomiske
og forvaltningsmæssige udvikling,*

til de europæiske borgere og vælgere!

*Gennem denne nye platform og med denne rapport ønsker vi at sende et stærkt signal til lederne,
interessenterne og folk i og uden for Den Europæiske Union: Tiden er mere end nogensinde inde til at udvikle
og gennemføre en fremsynet og ambitiøs strategi for et bæredygtigt Europa i 2030.*

*Det er vigtigt at bemærke, at ingen af platformens medlemmer forventes at godkende alle henstillinger eller
holdninger i denne rapport, og at alle har ret til at indtage en anden holdning til de pågældende spørgsmål.*

*Vi har imidlertid over en kort periode bestræbt os på at udbygge og respektere vores forskellige baggrunde
og holdninger med henblik på at trække i samme retning hen imod et bedre og mere bæredygtigt Europa.*

*Gennem stærke fælles værdier, strukturelle politiske forbedringer og forslag til innovative tiltag baserer
vi vores henstillinger på tusinde mænds og kvinders erfaring og indsats i den offentlige sektor,
civilsamfundet og den private sektor. De har alle en fælles ambition om at omsætte målene for bæredygtig
udvikling til praktiske løsninger, der kan sikre borgernes velfærd og beskyttelse af miljøet til gavn for de
nuværende og kommende generationer.*

*Vores rapport fremhæver forskellige perspektiver og tager fat om nogle vanskelige kompromiser blandt de
miljømæssige, økonomiske, sociale og forvaltningsmæssige aspekter af bæredygtig udvikling, hvoraf vi har
kunnet nå til enighed om nogle, mens andre kræver nøjere præcisering og en bredere konsensus.*

*Vi er overbevist om, at vi kommer længst ved at have tillid til og inddrage borgerne og lederne i den fortsatte
omstilling af Europa. Det kræver en retfærdig og ligelig kultur med dialog og partnerskab på alle planer, hvor
alle partnere kan være med til — og kan stole på, at de andre også ønsker — at bidrage til udformningen af
et Europa, der tager hånd om og passer til alle. Det indebærer også en overordnet strategi for et bæredygtigt
Europa som vejledende rettesnor for alle europæiske politikker og programmer, der fremskynder brugen af
vores individuelle og kollektive midler for at skabe holdbar sikkerhed, velstand og værdighed for alle.*

*Vi er stolte af det arbejde, der allerede er gjort, men er samtidig klar over, at det er nødvendigt med en
langt større indsats så hurtigt som muligt. Det er derfor vores ønske, at den dialog og det samarbejde om
bæredygtighed, der finder sted på denne platform — både mellem interessenterne og med EU-institutionerne
— hurtigt må vokse og bevæge sig fremad.*

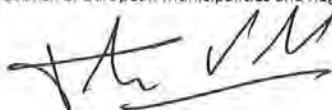
MARTIN HARPER
Birdlife

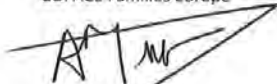
MARKUS BEYRER
BusinessEurope

FREDERIC VALLIER
Council of European Municipalities and Regions

ANNEMIE DRIESKENS
COFACE Families Europe

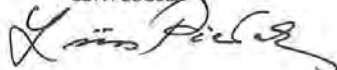
ARNOLDAS ABRAMAVICIUS
European Committee of the Regions

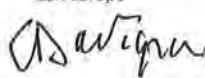
JOHANNES TRIMMEL
CONCORD Europe

LIISA PIETOLA
COPA-COGECA

ETIENNE DAVIGNON
CSR Europe

SILVIA GANZERLA
EUROCITIES

LIINA CARR
European Trade Union Confederation

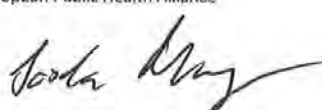
BRENDA KING
European Economic and Social Committee

FRANCESCO STARACE
ENEL

SASCHA MARSCHANG
European Public Health Alliance

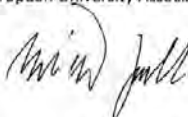
EVA JANE-LLOPIS
ESADE Business School

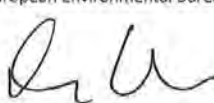
SUSAN FLOCKEN
European Trade Union Committee for Education

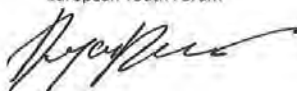
MICHAEL GAEBEL
European University Association

JEREMY WATES
European Environmental Bureau

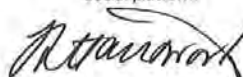
DEJAN BOJANIC
European Youth Forum

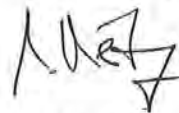
RICHART HOWITT
International Integrated Reporting Council

JANA HAINSWORTH
Social platform

LEIDA RIINHOUT
SDG Watch Europe

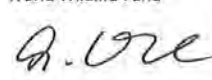
CARL DOLAN
Transparency International

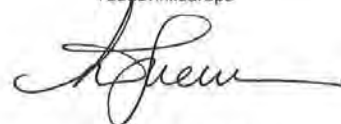
PAUL POLMAN
Unilever

DR. ANDREA KOHL
World Wildlife Fund

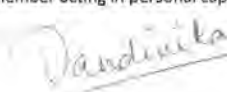
MELLA FREWEN
FoodDrinkEurope

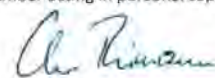
SERGI CORBALAN
Fair Trade Advocacy Office

VANDINIKA SHUKLA
Member acting in personal capacity

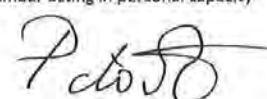
CHRISTIAN THIMANN
Member acting in personal capacity

WIEBE DRAIJER
Member acting in personal capacity

JANEZ POTOČNIK
Member acting in personal capacity

Resumé

EUROPA PÅ VEJ MOD EN BÆREDYGTIG FREMTID

Bidraget fra multistakeholderplatformen til oplægget ”På vej mod et bæredygtigt Europa i 2030”, oktober 2018

Multistakeholderplatformen om gennemførelsen af målene for bæredygtig udvikling i EU — ”SDG-multistakeholderplatformen” — blev oprettet i maj 2017 for at støtte og rådgive Europa-Kommissionen og samtlige involverede aktører i gennemførelsen af målene for bæredygtig udvikling på EU-plan.

Gennem stærke fælles værdier arbejder vi som repræsentanter for den offentlige sektor, civilsamfundet og den private sektor ihærdigt på at give velovervejede henstillinger med henblik på, hvordan målene for bæredygtig udvikling kan omsættes til praktiske løsninger, der kan sikre de nuværende og kommende generationers velfærd i og uden for EU. Vores anbefalinger skal tjene som inspiration og rettesnor for Kommissionens oplæg ”På vej mod et bæredygtigt Europa i 2030”.

I betragtning af den ambitiøse dagsorden og bæredygtighedsmålenes universelle og udelelige karakter er der ingen simpel opskrift at følge. Indfrielse af målene kræver en omfattende gennemgang, indkredsning af områder med behov for ændringer samt udvikling af sammenhængende politikker, der skaber varige sociale, økonomiske samt forvaltnings- og miljømæssige sidegevinster ved at anerkende og prioritere de indbyrdes forbindelser mellem alle mål og delmål. Vores henstillinger giver et ambitiøst og konsensusbaseret bidrag til denne indsats.

Som prioriterede tiltag anbefaler vi, at EU udvikler og gennemfører en overordnet, fremsynet og nyskabende strategi for et bæredygtigt Europa i 2030 som rettesnor for alle EU’s politikker og programmer. For at være effektiv bør denne strategi omfatte både delmål og langsigtede mål og fastlægge EU’s vision for et bæredygtigt Europa efter 2030-dagsordenen.

I forbindelse med gennemførelsen af 2030-dagsordenen skal Europa-Kommissionen og alle andre interessenter respektere centrale principper, opfylde de eksisterende forpligtelser i henhold til internationale aftaler, forpligte sig til en omstilling af vores sociale og økonomiske model, prioritere og hurtigt igangsætte tiltag for samfundets fattigste og mest marginaliserede (”ingen lades i stikken”), anerkende klodens begrænsninger, overholde menneskerettighederne og retsstatsprincippet samt sikre sammenhæng i politikkerne for bæredygtig udvikling.

Vi fremsætter også enkelte tværgående henstillinger. Vi anbefaler EU at gentænke sit forvaltningssystem med henblik på at sikre en sammenhængende tilgang til bæredygtig udvikling. Kommissionens formand bør bistået af en projektgruppe stå for gennemførelsen af 2030-dagsordenen, sikre en effektiv koordinering og ge rapport om gennemførelsen heraf i den årlige tale om Unionens tilstand. Vi kræver ligeledes, at regioner, byer, borgere, lokalsamfund, virksomheder og civilsamfundet i hele sin mangfoldighed handler med henblik på at gennemføre Parisaftalen og målene for bæredygtig udvikling. EU bør slå til lyd for en territorial tilgang til gennemførelsen af bæredygtighedsmålene og give plads til en tovejsdialog, hvor der i forbindelse med europæiske og nationale strategier tilknyttes regionale og lokale myndigheder samt civilsamfundet og erhvervsorganisationer i en forvaltningstilgang på planer og for interessegrupper. Vi tilbyder derudover at vurdere denne platforms berettigelse — både dens opgaver og sammensætning — og drøfte, hvordan den fremover bedst kan bidrage til vores forslag om en inklusiv, deltagerorienteret og gennemsigtig strategi for et bæredygtigt Europa i 2030. Endelig er der behov for yderligere bestræbelser for at sikre sammenhæng i politikkerne for bæredygtig udvikling, hvilket betyder, at alle EU-politikker bør bidrage til en bæredygtig udvikling i eller uden for Europa.

Vi har også nogle e henstillinger til, hvordan EU’s eksisterende værktøjskasse kan styrkes. Dagsordenen om bedre regulering kan få større effekt ved fuldt ud at integrere målene og principperne for bæredygtig udvikling i den politiske beslutningsproces. EU’s politiske beslutningstagere bør gøre bedre brug af og yderligere forbedre retningslinjerne for konsekvensanalyse med det formål at integrere bæredygtig udvikling. Der bør indføres en cyklus for samordning af et bæredygtigt Europa med EU-handlingsplaner for bæredygtig udvikling, rapporter og henstillinger om bæredygtig udvikling fra medlemsstaterne og Kommissionen. Processen i forbindelse med

det europæiske semester bør have strategien for et bæredygtigt Europa i 2030 som rettesnor og bør omfatte en kontrol af bæredygtigheden. EU's offentlige , herunder den e ramme, bør være fuldt ud bæredygtig, af miljømæssige, sociale og forvaltningsmæssige risici bør indg en. Bæredygtige e reformer bør gennemføres på medlemsstatsniveau, der skal tages hånd om virksomheders skatteunddragelse og skattemæssig dumping, og Addis Abeba-handlingsplanen bør gennemføres fuldt ud. Med henblik på at informere de kommende beslutningstagere bør EU videreudvikle en integreret og deltagerorienteret struktur for overvågning, ansvarlighed og revision, herunder en omfattende række indikatorer vedrørende målene for bæredygtig udvikling samt kvalitativ analyse.

Vi fremsætter også e henstillinger. Bæredygtighed bør afspejles konsekvent i alle EU's politikker og initiativer. Inden for rammerne af denne skrivelse har vi imidlertid udpeget fem EU-politikområder af vital betydning for opfyldelsen af bæredygtighedsmålene:

(1) Bæredygtige forbrugs- og produktionsmønstre bør yderligere udbredes, tilskyndes og reguleres med særligt fokus på de globale forsyningskæder. Der er også behov for juridiske, politiske og e foranstaltninger til at sætte skub i denne omstilling. EU's miljøaftryk skal mindskes, der bør indføres en konvention om ressourceforvaltning og udvikles forbrugsbaserede indikatorer. Bæredygtighed bør indgå i den europæiske strategi for industrien 2030.

(2) EU bør investere i forskning og innovation, mennesker og menneskelig kapital, beskæftigelsesegnethed og social inklusion. Den europæiske søjle for sociale rettigheder bør gennemføres fuldt ud. Den sociale og solidariske økonomi bør fremmes, der bør investeres mere i sundhed og trivsel, og bæredygtighed bør blive en tværfaglig disciplin. Der bør garanteres uddannelse af høj kvalitet, støtte til børn og unge bør prioriteres, og der bør indføres en lovgivningsmæssig ramme, der garanterer sikre ruter for asylansøgere og migranter og samtidig styrker politikken vedrørende integration og inklusion.

(3) Klima- og energipolitikken. EU bør afstemme sine klima- og energimål med det aftalte mål om at begrænse den globale temperaturstigning til 1,5 °C over det førindustrielle niveau og samtidig øge modstandsdygtigheden. Fossile brændstoffer bør gradvist udfases, der bør investeres mere i energieffektivitet og ren energi, og indførelsen af naturbaserede løsninger bør fremmes. T en bør mindskes, og en bæredygtig infrastruktur og omfattende mobilitetsplaner bør tilskyndes. EU bør også bistå udviklingslandene med at tilpasse sig og modstå klimaforandringerne.

(4) Fødevarer, landbrug og arealanvendelse, herunder den fælles landbrugspolitik. EU bør sikre, at alle EU's landbrugsinvesteringer er i overensstemmelse med EU-traktaten med henblik på at sikre et højt sundhedsbeskyttelsesniveau, en høj fødevarerikkerhed samt beskyttelse og forbedring af miljøkvaliteten. Offentlig indkomststøtte bør understøtte fødevarerproduktionen, leveringen af offentlige goder og økosystemydelserne, og den bør samtidig sikre landbrugsbefolkningen en rimelig levestandard og muliggøre omstillingen til et bæredygtigt landbrug og bæredygtige fødevarer-systemer. Der bør fokuseres på investeringer og forskning i miljøvenlige og økonomisk bæredygtige metoder, og globale værdikæder bør gøres bæredygtige.

(5) Samhørighedspolitikken er et af EU's vigtigste investeringsværktøjer til at støtte gennemførelsen af målene for bæredygtig udvikling. Politikken bør tilskynde en lokalisering af målene ved direkte at støtte subnationale myndigheder og EU's dagsorden for byerne, fremme sociale målsætninger og i højere grad fremme investeringer i en grønnere og mere bæredygtig infrastruktur, herunder i landområderne.

Vi opfordrer kraftigt Kommissionen til at imødegå behovet for snarlig handling og følge op på henstillingerne hurtigt og rettidigt, således at Europa fuldt ud og inden længe kan udnytte de muligheder, bæredygtig udvikling indebærer for vores samfund. Det vil kræve en inklusiv og deltagerorienteret tilgang at gennemføre vores krav, og vi giver vores fulde støtte hertil. Vores endelige mål er at sikre, at bæredygtig udvikling bliver en fast bestanddel af EU's politiske beslutningsproces.

Du kan læse det fulde bidrag fra multistakeholderplatformen til oplægget "På vej mod et bæredygtigt Europa i 2030" på https://ec.europa.eu/info/sites/info/holder_platfainable_europe2.pdf

A series of 25 horizontal dashed lines spanning the width of the page, providing a template for handwriting practice.

A series of 25 horizontal dashed lines spanning the width of the page, providing a template for handwriting practice.

